

Det gode liv i ei attraktiv fjellbygd

Oppdal kommune

Budsjett 2020

Kommunedirektørens forslag

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Innhold

Kommunedirektøren har ordet - hovedutfordringer 2020	3
Organisasjonsstruktur	4
Befolkningsutvikling	4
Statsbudsjettet 2020	5
Budsjett og bevilgningsforslag Oppdal kommune	9
<i>Hovedtall</i>	16
<i>Kommunens fellesinntekter og fellesutgifter</i>	18
<i>Eksterne finansposter</i>	21
<i>Fond</i>	22
<i>Vesentlige forhold som vil/kan påvirke handlingsplanen 2021-2024</i>	23
Tjenesteområdene Stab og støtte	26
<i>Tjenesteområde Plan og forvaltning</i>	31
<i>Tjenesteområde helse og familie</i>	37
<i>Tjenesteområde Hjemmetjenester og Oppdal helsesenter</i>	43
Hjemmetjenester	45
Oppdal helsesenter	47
<i>Tjenesteområde grunnskoler og kommunale barnehager</i>	50
Aune barneskole	53
Drivdalen oppvekstsenter	55
Midtbygda oppvekstsenter	58
Ungdomsskolen	61
Kommunale barnehager	63
<i>Tekniske tjenester</i>	65
<i>Øvrige rammeområder</i>	70
Politisk styring og kontroll	70
Oppdal Kulturhus KF	70
Kirkelig sektor	71
NAV	71
Betalingssatser	72
Investeringsbudsjettet	76
Budsjettoppstillinger	84

Kommunedirektøren har ordet - hovedutfordringer 2020

Budsjettet for 2020 bygger på forslag til statsbudsjett 2020 og på handlingsplanen for 2020-2023. Budsjettet viderefører dagens tjenestenivå og er slik sett et godt budsjett. En god og langsiktig økonomistyring har kjennetegnet Oppdal kommune og økonomisk kontroll gir oss både handlingsrom og arbeidsro. Vi har tradisjon og kultur for solid økonomisk styring. Utarbeidelsen av handlingsplanen på våren er den viktigste arenaen for å gjennomføre politiske prioriteringer. Handlingsplanen legger føringene for de kommende års budsjetter, men det er først ved vedtakelse av budsjettet at bevilgningene for kommende år blir endelig fastsatt.

I tillegg til å videreføre dagens tjenesteyting tar budsjettet høyde for å håndtere forhold som kommunedirektøren har blitt kjent med høsten 2020. Kostnadene til ressurskrevende tjenester ser ut til å bli 3,5 millioner kroner dyrere i 2020 enn forutsatt i handlingsplanen. I handlingsplanen var det planlagt med stillingsutvidelser ved Oppdal helsesenter, hjemmesykepleien, enhet for helse og familie og Oppdal kulturhus KF fra 2020. I budsjettforslaget er ressursene til disse stillingene omdisponert til å finansiere økte kostnader til ressurskrevende tjenester. Opprettelse av disse stillingene blir altså utsatt og bør drøftes på nytt ved behandlingen av handlingsplanen for 2021-2023. En slik løsning gjør det mulig å håndtere økte kostnader til ressurskrevende tjenester uten at det berører dagens driftsnivå på enhetene. Videre har det vært nødvendig å gjennomføre rammejusteringer innen flere enheter som følge av forhold som har oppstått gjennom året. Disse forholdene er finansiert ved å justere ned pensjonskostnadene til KLP til det kostnadsnivået som KLP har varslet for 2020.

Vi bruker begrepet driftsmargin som en målestokk på om vi har en langsiktig bærekraftig økonomistyring. Med driftsmargin forstår vi differansen mellom løpende inntekter og løpende utgifter. I budsjettet for 2020 er korrigert netto driftsmarginen beregnet til 0,5 %. På sikt er denne marginen mellom inntekter og utgifter for lav og ikke bærekraftig.

Ved å se litt fram i tid ser kommunedirektøren at Oppdal kommune kan møte noen økonomiske utfordringer. Vi har fått varsel om at pensjonskostnadene vil øke fra 2021. Omfanget av ressurskrevende tjenester er uforutsigbart. Det er oppdaget mugg-/soppskader ved Boas 1, omfanget er foreløpig ikke avklart. Kostnadene til

vedlikehold av bygg/bygninger og husleieinntektene ved teknisk enhet avviker fra budsjett. Ny distriktsindeks for Sør-Norge vil være tema i kommuneproposisjonen for 2020. I Oppdal kommunes tradisjon vil slike utfordringer drøftes i forbindelse med utarbeidelse av handlingsplanen, som er arenaen for å gjennomføre helhetlige politiske prioriteringer.

En annen stor utfordring for Oppdals-samfunnet er flomsikring for Oppdal sentrum. Ved utarbeidning av reguleringsplan for ny brannstasjon i Klokksvingen utarbeidet Norconsult en flomvurdering for Oppdal sentrum. Denne viser at store deler av Oppdal sentrum vil være oversvømt ved 200-årsflom og 1000-årsflom. Det er kun små vannstandsforskjeller ved 200- og 1000-årsflom. Overordnet flomsikring for Oppdal sentrum er utarbeidet, og er datert 04.12.18. Det framgår av rapporten at den klart beste løsningen for å sikre Oppdal sentrum mot flom er å skifte ut brua over Ålma på Ola Setroms veg. Ny bru må være lengre, slik at Ålma kan utvides i bredden. I tillegg må elvebunnen senkes, og det må etableres voller/murer. Tiltakene har en estimert kostnad på ca. 20 mill. kroner, fordelt på ca. 10 mill. til ny bru og ca. 10 mill. til etablering av flomvoller.

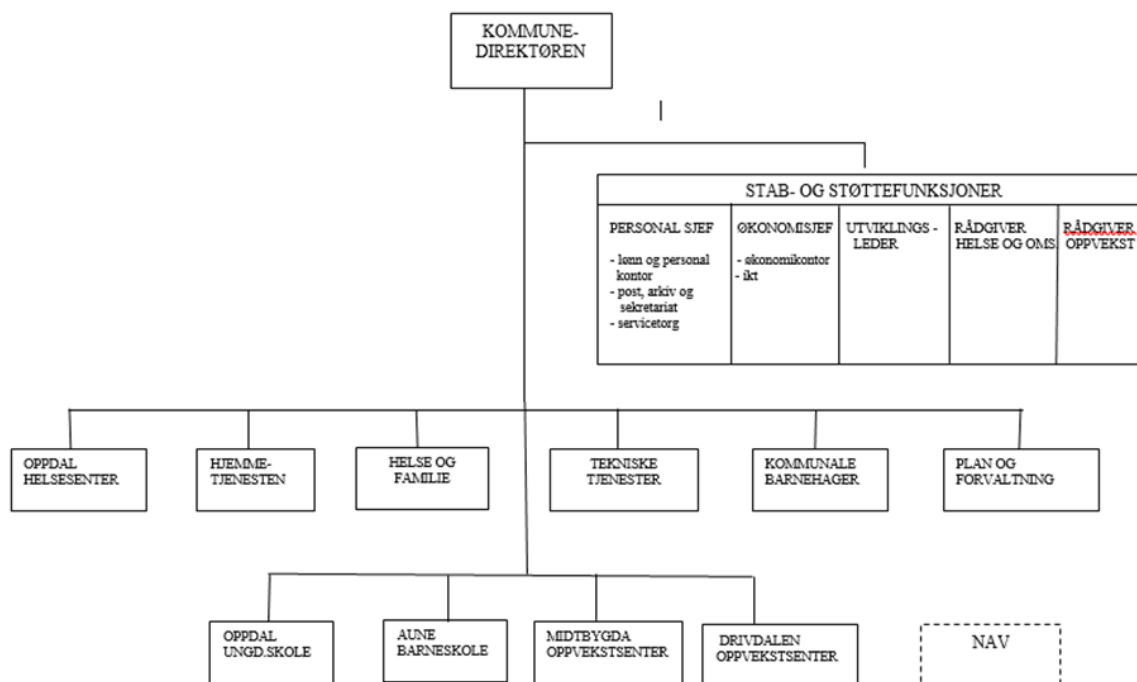
Fylkesmannen og NVE hadde innsigelse til planforslaget for ny brannstasjon da de mener at sikkerhetskravene i TEK 17 ikke er oppfylt. Det ble avholdt mekling 24.10.19. Meklingen nådde ikke fram. Dette innebærer at etablering av ny brannstasjon ikke kan realiseres før det er gjort tiltak som gjør at sikkerhetskravene i TEK 17 er oppfylt. Flomsituasjonen har også allerede skapt betydelige problemer i forbindelse med andre byggesaker i sentrum, spesielt SIVA-bygget. En videreutvikling av Oppdal sentrum er helt avhengig av at sikringstiltakene gjennomføres, noe som må skje så raskt som mulig slik at sentrumsutviklingen ikke stopper opp.

Brua over Ålma på Ola Setroms veg er eid av Trøndelag fylkeskommune. Signalene fra fylkeskommunen er at utskifting av denne brua ikke vil bli prioritert da den er i god stand, og det er flere andre bruer som av sikkerhetsmessige årsaker må skiftes på grunn av at de er i dårlig forfatning. Dersom det skal være mulig å realisere ny bru over Ålma med det første, er det avgjørende at Oppdal kommune stiller med midler. Man må også forsøke å samarbeide med næringslivet for å få til et spleiselag.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Organisasjonsstruktur

OPPDAL KOMMUNE - ORGANISASJONSSTRUKTUR

Befolkningsutvikling

Tabell 1 Befolkningsutvikling Oppdal

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Fødte	75	82	66	69	78	69	69	54	68
Døde	63	60	76	66	52	65	55	60	62
Netto innflytting	76	41	51	17	14	28	19	3	-1
Folketall 31.12	6 691	6 755	6 794	6 814	6 852	6 886	6 973	6 970	6 975
<i>herav:</i>									
0-5 år	421	437	452	460	477	472	471	438	436
6-15 år	911	895	862	847	802	810	819	834	824
16-19 år	375	363	368	348	381	367	366	375	360
20-66 år	3 936	3 981	4 000	4 013	3 991	3 998	4 036	4 010	4026
67-79 år	691	712	756	798	846	878	908	942	949
80 år og over	357	367	356	348	355	361	373	371	380

Ved utgangen av 2. kvartal 2019 er det 6 980 innbyggere i Oppdal kommune.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Statsbudsjettet 2020

Tabell 2 Økonomiske indikatorer i nasjonalbudsjettet 2019. Prosentvis volumendring fra året før

Økonomiske indikatorer	2018	2019	2020
BNP-vekst for fastlands-Norge	2,2	2,7	2,5
Privat konsumvekst	1,9	1,8	2,7
Offentlig konsumvekst	1,2	1,6	1,7
Bruttoinvesteringer i fast kapital	2,8	6,1	1,2
Årslønnsvekst	2,8	3,2	3,6
Konsumprisvekst (KPI)	2,7	2,3	1,9
3 måneders pengemarkedsrente	1,1	1,6	1,7

Kilde: Meld. St. 1 nasjonalbudsjettet 2020 Tabell 2.1.

Statsbudsjettet legger føringene for Oppdal kommunes budsjett for 2020. Nedenfor gjengis utdrag fra forslag til statsbudsjett 2020, lagt fram i oktober 2019.

Kommunesektorens økonomi i 2019

Følgende er hentet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) Prop. 1S 2019-2020 kapittel 3.1:

«I Meld. St. 2 (2018–2019) Revidert nasjonalbudsjett 2019 ble realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 anslått til 0,4 mrd. kroner. Videre ble det anslått en reell nedgang i de frie inntektene på 1,8 mrd. kroner. Nedgangen i frie inntekter hadde sammenheng med at ekstra skatteinntekter i 2018 i hovedsak ikke ble videreført.

Den reelle veksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 anslås nå til 5,3 mrd. kroner. De frie inntektene anslås å øke reelt med 3,2 mrd. kroner. Inntektsveksten er vesentlig høyere enn lagt opp til i stats-budsjettet for 2019, noe som i hovedsak skyldes økte skatteinntekter i 2019.

Kommunesektorens skatteinntekter i 2019 ser nå ut til å bli 4,9 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett for 2019, blant annet som følge av økende sysselsetting. Videre er utbytte til personlige skattytere for skatteåret 2018 fortsatt på et høyt nivå, trolig som følge av tilpasninger til økt utbyttebeskatning. Det bidrar til økte skatteinntekter for kommunene.

Kostnadsveksten i kommunesektoren anslås til 3,0 pst. i 2019, som er det samme som lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett for 2019».

Inntektsopplegget for kommunesektoren i 2020

Regjeringen legger opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter i 2020 på 1,3 milliarder kroner. Dette tilsvarer en realvekst på 0,3 prosent, regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonal-budsjett for 2019. Det innebærer at opp-justeringen av skatteanslaget for 2019 med 4,9 milliarder kroner ikke påvirker nivået på sektorens inntekter i 2020. Av veksten på 1,3 milliarder kroner begrunnes 400 millioner kroner med satsing på tidlig innsats i skolen, 150 millioner kroner med satsing på rusfeltet og 900 millioner kroner som følge av den demografiske utviklingen. Samtidig forventes det en nedgang i kommunesektorens samlede pensjons-kostnader på 450 millioner kroner. Summen av disse beløpene gir ifølge KMD kommunene et økt handlingsrom på 300 millioner kroner. Ved å legge inntekts-systemets indeks for Oppdal kommunes utgiftsbehov for 2020 til grunn (1,33 promille) vil Oppdal kommune få i underkant av kr. 400.000 av de 300 millioner kronene.

Sitat fra KMD prop 1S 2019-2020 kap. 3.2:

«Ved fastsettelsen av veksten i frie inntekter til kommunesektoren i 2020 er det tatt hensyn til at kommunene skal dekke en større del av kostnadene til forvaltning, drift og vedlikehold av nasjonale e-helse-løsninger og bidra mer til helsenettet.

Det tas sikte på at kommunenes bidrag til finansiering av nasjonale e-helseløsninger korrigeres ut av veksten i de frie inntektene fra 2021, og at regjeringen kommer tilbake til saken i kommuneproposisjonen for 2021.

Regjeringens budsjettopplegg innebærer at

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

kommunesektoren får noe økt handlings-rom, men det er fortsatt nødvendig å prioritere og sikre god ressursbruk. Det gjennomføres i dag et betydelig omstillings- og effektiviseringsarbeid i kommune-sektoren, og bedre organisering av tjenestene kan frigjøre midler som vil styrke handlingsrommet ut over veksten i frie inntekter».

Pris- og lønnsveksten (deflatoren) i kommunesektoren i 2020 er anslått til 3,1%. Deflatoren beregnes ved å vekte anslått

lønnsvekst (3,6%) med i overkant av 60% og anslått prisvekst (2,4%) med i underkant av 40% (Kilde: KS sin prognosemodell; forutsetninger).

Den kommunale skattøren

Regjeringen har foreslått at den kommunale skattøren for personlige skattytere settes ned fra 11,55% til 11,1% i 2020. Skattøren fastsetter hvor stor %-andel av skatteinntektene fra personlige skattytere som skal tilfalle kommunene.

Tabell 3 Anslåtte inntekter for kommunesektoren i forslag til statsbudsjett 2020. Beløp i milliarder kroner

	Anslag 2020	Nominell endring fra 2019 til 2020
1. Frie inntekter	401,9	2,1%
Herav skatteinntekter	222,9	1,9%
Herav rammetilskudd	178,9	2,4%
2. Øremerkede statlige overføringer	34,0	7,4%
3. Gebyrer	75,5	3,8%
4. Momskompensasjon	27,0	3,8%
5. Andre inntekter	17,3	3,1%
1+2+3+4+5 Inntekter i alt	555,7	2,7%

Kilde: Prop 1 S Kommunal- og moderniseringsdepartementet, boks 3.1.

Tabellen viser inntektsveksten med de siste anslagene for kommunesektorens inntekter i 2020. Tallene er korrigert for oppgaveendringer og innlemminger og omfatter både primær- og fylkeskommuner.

For primærkommuner er veksten i frie inntekter (skatt og rammetilskudd) fra 2019 til 2020 beregnet til 2,2% i nominelle priser, beregnet ut fra anslag på regnskap korrigert for oppgaveendringer, fra 2019 til 2020 (kilde: Prop 1S Kommunal- og moderniseringsdepartementet, tabell 3.3). I følge tabell 3-k i Grønt Hefte får Oppdal kommune en vekst i frie inntekter på 2,3% i nominelle priser, beregnet ut fra anslag på regnskap 2019 korrigert for oppgaveendringer, fra 2019 til 2020. Oppdal kommunes vekst i frie inntekter fra 2019 til 2020 er altså omtrent tilsvarende som for kommunene generelt.

Oppgaveendringer og innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet.

Følgende oppgaveendringer og øremerkede tilskudd som er av en viss størrelse og som gjelder Oppdal kommune er foreslått innlemmet i rammetilskuddet fra 1.1.2020:

Overføring av skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten

Regjeringen foreslår å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020. Kommunenes utgifter til skatteoppkreving er anslått til 1 104,7 mill. kroner årlig. Effekten av dette er 644,4 mill. kroner i 2020, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. For Oppdal kommune sin del er ramme-tilskuddet redusert med kr. 644.000 for 2020 som følge av at skatteoppkrevingen overføres fra kommunene til Skatteetaten. Oppdal kommune har felles skatteoppkreverkontor med Sunndal kommune. I 2019 er det budsjettert med 1,2 mill. kr. til føring av skatteregnskapet, innfordring og arbeidsgiver-kontroll.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Innlemming av tilskudd til rekruttering av psykologer

Regjeringen har gjennom et rekrutterings-tilskudd lagt til rette for at alle kommuner kan rekruttere psykologkompetanse før plikten til å ha slik kompetanse i de kommunale helse- og omsorgstjenestene trer i kraft 1. januar 2020. Oppdal kommune er tilført kr. 212.000 via rammetilskuddet for 2020 som følge av at tilskuddet avvikles.

Innlemming av tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens

Kommunene har fra 1. januar 2020 plikt til å tilby et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens. For å bygge ut et slikt tilbud ble det i 2012 etablert en tilskudds-ordning som innlemmes i ramme-tilskuddet i 2020. Oppdal kommune er tilført kr. 369.000 via rammetilskuddet for 2020 som følge av at tilskuddet avvikles. I 2019 mottok vi kr. 463.620 til formålet.

Innlemming av tilskudd til etablering og tilpasning av egen bolig

Som en del av kommunereformen overføres ansvaret for tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig fra Husbanken til kommunene i 2020. Oppdal kommune er tilført kr. 497.000 via ramme-tilskuddet for 2020 som følge av at tilskuddet avvikles.

Innlemming av tilskuddet til tidlig innsats gjennom økt lærertetthet på 1.–10.-trinn

Midler til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærertetthet på 1.–10. trinn innlemmes i rammetilskuddet i 2020. Midlene blir fordelt særskilt i 2020 for å ivareta både kommuner med et relativt og med et absolutt behov for lærerårsverk. Fra 2021 vil midlene blir fordelt etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet. Innlemmingen må ses i sammenheng med midler til tidlig innsats innenfor veksten i de frie inntektene til kommunene.

Oppdal kommune er via den særskilte tildelingen tilført kr. 1.069.000 i 2020. I tillegg er Oppdal kommune tilført ca. kr. 500.000 via ramme-tilskuddet for 2020. Samlet tildelt beløp i 2020 tilsvarer tildelt beløp i 2019.

Innlemming av tilskudd til leirskoleopplæring

Fra 1. august 2019 har kommunene plikt til å tilby leirskole eller annen skoletur med

overnatting som del av grunnskoleopplæringen. Det øremerkede tilskuddet til leirskoleopplæring overføres til rammetilskuddet. Oppdal kommune er tilført kr. 56.000 via rammetilskuddet for 2020 som følge av at tilskuddet avvikles. Tilskuddet for 2018 som utbetalt i desember 2018 var på kr 98.112. Beløpet for 2019 er ikke kjent.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.–2. trinn

Regjeringen foreslår å innføre en nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2. trinn fra skoleåret 2020/2021. Dette innebærer at foreldrebetaling for et heltidstilbud i SFO på 1.–2. trinn maksimalt skal utgjøre 6 pst. av den samlede person- og kapitalinntekten i husholdningen. Oppdal kommune er tilført kr. 58.000 via rammetilskuddet for 2020 som kompensasjon for mindre inntekt.

Gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn

Regjeringen foreslår å innføre gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn fra skoleåret 2020/21. Oppdal kommune er tilført kr. 56.000 via rammetilskuddet for 2020 som kompensasjon for mindre inntekt.

Tilskudd til ressurskrevende tjenester

Kommunene får refundert deler av utgiftene til tjenester til mennesker som mottar omfattende helse- og omsorgstjenester. Dette kan blant annet gjelde personer med psykisk utviklingshemming, nedsatt funksjonsevne, personer med rusmiddelproblemer og mennesker med psykiske lidelser. For 2020 foreslås det at kommunene får kompensert 80 pst. av egne netto lønnsutgifter i 2019 til helse- og omsorgstjenester ut over et innslagspunkt på 1 361 000 kroner. Tilskuddsordningen gjelder for tjenestemottakere til og med det året de fyller 67 år. For eldre over 67 år fanges deler av utgiftene opp gjennom de ordinære kriteriene i kostnadsnøkkelen for kommunene som ligger til grunn for fordelingen av ramme-tilskuddet til kommunene.

Regjeringens forslag til nytt innslagspunkt økes med kr. 50.000 utover lønnsvekst. Økningen i innslagspunktet må ifølge regjeringen ses i sammenheng med sterk utgiftsvekst i

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

toppfinansieringsordningen de senere år. Økningen representerer en innstramning i tilskuddsordningen.

Utdrag fra KS sine kommentarer til det økonomiske opplegget for 2020.

- Merskatteveksten i 2019 er å anse som en engangsinntekt som dermed ikke kan være en finansieringskilde for varige økninger i driftsutgiftene.
- Regjeringens beregning av økt handlingsrom tar ikke hensyn til økningen av inn-

slagspunktet i toppfinansieringsordningen for ressurs-krevende tjenester med kr. 50.000 ut over lønnsveksten.

- Kortere liggetid og økt aktivitet i sykehus er en faktor som trekker i retning av sannsynlig økt behov for helse- og omsorgstjenester i kommunene
- Det er urealistisk av kommunene kan kompensere for mindre døgn-behandling, kortere liggetid og redusert tilskudd til ressurskrevende tjenester samtidig som demografien endres og på sikt gir flere endre med ulike behov for tjenester.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Budsjett og bevilgningsforslag Oppdal kommune

Enhet/ansvarsområde:	Forslag budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2019	Nominell vekst 2019-2020	Regnskap 2018
Plan og forvaltning	8 179 000	14 387 000	-43,2 %	14 343 000
Stab- og støttetjenester	28 701 000	27 013 000	6,2 %	26 551 000
Politisk styring og kontroll	4 260 000	4 541 000	-6,2 %	4 455 215
Oppdal helsesenter	56 419 000	54 900 000	2,8 %	48 197 000
Hjemmetjenester	84 013 000	76 542 000	9,8 %	76 323 915
Aune skole	35 705 000	33 758 000	5,8 %	33 387 000
Drivdalen oppvekstsenter	8 416 000	7 658 000	9,9 %	7 389 000
Midtbygda oppvekstsenter	15 993 000	16 989 000	-5,9 %	15 622 000
Oppdal ungdomsskole	25 579 000	26 804 000	-4,6 %	26 756 278
Tekniske tjenester	26 454 000	20 017 000	32,2 %	20 603 191
Helse- og familie	30 760 000	29 825 000	3,1 %	29 478 000
Kirkelig sektor	5 030 000	4 879 000	3,1 %	4 673 000
Tilleggsbevilgninger, avskrivninger	4 834 000	4 805 000	0,6 %	-4 438 974
Kulturhuset	13 659 000	13 018 000	4,9 %	12 572 000
NAV	7 395 000	7 054 000	4,8 %	7 543 000
Kommunale barnehager	12 431 000	12 184 000	2,0 %	12 192 000
Helse- og oppvekstforvaltning	47 581 000	46 085 000	3,2 %	44 228 386
Kraftrettigheter	-7 267 000	-8 411 000	-13,6 %	-8 291 870
Sum	408 142 000	392 048 000	4,1 %	371 583 141

* Brann- og feie-tjenester flyttes fra plan og forvaltning til tekniske tjenester fra 1.1.20, noe som gjør at nominell prosentvis vekst fra 2019 til 2020 blir misvisende.

Tabell 4 Budsjettoplegget 2020

Beskrivelse	Regnskap 2018 ¹	Prognose 2019 ²	Anslag 2020 ³
Nominell vekst i rammetilskudd og skatteinntekter, ikke korrigeret for systemendringer	1,6%	4,4%	2,1%
Netto rente- og avdragsbelastning inkl. utbytte i % av driftsinntektene	3,8%	3,4%	2,9%
Netto driftsmargin (netto driftsresultat i % av driftsinntektene)	4,2%	1,6%	0,2%
Netto driftsmargin korrigeret for bruk av enhetsvise disposisjonsfond	3,7%	1,9%	0,6%
Lånegjeld 31.12 (beløp i millioner kroner)	354,1	375,0	415,0
Disponibel saldo i Kapitalfondet investering 31.12 (beløp i millioner kroner)	15,0	5,5	7,5
Disponibel saldo i disposisjonsfond kapitalformål 31.12 (beløp i millioner kroner)	26,8	30,8	35,7
Disponibel saldo i Næringsfondet 31.12 (beløp i millioner kroner)	4,6	3,2	2,6
Disponibel saldo i Infrastrukturfondet 31.12 (millioner kroner)	8,6	7,5	8,5
Disponibel saldo i det generelle disposisjonsfondet 31.12 (millioner kroner)	9,0	11,1	8,5

¹ Regnskapstall er balansetall.

² Faktisk udisponert beløp hensyntatt kjente størrelser ut året per november

³ Faktisk udisponert beløp, samt kjente størrelser for kommende budsjett år per november

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Driftsbudsjettet for 2020 bygger på handlingsplan 2020-2023 sine føringer for budsjett 2020. Budsjettet for 2020 gir en korrigert netto driftsmargin på 0,5 %. Korrigeringen består i at engangsutgifter som blir dekket av enhetenes disposisjonsfond ikke tas med på utgiftssiden. Driftsmarginen ligger under kommunestyrets økonomiplanvedtak, som la opp til 1,5% netto driftsmargin for 2020, noe som samsvarer med økonomireglementets bestemmelser. Hoved-årsaken til avviket er at det i 2020 er budsjettert med bruk av 5,5 mill. kr. fra disposisjonsfond til finansiering av ny fotballhall. Beløpet var ikke tatt hensyn til ved beregning av netto driftsmargin i handlingsplan 2020-2023.

Budsjettarbeidet ble mer krevende enn antatt, og kommunedirektøren har økt bevilgningene utover handlingsplanens føringer til følgende områder:

Tabell 5 Bevilgninger i driftsbudsjettet ut over handlingsplanen

Tiltak:	Beløp:
Sak 19/100 i kommunestyret: Oppløsning av Revisjon Fjell IKS og opptak i Revisjon Midt-Norge SA. Kontrollutvalget ber om kr. 171 000 i økt ramme ut over deflator (prisstigning) på 3,1%	171 000
Vedtak i Regionråd Trøndelag sør: økning av stillingsandel fra 50% til 100% fra 1.1.20	40 000
Sak 19/34 i kommunestyret: Økt støtte til lag og foreninger	200 000
Plan og Forvaltning: Rammeøkning som følge av ny gjennomgang av selvkostberegningene	598 000
Oppdal helsesenter: Rammeøkning for å videreføre dagens bemanning	468 000
Skolene: Systemfeil i skolemodellen for beregning av skolenes økonomiske rammer	393 000
Programvare: Konkurransgjennomføringsverktøy (KGV)	115 000
Finansiering av oppstartskostnader KGV (engangskostnad) ved bruk av stab/støtte sitt disposisjonsfond	-45 000

Slutføring av digitalisering av bygningsarkivet	530 000
Finansiert ved bruk av Plan og forvaltning sitt disposisjonsfond	-530 000
Kommunal delfinansiering av bredbåndsutbygging til Driva, etappe 1	700 000
Finansiert ved bruk av infrastrukturfondet	-700 000
Oppdal kulturhus: til miksebord. Beløpet skal tilbakebetales over 5 år + rente	200 000
Midtbygda oppvekstsenter: 44% lærerstilling for å opprettholde dagens klassestruktur	291 000
Helårvirkning i 2020 av at lønnsoppgjøret for 2019 ble dyrere enn avsatt til lønnsoppgjør for 2019	590 000
Avsetning til generelt disposisjonsfond i tillegg til handlingsplanens forutsetninger	462 000
Generell saldering av budsjettet	917 000
Praksiskompensasjon kommuneoverlege (kr. 140 000) finansieres innenfor helse- og oppvekstforvaltings budsjetttramme	0
Sum	4 400 000

Beløpet er finansiert ved at alle enheter har fått nedjustert rammene til pensjonskostnader til KLP, se omtale nedenfor. I handlingsplanen var det forutsatt ca. 16% i pensjonskostnader til KLP. Anslaget nå er 14%.

Pensjonskostnadene

I budsjettet for 2019 er det budsjettert med 16,4% som arbeidsgivers andel av pensjonskostnad til KLP og 12,2% som arbeidsgivers andel av pensjonskostnad til SPK. Prognosen for 2020 tilsier at arbeidsgivers andel av pensjonskostnaden i KLP blir 14% og i SPK 12,6%.

Pensjonskostnadene har de siste årene vist seg å bli lavere enn budsjettert, noe som har bidratt til at enheter har hatt mulighet til å bygge enhetsvise disposisjonsfond. For 2020 er enhetenes rammer redusert som følge av at budsjetterte pensjonskostnader til KLP reduseres fra 16,4% til 14%, noe som utgjør i 4,4 millioner kroner. Det er lite sannsynlig at det

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

vil bli et avvik av betydning mellom budsjetterte pensjonskostnader i 2020 og regnskapsførte pensjonskostnader. At enhetenes rammer er tilpasset prognosen for pensjonskostnadene for 2020 betyr at enhetenes muligheter for å bygge egne disposisjonsfond er redusert, gitt at øvrige driftsutgifter og –inntekter samsvarer med budsjettet for 2020.

Prognosen for 2021 er at pensjonskostnadene til KLP vil øke fra 14% til 15%, dvs. med 1 prosentpoeng. Økningen representerer ca. 2,5 millioner kroner i årlige økte kostnader.

I tillegg til de bevilgningsendringene som vises i tabellen ovenfor er det varslet om følgende forhold som utfordrer budsjetttrammen for 2020:

- ✓ Tekniske tjenester: Vedlikeholdsbudsjettet på bygg er budsjettert med 1 million kroner. Et mer realistisk budsjett for å ivareta kommunens bygningsmasse uten forfall ville vært 3,1 mill. kr. Videre er det budsjettert med 100% utleie av alle leiligheter til enhver tid, noe som også er urealistisk. Samtidig tilsier Kostra-tallene at det burde være en romlig situasjon innenfor bygningsdriften. Det er startet et arbeid for å avklare disse motsetningene. Se ytterligere omtale i kapitlet «Vesentlige forhold som vil/kan påvirke handlingsplanen 2021-2024».
- ✓ Hjemmetjenestene har fått økte kostnader til ressurskrevende tjenester, anslagsvis 2,6 millioner kroner i 2020. I tillegg er det i forslag til statsbudsjett for 2020 foreslått å øke innslagspunktet med 50 000 kroner mer enn lønns- og pris-veksten (se omtale nedenfor). Det er budsjettert med at 18 brukere omfattes av ordningen med ressurskrevende tjenester i 2020, noe som betyr 0,9 millioner kroner i økte årlige utgifter som følge av økt innslagspunkt.

Kommuneøkonomien er svært sårbar for ressursbehovene som blir utløst som følge av kostnadskrevende tjenestemottakere. Kostnadene kan fort komme opp i flere millioner for en bruker som har behov for omfattende heldøgns oppfølging. Staten har en ordning som skal skjerme kommunene mot de mest ekstreme konsekvensene av behovet for ressurs-

krevende tjenester. Ordningen med øremerket tilskudd til ressurskrevende tjenester fungerer slik at kommunen må bære alle kostnader opp til et visst nivå pr bruker (omtalt som innslagspunktet), mens staten overfører øremerkede midler for 80 % av overskytende kostnader. Innslagspunktet i 2019 er kr. 1 285 000. For 2020 foreslår regjeringen å øke innslagspunktet med 50 000 kroner mer enn lønns- og prisveksten, dvs. at innslagspunktet er foreslått til kr. 1 361 000. Det betyr at kommunen får en økt egenandel for hvert tilfelle som kommer over innslagspunktet. Oppdal kommune har budsjettert med at 18 brukere omfattes av ordningen i 2020, noe som betyr 0,9 millioner kroner i økte årlige utgifter.

Slike behov kan ikke avvises med begrunnelse i kommuneøkonomi, og vi må ha en forsvarlig reserve på tilleggsbevilgningsposten for å møte eventuelle utfordringer.

For 2020 har det altså oppstått økte kostnader til ressurskrevende tjenester på 3,5 millioner kroner som det ikke var tatt hensyn til i handlingsplanen for 2020-2023. For å finansiere disse kostnadene foreslår kommunedirektøren å omdisponere bevilgningene som var satt av til følgende nye stillinger i handlingsplanen for 2020-2023:

- ✓ Oppdal kulturhus KF: økt administrasjons- og lærerressurs ved kulturskolen kr. 600 000
- ✓ Helse og familie: 0,8 årsverk ergoterapeut kr. 481 000
- ✓ Oppdal helsesenter: Økt grunnbemanning kr. 1 684 000
- ✓ Hjemmetjenesten: Økt grunnbemanning kr. 700 000

Omdisponeringen innebærer at disse stillingene ikke kan opprettes pr. 1.1.20. Se ytterligere omtale under kapitlet «Vesentlige forhold som vil/kan påvirke handlingsplanen 2021-2024».

Kommunedirektøren har mottatt følgende innspill til tiltak i budsjettet for 2020 som det ikke er funnet rom for å innarbeide i budsjettet:

- ✓ Kommunepsykologstilling, kr. 955 000
- ✓ Kirkelig fellesråd: Kremasjonsavgift kr. 50 000 og dekning av vannavgift kr. 50 000
- ✓ Nasjonalparken næringshage: støtte til gjennomføring av vekstprogrammet Accel Explore kr. 100.000

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

- ✓ Programvare Complete control til avtaleoppfølging kr. 115 000

Kommunedirektøren ser at budsjettene stadig blir strammere. I henhold til kommunelovens økonomibestemmelser skal budsjettet bl.a. settes opp i balanse og være realistisk. Oppdal kommunes styringssystem er slik at det er i forbindelse med utarbeidelse av handlingsplanen på våren at helhetlige politiske prioriteringer gjennomføres og rammene for kommende års budsjett legges. Utarbeidelse av årsbudsjettet skal være en direkte følge av handlingsplanen og er tradisjonelt ikke en arena for omfattende politiske prioriteringer. Etter at handlingsplanen for 2020-2023 ble vedtatt i juni 2019 har kommunedirektøren fått ny kunnskap om følgende forhold av betydning:

- ✓ Nye behov for ressurskrevende tjenester (se omtale ovenfor)
- ✓ Høyere innslagspunkt for kommunens egenandel for ressurskrevende tjenester (se omtale ovenfor)
- ✓ For lavt budsjett for vedlikehold og utleie av bygg/bygninger (se omtale ovenfor)
- ✓ Økning i pensjonskostnader fra 2021
- ✓ Mugg-/sopp-skader ved Boas 1
- ✓ Ny distriktsindeks vil bli presentert i kommuneproposisjonen for 2021

Se omtale av disse forholdene under kapitlet «Vesentlige forhold som vil/kan påvirke handlingsplanen 2021-2024».

Kommunedirektøren mener at disse forholdene tilsier at det tas en ny helhetlig vurdering av Oppdal kommunes økonomiske situasjon i forbindelse med behandling av handlingsplanen for 2021-2024 våren 2020. Dette bør også innebære en ny vurdering av tiltak som allerede er med i handlingsplanen for 2020-2023.

Skolesektoren

Rammene til skolene beregnes etter egen modell som tar hensyn til elevtall, antall barn i skolefritidsordningen, antall minoritetsspråklige elever, ressurser til ordinær undervisning og skole- og elevledelse basert på gruppestørrelse, spesialundervisning og driftsmidler (følger eleven). Det ble for budsjettåret 2020 oppdaget en formelfeil som resulterte i økt ramme til skolene med om lag 0,4 millioner kroner fra 2019 til 2020.

Elevtallene for de kommunale skolene har holdt seg nokså likt fra skoleårene 2018/19 til

2019/20. På barnetrinnet er det blitt 14 flere elever, mens det på ungdomstrinnet er blitt 26 færre. I ressursmodellen for skolene er antall elever det kriteriet som gir størst forklaringskraft for budsjetttrammene.

Tabell 6 Elevtall ved grunnskolene

Skole	2018/99	2019/20
Drivdalen oppvekstsenter	41	46
Midtbygda oppvekstsenter	74	88
Aune barneskole	406	419
Oppdal ungdomsskole	248	222
Sum	787	775

Elevtallet ved Oppdal ungdomsskole vil i ifølge elevtallsprognosene i en 3-årsperiode være lavere enn det har vært de siste årene (ca. 25 elever), for så å ta seg opp til 2018-nivå på ca.250 elever. Nedgang i elevtall gir lavere økonomisk ramme i henhold til skolemodellens beregninger. Skolen jobber kontinuerlig med å tilpasse bemanningen som følge av elevtallsnedgangen men har i 2020 budsjettet med 1,8 millioner kroner i bruk av enhetens disposisjonsfond for å jevne ut svingningene.

Fra 1.1.20 avvikles det øremerkede statstilskuddet til tidlig innsats i skolen (økt lærertetthet). Oppdal kommune har mottatt ca. 1,6 millioner kroner i slikt tilskudd. Størstedelen av tilskuddet videreføres i 2020 som et spesifisert tilskudd via rammetilskuddet (kr. 1 069 000), men vil fra 2021 bli beregnet via inntektssystemets kriterier. Videre begrunner regjeringen 400 millioner kroner av kommunenes inntektsvekst i 2020 med tidlig innsats i skolen. Av dette beløpet mottar Oppdal kommune kr. 500 000. Midlene blir altså kanalisert som frie inntekter, der det er opp til den enkelte kommune å vurdere om formålet allerede er tilstrekkelig ivaretatt. I budsjettet for 2020 er rammene til barneskolene økt med tilsammen kr. 1 569 000 som følge av at det øremerkede statstilskuddet faller bort.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Barnehager

Siden 2011 har barnehagesektoren vært rammefinansiert. Dette betyr at kommunens frie inntekter både skal gi dekning for utgifter til kommunale og private barnehager. Budsjettforslaget innebærer en bevilgning på 22,4 millioner kroner til de kommunale barnehagene og 33 millioner kroner til de private barnehagene. Det er budsjettet med 221 kommunale og 264 private barnehageplasser. Barn under 3 år opptar to plasser.

Private barnehager som var etablert før rammefinansieringen kom i stand skal få utmålt tilskudd basert på hva de kommunale plassene kostet to år i forveien. Kapitaldelen skal baseres på nasjonale satser ut fra alderen til det enkelte private barnehagebygg. Fordi de private pensjonsordningene er billigere enn de kommunale, skal det gis et 13 % sjablongpåslag i stedet for den faktiske kommunale pensjonen. Barnehager som har pensjonskostnader over 13 % kan søke kommunen om dekning av det overskytende. I tillegg til det ordinære tilskuddet skal private barnehager gis full kompensasjon for inntektstap på grunn av moderasjonsordninger for søsken og familieøkonomi.

Tilskudd til frivilligsentralen

Fra 2017 har staten valgt å kanalisere tilskuddsmidler til landets frivilligsentraler gjennom kommunenes frie inntekter. At midlene går gjennom de frie inntektene innebærer i seg selv at kommunene i fremtiden kan bestemme tilskuddsnivået, men det blir selvsagt forventet at kommunene ikke skal bruke inntektssøkningen til andre ting.

Når kommunen får det fulle finansieringsansvaret for Oppdal frivilligsentral vil det være naturlig med en tettere dialog og oppfølging rundt sentralens arbeid, slik at det verdifulle supplementet til kommunens tjenester som sentralen utøver kan videreutvikles i et samspill.

I Kommunedirektørens budsjettforslag er tilskuddet til Oppdal frivilligsentral budsjettet med kr 779.000. Beløpet inkluderer kr 427 000 som er gitt via rammetilskuddet.

Utlånssentral sportsutstyr til barn og unge

I budsjettet for 2019 ble det vedtatt å legge inn kr. 50 000 til utstyrssentral sportsutstyr til barn og unge. Det er ikke vedtatt at dette skal videreføres. Utstyrssentraler generer imidlertid ikke driftsinntekter og har derfor behov for

driftsstøtte. Over tid ser kommunedirektøren at budsjettet for aktivitetsstøtte ikke blir brukt opp, og det er derfor i budsjettet foreslått å føre over kr. 50 000 fra aktivitetsstøtta til tilskudd utstyrssentral. Tiltaket har samme målgruppe som aktivitetsstøtten (barn og unge), men vil i motsetning til aktivitetsstøtten også komme egenorganisert aktivitet til gode.

Etablering av ReMidt

I møte 26.6.19 fatte kommunestyret vedtak om å delta i etableringen av ReMidt IKS og ReMidt Næring AS fra 1.1.2020. Vedtaket innebærer bl.a. at kommunestyret sluttet seg til prinsippet om lik pris for like tjenester, noe som betinger at alle eierkommunene vedtar like renovasjons- og slamforskrifter, at anleggsmidler som abonnentene har finansiert over renovasjonsgebyret vederlagsfritt overdras til ReMidt IKS og at eventuell restgjeld på de samme anleggsmidlene overføres til ReMidt IKS.

Videre delegerte kommunestyret til kommunedirektøren å inngå avtaler med ReMidt som omhandler følgende tema:

- ✓ Overføring av ansatte og overgangsordninger for de som berøres betydelig av opprettelse av ReMidt.
- ✓ Sikre at Oppdal kommune får tid på seg til å ordne en løsning for gjenværende arbeidsoppgaver gjennom en overgangsordning, i tilfeller der ansatte som tidligere gjorde disse oppgavene blir overdratt til ReMidt, eller i tilfeller der noen ansatte midlertidig mister arbeidsoppgaver som følge av at ReMidt tar over disse arbeidsoppgavene.
- ✓ Salg/leie/feste av eiendommer.
- ✓ Salg/leie av bygg/lokaler/utstyr/kjøretøy.
- ✓ Sikre drift av Oppdal sentrum renseanlegg.
- ✓ Sikre at vaktordningen «teknisk vakt» blir opprettholdt på en forsvarlig måte.
- ✓ Rydding og vedlikehold av returpunkt.

I budsjettet for 2020 er det forutsatt at driften av slam- og renovasjonstjenestene utføres av ReMidt fra 1.1.2020 og disse tjenestene er således ikke en del av Oppdal kommunes budsjett for 2020. Pr. 1. november 2019 er det ikke inngått endelige avtaler mellom kommunedirektøren og ReMidt knyttet til punktene ovenfor. Overdragelse av anleggsmidler og gjeld er heller ikke avklart. 2020 vil bli et overgangsår og i Oppdal kommunes budsjett er

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

det forutsatt at slam- og renovasjonsfondet dekker de indirekte driftskostnadene i 2020 på samme nivå som i 2019-budsjettet, anslått til henholdsvis kr. 248 000 og kr. 360 000.

Gebyr- og fakturasatser

I 2019 er IT-verktøyet Momentum Selvkost Kommune (MSK) tatt i bruk for å beregne og dokumentere gebyrer for tjenestene vann, avløp, feiing, private reguleringsplaner, byggesaker, oppmåling, eierseksjonering og utslipps-tillatelser. Det legges fram egne saker for kommunestyret for fastsettelse av gebyrene for disse tjenestene for 2020.

Renovasjons- og slamtømmings-gebyret for 2020 fastsettes i egen sak av kommunestyret, etter innstilling fra ReMidt. Øvrige gebyr- og fakturasatser for 2020 fastsettes som en del av budsjettvedtaket for 2020.

Ved gjennomgangen av selvkostberegningene til Plan og forvaltning fikk vi ny forståelse av hvilke kostnader som kan henføres til selvkost. Det innebar at enkelte kostnader ikke lenger skal være en del av selvkostberegningene. Det resulterte i at enhetens rammer måtte tilføres kr. 598 000 for å kunne videreføre dagens drift innenfor de områdene som ikke omfattes av selvkostregelverket.

Effektiviseringskrav

I vedtak i formannskapssak 2017/41 ble det gått bort fra osthøvelprinsippet og fremmet ønske om målrettede effektiviseringstiltak for kommuneorganisasjonen i stedet. Det er ikke lagt inn effektiviseringskrav i budsjettet for 2020 ut over de som følger av de siste års handlingsplaner.

Tilleggsbevilgningsreserven

Reserven består av to poster:

- ✓ Avsetning til lønnsvekst. Beløpet er beregnet på bakgrunn av regjeringens anslag om en årslønnsvekst fra 2019 til 2020 på 3,6 %. Avsetningsposten tar høyde for sentrale og lokale oppgjør i 2020. Enhetenes lønnsbudsjett for 2020 er satt opp etter konstatert lønnsvekst på budsjetteringstidspunktet. Det er budsjettet med i underkant av 500 faste årsverk i 2020.

- ✓ Andre avsetninger 4,0 millioner kroner. Midlene er spesielt relatert til følgende forhold:

Tabell 7 Tilleggsbevilgningsreserven. Beløp i millioner kroner.

Beskrivelse	Beløp
Usikkerhet på barnehagesektoren	0,9
Usikkerhet på rettighetsområder og ressurskrevende tjenester	2,1
Usikkerhet om utskrivningsklare	0,5
Usikkerhet om KAD-kostnader	0,5
Sum	4,0
Reservert til lønnsoppgjør 2020	7,8
Diverse	0,2
Total	12,0

Begrunnelse for tilleggsbevilgningsreserven:

- ✓ Usikkerhet knyttet til endring i barnetall generelt og endring i barnetallet mellom offentlige og private barnehager
- ✓ Antall brukere innen rettighetsområder og ressurskrevende tjenester er uforutsigbart
- ✓ Usikkerhet knyttet til tjenester til utskrivningsklare pasienter fra St. Olav
- ✓ Usikkerhet knyttet til Kommunal-Akutt-Døgnberedskap (helsetjeneste)
- ✓ Statsbudsjettet for 2020 legger til grunn en lønnsvekst på 3,6% i 2020. Avsetningen tilsvarer beregnet kostnad med lønnsoppgjøret i 2020.
- ✓ Diverse-posten er avsatt til formannskapets disposisjon

Infrastrukturiltak

Kommunestyret vedtok i sak 18/54 i møte 24.5.18 følgende:

«Kommunestyret vedtar at det skal avsettes et beløp tilsvarende 50% av eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger til infrastrukturfondet. Kommunestyret vedtar hvilke aktiviteter som skal finansieres av infrastrukturfondet i forbindelse med behandlingen av det årlige budsjettet. Meravsetning til infrastrukturfondet, utover det som er avsatt i budsjett 2018, skal knyttes opp mot aktiviteter/tjenester som i dag finansieres gjennom frie inntekter.»

Det er budsjettet med 21,6 millioner kroner i eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger i 2020. 50% av beløpet utgjør ca. 10,8 millioner

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

kroner som kan knyttes til følgende tiltak / aktiviteter:

Tabell 8 Infrastrukturtiltak. Beløp i millioner kroner.

Tiltak	Beløp
Avsetning til infrastrukturfondet	4,7
<i>Aktiviteter/tjenester som finansieres gjennom frie inntekter:</i>	
Tiltak for myke trafikanter	0,2
Økt tilskudd til lag/foreninger	0,3
Aktivitetsstøtte lag/foreninger	0,4
Tilskudd frivilligsentral	0,4
Tilskudd Regionråd Sør	0,1
Digitalisering av bygningsarkivet	0,5
Tilskudd til Trønderalpin	0,2
Rente- og avdragskostnader på lån til kulturhuset	4,0
Sum	10,8

Aktiviteter som er finansiert ved bruk av infrastrukturfondet vises i investeringsbudsjettet og i tabellene i kapitlet «Interne finansieringsposter».

Tiltak i investeringsbudsjettet 2020 ut over tiltak vedtatt i handlingsplan 2020-2023 og budsjett 2019

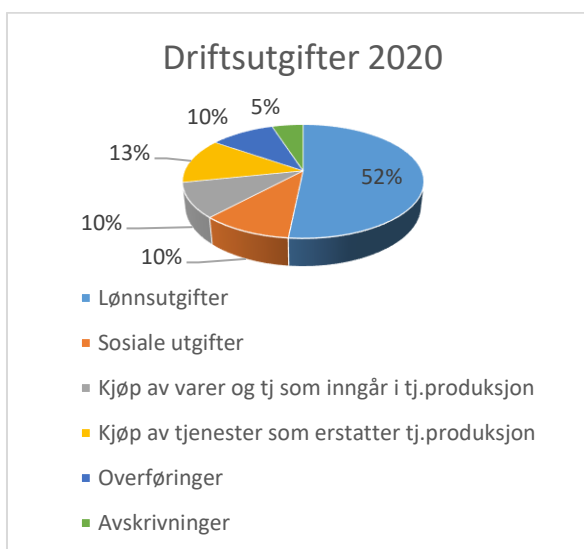
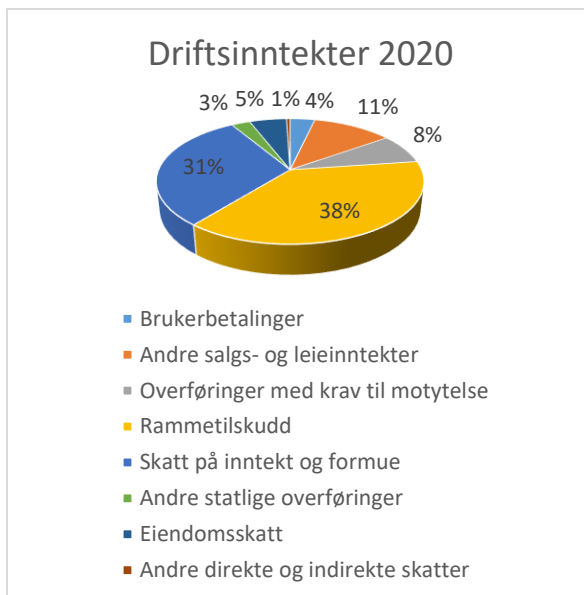
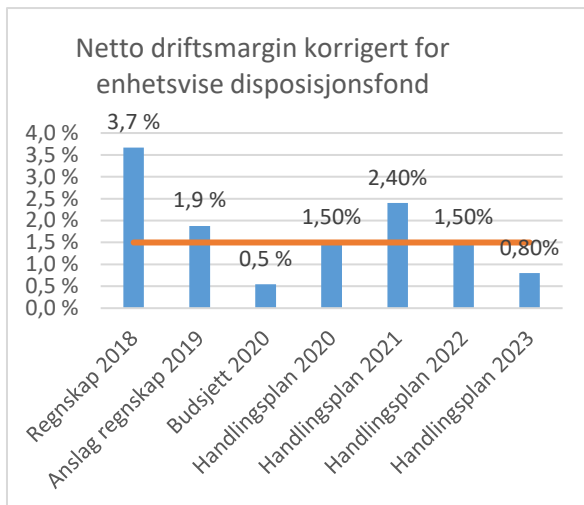
Investerings tiltak som gjelder 2020 og som er en del av vedtatt i handlingsplan 2020-2023 er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til investeringsbudsjett for 2020. I tillegg er tiltak som er med i budsjettet for 2019 men som ikke blir avsluttet i 2019 eller som er utsatt fra 2019 til 2020 (jfr. tertialrapport pr. 30.4.19 og tertialrapport pr. 31.8.19) innarbeidet i investeringsbudsjettet for 2020.

Følgende nye tiltak er også innarbeidet:

Tabell 9 Tiltak i investeringsbudsjettet ut over handlingsplanen 2020-2023 / budsjett 2019

Tiltak:	Beløp:
Utbedring av mugg-/soppskader ved Boas 1	4 500 000
Mva-kompensasjon (inntekt)	-900 000
Låneopptak	-3 600 000
Slutføring av flyfotograferingsprosjekt: Oppdal kommunes andel	123 000
Bruk av Plan og forvaltning sitt disposisjonsfond	-123 000
Ny telefoniløsning: avvikling av fasttelefoner og overgang til mobiler	550 000
Mva-kompensasjon (inntekt)	-110 000
Bruk av kapitalfond	-440 000
Sum	0

Hovedtall

Netto driftsmargin defineres som netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene, og er den mest sentrale indikatoren for å se om kommunen setter tæring etter næring: Et positivt netto driftsresultat gjør det mulig å sette av penger på fond for å ha en økonomisk buffer. For å få et best mulig grunnlag å vurdere netto driftsresultat, er netto forbruk av enhetenes disposisjonsfond tatt ut av oppstillingen.

Budsjettoplegget gir en korrigert netto driftsmargin på 0,5%. Korrigeringen består i at engangsutgifter som blir dekket av enhetenes disposisjonsfond ikke tas med. Kommunestyrets handlingsplanvedtak la opp til 1,5 % netto driftsmargin for 2020. Hovedårsaken til forskjellen mellom måletallene er at det ikke ble tatt hensyn til at det i forbindelse med disponering av regnskapsresultatet for 2018 ble bevilget 5,5 millioner kroner til ny fotballhall. Netto driftsmargin skal ifølge økonomireglementet være 1,5 %. Økonomiplanperioden sett under ett oppfyller ikke det kriteriet, da snittet er 1,37%.

Lånene som kommunen tar opp for å finansiere investeringer blir tilbakebetalt i løpet av 20 år, noe som er hurtigere enn kravet i kommuneloven. På kort sikt fører det til høyere avdragsutgifter enn strengt tatt nødvendig, men på lang sikt skaffer vi oss større handlefrihet gjennom avtakende rente- og avdragsutgifter og mulighet for nye låneopptak. En del av investeringene blir også finansiert gjennom bruk av fondsmidler, noe som også er opplegget for 2020.

Driftsinntektene er budsjettet til 592,3 millioner kroner i 2020. Kommunens viktigste inntektskilde er rammetilskuddet fra staten, som med sine 225,1 millioner kroner utgjør 38 % av driftsinntektene. Sammen med det kommunale skattøret styrer staten inntektsutviklingen for kommunene gjennom potten som blir lagt inn i rammetilskuddet. Definerte mekanismer i inntektssystemet tar sikte på å fordele pengene til kommunene slik at det både virker inntekts- og utgiftsutjevnende Dette betyr at skattesvake kommuner får ekstra rammetilskudd, og at kommuner som etter objektive kriterier er dyre i drift får en kompensasjon. Midlene blir betalt av

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

kommuner som er skattesterke eller billige i drift. Skatteinntektene er budsjettert til 181,6 millioner kroner i 2020.

Driftsutgiftene er budsjettert til 604,5 millioner kroner i 2020. Lønnsutgifter, pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift legger beslag på 62 % av

driftsutgiftene. Det er budsjettert med i underkant av 500 faste årsverk. At kommunale tjenester er så arbeidsintensiv betyr at vi er svært følsom for utviklingen i personellkostnader. Svært mye av handlefriheten blir avgjort av lønnsoppgjørene og faktorene som avgjør pensjonskostnadene.

Sentrale budsjettforutsetninger

Flere faktorer påvirker kommunens økonomiske handlefrihet, og vi må gjøre noen forutsetninger. Ved svikt i forutsetningene vil den økonomiske

handlefriheten bli endret, og følsomheten for slike avvik kan beskrives med noen tallstørrelser.

Tabell 10 Økonomisk risiko

Usikkerhetsfaktor	Kommunedirektørens forutsetning	Endring ved avvik på 1 prosentenh
Lønnsvekst	3,6 %	2,2 millioner
Generell prisvekst for kommunens driftsutgifter	2,4 %	2,0 millioner
Pensjonskostnad KLP – arbeidsgivers andel	14,0 %	2,5 millioner
Pensjonskostnad SPK - arbeidsgivers andel	12,6 %	0,6 millioner
Arbeidsgiveravgift	6,4 %	3,4 millioner
Innlånsrente	2,4 %	3,7 millioner

Tabell 11 KOSTRA overordnet

Parameter	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	3,6	4,4	4,3	1,5	2,1
Langsiktig lånegjeld i prosent av driftsinntekter	66,8 %	65,0%	54,3%	106,4	104,1
Lånegjeld ved utgangen av året (millioner kroner)	364	371	354		
Arbeidskapital ex premieavvik i prosent av driftsinntekter	18,3 %	20,0%	35,6 %	17,2%	21,8%
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	9,2 %	10,9%	13,3%	7,3%	11,1%
Frie inntekter per innbygger	51 743	54 077	55 362	56 830	55 124
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter			13,5%	7,4%	11,2%

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Kommunens fellesinntekter og fellesutgifter

Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten.

Grønt Hefte, dvs. Kommunal- og moderniseringsdepartementets (KMD) dokumentasjon av inntektssystemet for 2020 samt KS sin rammetilskuddsmodell er lagt til grunn ved budsjettering av skatt og rammetilskudd. Det forventes en skatteinntekt på 181,6 millioner kroner i 2020. Dette er en økning på 1,98% i forhold til nytt korrigert skatteanslag for 2019 i forslag til statsbudsjettet for 2020, som tilsier at Oppdal kommune vil få 178,1 millioner kroner i skatteinntekter i 2019.

Det forventes et rammetilskudd på 225,1 millioner kroner i 2020. Dette er en økning på 2,5% i forhold til nytt korrigert rammetilskudd for 2019 opplyst i forslag til statsbudsjett for 2020, som tilsier at Oppdal kommune vil få 219,7 millioner kroner i rammetilskudd i 2019. I tillegg er Oppdal kommune tilført 1,2 millioner kroner i skjønnsmidler. Hensyntatt skjønnsmidlene vil økningen i rammetilskuddet være på 3%.

Totalt er det budsjettert med 407,9 millioner kroner i skatt og rammetilskudd for 2020

Eiendomsskatt

I statsbudsjettet for 2019 ble det vedtatt to endringer i eiendomsskatteloven som påvirker kommunens eiendomsskatteinntekter fra og med 2020:

- ✓ Maksimal skattesats for boliger, fritidsboliger og husløse grunneiendommer skal være 5 promille
- ✓ Det innføres en obligatorisk reduksjonsfaktor på minimum 30 % i takstene på boliger og fritidsboliger og husløse grunn-eiendommer.

Endringene berører ikke forretnings-eiendommer der skattesatsen fortsatt er 7 promille. Med husløse grunneiendommer menes utbyggingsarealer, ubebygde boligeiendommer og ubebygde fritidseiendommer.

En fylldig omtale av hva endringene i eiendomsskatteloven betyr for Oppdal kommune

er omtalt i eget notat i vedlegg til handlingsplanen, se:

<https://www.oppdal.kommune.no/globalassets/pdfdokumenter/politikk/handlingsplan-2020-23/hplan-notater-til-handlingsplanen-002.pdf>

Det ble tatt hensyn til endringene i eiendomsskatteloven da handlingsplanen for 2020-2023 ble vedtatt.

Tabell 12 Eiendomsskatt

	Promille-sats 2020	Promille-sats 2019
Bebygde bolig- og fritidseiendommer:	3,65	3,65
Husløse grunneiendommer:	3,00	2,00
Øvrige eiendommer	7,00	7,00

I samsvar med handlingsplan 2020-2023 er følgende lagt til grunn i budsjettet for 2020:

- ✓ Samme skattesats i 2020 som i 2019 for bebygde bolig- og fritidseiendom, dvs. 3,65 promille
- ✓ Innføre obligatorisk reduksjonsfaktor på 30% i takstene på boliger, fritidsboliger og husløse grunneiendommer
- ✓ Fjerning av bunnfradraget på 450.000 kroner til boliger og fritidseiendommer
- ✓ Antall år med eiendomsskattefritak for boliger som blir brukt til helårsboliger endres fra 10 år til 3 år
- ✓ Økning av skattesatsen for husløse grunneiendommer fra 2 til 3 promille

Det er budsjettert med 31,65 millioner kroner i eiendomsskatteinntekter i 2020. Det blir skrevet ut eiendomsskatt i hele kommunen.

Inntekter fra kraftsektoren

Selv om Oppdal ikke er en utpreget kraftkommune er en stor del av inntektene knyttet til denne sektoren;

- ✓ Ordinære konsesjonskraftsinntekter
- ✓ Driva-rettigheten
- ✓ Konsesjonsavgifter
- ✓ Eiendomsskatt fra kraftverk og linjenett

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

- ✓ Utbytte fra TrønderEnergi AS.
- ✓ Renteinntekter på ansvarlig lån fra Trønder Energi

Kommunen disponerer en kraftmengde på 49,2 GWh. Driva-rettigheten gir i et normalt produksjonsår rundt 12 GWh i tilleggskraft, slik at samlet volum i et normalår er rundt 61 GWh. For 18,3 GWh følger uttakskostnaden den sentralt fastsatte konsesjonskraftprisen, som er basert på kostnadene hos et representativt utvalg av kraftprodusenter. For den øvrige mengden, - i et middelår rundt 43 GWh, - må kommunen betale 7,5 % av Driva Kraftverk sine kostnader.

Kraftprisene har tatt seg opp siden handlingsplanen ble behandlet. Budsjettet for 2020 er basert på følgende forutsetninger:

- ✓ Gjennomsnittlig salgspris blir 32,0 øre/KWh.
- ✓ Volumet fra Driva-rettigheten blir 43 GWh. Dette er 6 GWh mindre enn i et normalår.
- ✓ Uttakskostnaden for Driva-krafta utgjør 9,3 millioner kroner
- ✓ Konsesjonskraftprisen blir 15,0 øre/ kWh.
- ✓ Eksterne forvaltningskostnader for prissikring vil utgjøre 150 000 kroner

Ut fra dette er kraftrettighetene kalkulert til å gi et nettoresultat etter skatt på 7,3 millioner kroner. Herav utgjør Driva-rettigheten 5,6 millioner kroner.

Konsesjonsavgifter er en kompensasjon til kommuner for skader og ulemper som følge av utbygging av vannfall og vannregulering. Det er meningen at avgiftene skal gi kommunene en andel av verdiskapningen som utbyggingen gir.

Avgiftssatsen fastsettes i konsesjonsvilkårene, og indeksjusteres automatisk ved første årsskifte 5 år etter at konsesjonen ble gitt og deretter hvert 5. år. Konsesjonsavgiftene skal avsettes til et fond som nyttes til utbygging av næringslivet i distriktet etter avgjørelse i kommunestyret. I Oppdal benytter vi næringsfondet til dette. Det er budsjettet med 3,1 millioner kroner både i inntekt og avsetning.

Kompensasjon for kapitalutgifter til eldreomsorg

For utbyggingen som skjedde i det tidsrom da handlingsplanen for eldreomsorg var aktiv i 1998-2003, blir det gitt årlig rentekompensasjon. Tilskuddet er beregnet på basis av rente- og

avdragsutgifter for lån på inntil 455 000 kroner pr sykehjemsplass og inntil 565 000 kroner pr omsorgsbolig. For kommuner som ikke har husbanklån, blir tilskuddet sjablongmessig utregnet på basis av hva et husbanklån hadde kostet. Oppdal er berettiget til tilskudd for 60 sykehjemsplasser og 16 omsorgsboliger, med et stipulert gjenstående lån på ca. 12,7 millioner kroner.

I kalkulasjonen er det lagt til grunn en rentefot på 1,35 %. Dette gir et tilskudd på om lag 1 321 000 kroner. Dette tilsvarer det som lagt til grunn i handlingsplanen.

Rentekompensasjon for skolebygg

Kompensasjonen blir beregnet på basis av et stipulert husbanklån med flytende rente, 5 års avdragsfrihet og deretter 15 års nedbetalingstid.

Oppdal sin første ramme på 17,663 millioner kroner ble anvendt ved renoveringen av ungdomsskolen i 2001. Gjennom en ny, men tilsvarende ordning har Oppdal fått utmålt en investeringsramme på 17,4 millioner kroner for perioden 2009-2016 som det blir gitt rentekompensasjon for. Rammen ble brukt til Aune barneskole.

I kalkulasjonen er det lagt til grunn en rentefot på 1,35 %. Dette gir et tilskudd på ca. 199 000 kroner. Gjenstående lån er på ca. 18,2 millioner kroner.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 13 Utvikling av fellesinntekter og i kommunal deflator. Beløp i tusen kroner

	Regnskap 2015	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2019	Anslag 2020
Skatt på inntekt og formue	143 069	153 757	165 166	170 626	178 081	181 615
Eiendomsskatt netto	21 066	27 740	26 503	27 296	29 100	31 647
Rammetilskudd fra staten*	198 184	203 415	208 089	211 817	219 687	225 068
Kraftforvaltning netto	804	8 698	11 221	8 291	9 911	7 267
Konsesjonsavgift	3 038	3 057	3 057	3 057	3 038	3 100
Investeringskomp grunnskolen	384	375	215	0	0	0
Investeringskomp eldreomsorg	1 578	1 466	1 361	1 337	1 359	1 321
Investeringskomp skolebygg	561	411	264	234	0	199
Sum fellesinntekter	368 684	398 919	415 876	422 458	441 160	450 217
Nominell endring	1,2 %	8,2 %	4,2 %	1,6 %	4,4 %	2,1 %
Kommunal deflator	2,4 %	2,6 %	2,4 %	3,1 %	3,0 %	3,1 %

*Ikke korrigert for systemendringer

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Eksterne finansposter

Renteutgifter

Ved utgangen av 2019 vil kommunens lånegjeld være ca. 375 millioner kroner (354,1 millioner kroner pr. 31.12.18) og ca. 415 millioner kroner ved utgangen av 2020.

Det ser ut til at det lave rentenivået vi har hatt endrer seg ved moderate rentehevinger fremover. De lange rentene er fortsatt lave i historisk målestokk, og vi forventer at 3-månedersrenten (NIBOR) vil ligge rundt 1,85 % i 2020. Kommunen har relativt mange lån med fast rente, men for noen av disse ble avtalene inngått på tidsrom da lånerenten var høyere enn i dag, noe som betyr at vi ikke fullt ut nyter godt av det lave rentenivået. På den andre siden gir dette en bedre forutsigbarhet.

I budsjettet blir det lagt til grunn en lånerente på om lag 2,4 %, som er 0,2% under det som ble lagt til grunn i handlingsplanen. Med disse forutsetningene er kommunens renteutgifter kalkulert til 8,8 millioner kroner i 2020.

Renteinntekter på bankinnskudd

Ved beregning av renteinntekter har vi lagt til grunn en gjennomsnittrente på 1,9% og en pengebeholdning på 100 millioner kroner for ordinære driftsformål og 128 millioner for fondsmidler hvor renteinntektene blir godskrevet på egne konti. 68 millioner kroner av fondsmidlene stammer fra salg av aksjer i Oppdal Everk AS.

Renteinntekter på ansvarlige lån

I 2013 ble det etablert et ansvarlig lån på 25 millioner kroner til TrønderEnergi med 7,1 prosent rente. Renteinntektene for lånet til TrønderEnergi utgjør 1,8 millioner kroner pr. år.

Renteinntekter på forvaltningslån

Forvaltningslån er lån som kommunen gir til innbyggerne etter gitte kriterier. Forvaltningslånene utgjorde 52 millioner kroner ved inngangen til 2019. Estimert saldo for 2019 vil være i overkant av 63 millioner kroner. Renten følger Husbankens p.t.-betingelser med et påslag på 0,25 prosentenheter. Ut fra en antatt rentesats på gjennomsnittlig 2,1% tilsier dette at låntakerne (innbyggere i Oppdal kommune) vil innbetale ca. 1,0 millioner kroner i renter til Oppdal kommune.

Aksjeutbytte

Kommunen aksjeutbytte fra kraftselskap viser følgende utvikling:

Tabell 14 Historisk utbytte.
Beløp i millioner kroner.

Eierskap	2017	2018	2019
Oppdal Everk	0	0	2,0
TrønderEnergi	1,3	4,2	1,8
Sum	1,3	4,2	3,8

I handlingsplanen ble utbytteforventningene fra de to selskapene tallfestet til 3,5 millioner kroner. Kommunedirektøren har nedjustert aksje-utbytte for 2020 til 3,1 millioner kroner i budsjettforslaget da kommunen kun vil motta utbytte fra TrønderEnergi som følge av at aksjene i Oppdal Everk er solgt. Anslaget er ikke prisjustert.

Avdragsutgifter

Kommunestyret vedtok ved behandling av handlingsplan for 2020-2023 å redusere avdragene på lån (forlenge avdragstiden) med 0,87 millioner kroner i året.

Basert på den vedtatte nedbetalingsplanen for kommunens lån skal 18,9 millioner kroner betales i avdrag i 2020. I 2019 er det budsjettert med 22,6 millioner kroner i avdrag. Dette ligger over minimumsavdragene etter kommuneloven, som ville gitt i underkant av 14 millioner kroner i avdrag.

Tabell 15 Utvikling netto finansutgifter, drift.

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Anslag 2019	Anslag 2020
Renteutgifter	-9 048	-8 757	-8 300	-8 800
Renteinntekter	5 426	3 965	3 998	5 766
Aksjeutbytte	1 280	2 300	3 800	3 120
Avdragsutgifter	-28 972	-26 645	-23 312	-18 978
Netto finansutgifter	-31 314	-29 137	-23 814	-18 892

Kommunestyret har hatt som hovedprinsipp at nye lån skal nedbetales som serielån over 20 år. Det er adgang til å avdra lånene over like lang tid som levetiden på anleggene de skal finansiere. I så fall ville lånegjelden og renteutgiftene vært høyere enn hva den er i dag, men avdragsutgiftene ville vært lavere. De nye lånene som skal tas opp i 2020 foreslås avdratt over 20 år i tråd med økonomireglementet.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Fond

Tabell 16 Avsetninger til fond i driftsbudsjettet.
Beløp i kroner.

Fond	Beløp
Næringsfondet konsesjonsavgift	3 100 000
Næringsfondet bankrenter	190 000
Næringsfondet renter fra utlån	52 000
Infrastrukturfondet eiendomsskatt	4 700 000
Infrastrukturfondet avdrag utlån	545 000
Generelt disposisjonsfond	5 177 000
Flyktningefond	1 796 000
Kapitalfondet bankrenter	331 000
Kapitalfondet renter på egne lån	166 000
Kapitalfondet avdrag på egne lån	4 331 000
Sum fondsavsetninger	20 388 000

Tabell 17 Bruk av fondsmidler i driftsbudsjettet.
Beløp i kroner.

Fond	Beløp
Næringsfondet – tiltaksarbeid	635 000
Næringsfondet - tjenester	369 000
Næringshagen	
Næringsfondet – fellesgodefinansiering	1 698 000
Næringsfondet – nydyrking	300 000
Næringsfondet; «Bondens medarbeider» prosjekt i skolene	150 000
Infrastrukturfondet fellesgodefinans	652 000
Infrastrukturfondet – leieavtaler	66 000
Infrastrukturfondet – bredbånd	700 000
filsk	
Infrastrukturfondet - legetjenester	254 000
Infrastrukturfondet – kommunale veger/plasser	525 000
VAR-fond – gebyrutjevning	3 530 000
Flyktningefondet bruk enhetene	3 016 000
Bundet fond program for folkehelse	100 000
Disp. fond Ungdomsskolen	1 800 000
Disp.fond Stab/støtte	45 000
Disp. fond PoF, miljøforvaltning	110 000
Disp. fond PoF viltforvaltning	100 000
Disp. fond PoF Kart og oppmåling	200 000
Disp. fond PoF – byggesak	530 000
Generelt disp. fond ny fotballhall	5 500 000
Sum bruk av fond	20 280 000

Fondsreserver

I 2018-regnskapet sto kommunen bokført med 224,7 millioner kroner i fondsmidler. Disse var sammensatt slik:

Tabell 18 Frie fond 31.12.18. Beløp i millioner kroner.

Fondsreserver	Beløp	% av drifts-inntekter
<i>Ubundne investeringsfond:</i>		
Kapitalfond	15,1	
Aksjesalg Oppdal Everk	81,5	
Øvrige ubundne investeringsfond	2,1	
Sum	98,7	
<i>Bundne investeringsfond</i>		
	9,9	
<i>Disposisjonsfond:</i>		
Det generelle disposisjonsfondet	9,0	1,4 %
Flyktningefondet	4,9	0,8 %
Kapitalfond	26,8	4,2 %
Enhetsvise disposisjonsfond	24,6	3,9 %
Infrastrukturfondet	8,6	1,4 %
Øvrige disposisjonsfond	9,2	1,5 %
Sum	83,1	13,1 %
<i>Bundne driftsfond:</i>		
Næringsfondet	4,6	
Selvkostfond	15,9	
Øvrige bundne driftsfond	12,7	
Sum	33,2	

Anslag på størrelsen på de viktigste frie fondene og næringsfondet pr. 31.12.19 og pr. 31.12.20 vises i tabellen «Budsjettopplegg 2020» under kapitlet «Budsjettopplegg og bevilgningsforslag.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Kapitalfondet brukes til å finansiere investeringer. Interne lån fra fondet tilbakeføres til fondet i løpet av neste 3-årsperiode. Det beregnes rente på de interne lånene, og i tillegg avsettes renter opptjent i bank. Lån til finansiering av boligfelt tilbakeføres i takt med tomtosalget uten renteberegning. Kapitalinntekter uten særskilte bestemmelser om hva pengene skal brukes til blir også avsatt til Kapitalfondet.

Infrastrukturfondet kommer fra eiendoms-skatteinntektene, med en årlig avsetning på 4,7 millioner kroner. Midlene brukes blant annet til å finansiere noen av ekstrautgiftene Oppdal har som vertskommune for et økende antall fritidsinnbyggere.

Det generelle disposisjonsfondet brukes som "salderingsfond" for å ta unna forbigående svingninger i inntekts- og utgiftsnivå. Det forutsetter at fondet er av en slik størrelse at det representerer en reell «buffer». Ved regnskapsmessig mindreforbruk blir pengene avsatt her.

Næringsfondet kommer fra de årlige konsesjonsavgiftene og renter på kapitalen, og kan bare brukes til næringsarbeidet.

Flyktningsfondet kommer fra ubrukt del av integreringstilskudd for flyktninger.

De enhetsvise disposisjonsfondene skriver seg fra ubrukte budsjettmidler. Enhetenes budsjett-besparelser blir satt på fond, slik at de har en reserve å tære på ved uforutsette hendelser. Dersom fondet blir så stort at det utgjør mer enn 3 % av budsjetttrammen, har enhetene adgang til å bruke det overskytende til engangstiltak.

Selvkostfondene kommer fra gebyrinntekter hvor kommunen ikke har lov til å ta seg bedre betalt enn det tjenestene koster. Vi klarer aldri å beregne gebyrsatsene så nøyaktig at kalkylene vil stemme år for år. Merinntekter skal tilbakeføres abonnentene ved at gebyrsatsene i de påfølgende årene holdes lavere enn hva de ellers ville blitt.

Saldering av driftsbudsjettet

Driftsbudsjettet er saldert i balanse ved å avsette 5,5 millioner kroner til det generelle disposisjonsfondet.

2,8 millioner kroner av utgiftene i budsjettforslaget er planlagt dekket ved hjelp av de enhetsvise disposisjonsfondene. Dekningen er knyttet til tidsbegrensede eller engangs-utgifter for Plan og forvaltning (PoF), økonomi-kontoret og Oppdal ungdomsskole.

Vesentlige forhold som vil/kan påvirke handlingsplanen 2021-2024

Etter at handlingsplanen for 2020-2023 ble vedtatt har kommunedirektøren fått ny kunnskap om forhold som vil/kan påvirke Oppdal kommunes økonomi fra 2021:

Pensjonskostnader KLP

Prognosen for 2021 er at pensjonskostnadene til KLP vil øke fra 14% til 15%, dvs. med 1 prosentpoeng. Økningen representerer ca. 2,5 millioner kroner i årlige økte kostnader for Oppdal kommune fra 2021 og årene utover.

Ressurskrevende tjenester

I budsjettet for 2020 er det budsjettert med økte kostnader til ressurskrevende tjenester (tilsammen 2,6 millioner kroner) og 0,9 millioner kroner i økt kommunal egenandel for ressurskrevende tjenester til 18 brukere, totalt 3,5 millioner kroner.

Det er sannsynlig at størsteparten av økte kostnader til ressurskrevende tjenester vil løpe videre etter 2020. Økt kommunal egenandel, 0,9 millioner kroner, vil løpe videre etter 2020.

Kostnadene, 3,5 millioner kroner, er finansiert ved å omdisponere bevilgninger gitt i handlingsplanen 2020-2023 til følgende stillinger:

- ✓ Oppdal kulturhus KF: økt administrasjons- og lærerressurs ved kulturskolen kr. 600 000
- ✓ Helse og familie: 0,8 årsverk ergoterapeut kr. 481 000
- ✓ Oppdal helsesenter: Økt grunnbemanning kr. 1 684 000
- ✓ Hjemmetjenesten: Økt grunnbemanning kr. 700 000

Om disse stillingene skal opprettes fra 1.1.21 og om behovet for ressurskrevende tjenester fortsatt er tilstede i samme omfang som høsten

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

2019, må det finnes dekning for 3,5 millioner kroner i 2021 som det ikke er tatt høyde for i gjeldende handlingsplan (2020-2023).

Utbedring av mugg-/soppkader Boas 1

I Boas 1 er det påvist konsentrasjoner av mugg-/sopp-sporene i inneluften utover det som normalt kan aksepteres. Boas 1 er bygd i 1992 og består av 22 omsorgsleiligheter. Det er to forhold som synes å være årsaken til mugg- og soppoppblomstringen: Dårlige fallforhold på badegulvene og metoden som er benyttet for membraner knyttet til bruk av keramiske flis på bad bygd på 1990-tallet. Leilighetene har heller ikke balansert ventilasjon. For å få et bilde av omfanget av skaden er det igangsatt rivning av alle overflater på badene og gulvene i rommene som tilstøter badene i 2 leiligheter. Skaden vil bli drøftet med forsikrings-selskapet for å avklare evt. dekningsmuligheter.

Kommunestyret behandlet i møte 29.10.19 saken og vedtok at utbedringene deles inn i to trinn: Trinn 1 er kostnadsberegnet til 6 millioner kroner, hvorav 1,5 millioner kroner er planlagt brukt i 2019 og 4,5 millioner kroner er planlagt brukt i 2020. Beløpene finansieres med 1,2 millioner kroner i mva-kompensasjon og 4,8 millioner ved låneopptak. Med 20 års avdragstid og 2,6% rente gir det kr. 360 000 i rente- og avdragskostnader med helårsvirkning fra 2021. Når trinn 1 er gjennomført og kostnadene er mer avklart legges det fram ny sak til kommunestyret med totalt kostnadsoverslag for hele prosjektet.

Det er ikke tatt hensyn til kostnader med dette prosjektet i handlingsplanen for 2020-2023.

Tekniske tjenester: Vedlikeholdsbudsjett og husleieinntekter

Økonomien i kommunens bygningsdrift oppleves anstrengt, hvor faste kostnader i økende grad styrer vår innsats knyttet til generelt vedlikehold. Vedlikeholdsbudsjettet på bygg er budsjettet med 1 million kroner. Et mer realistisk budsjett for å ivareta kommunens bygningsmasse uten forfall ville vært 3,1 mill. kr.

Vi har ikke gode nøkkel-tall for vår bygningsdrift. Kommunens KOSTRA-tall tilsier at vi burde ha en romslig situasjon innenfor bygningsdriften. Disse motsetningene bør avklares. Det er

igangsatt arbeid for å kvalitetssikre KOSTRA-tall i samarbeid med økonomiavdelingen.

I budsjettet for 2020 er samlede leieinntekter maksimert og hensynstar ikke at det av ulike årsaker vil være ledige/tomme leiligheter deler av året.

Distriktsindeks Sør-Norge

Distriktsindeksen (DI) er et verktøy som brukes for å kartlegge og peke ut kommuner med visse typer utfordringer: størrelses- og avstandsulemper, som også betegnes som «geografiutfordringer», og svak samfunns-utvikling som er helt eller delvis forårsaket av geografiutfordringer. Distrikts-indeksen brukes i regional- og distriktpolitikken som et hjelpemiddel for å avgrense virkeområdene for henholdsvis distriktsrettet investeringsstøtte (det såkalte regionalstøttekartet) og ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift (DA-ordningen). Distriktsindeksen brukes i tillegg direkte i tildelingen av distrikts-tilskudd Sør-Norge og distrikts-tilskudd Nord-Norge i inntektssystemet for kommunene, samt i tildeling av enkelte øremerkede tilskudd til fylkeskommuner under programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk.

Oppdal kommune mottar via inntektssystemet 9,3 millioner kroner i distriktsstøtte i 2020.

Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD) har foretatt en gjennomgang av distriktsindeksen og foreslo en revidering av indeksen i en rapport fra 2018. Om revidert indeks hadde blitt vedtatt ville Oppdal kommune sannsynligvis ikke fått distrikts-tilskudd.

KMD ba våren 2019 Asplan Viak foreta en faglig uavhengig gjennomgang av distrikts-indeksen. Kommunestyret ga i sak 19/57 sitt høringsinnspill. I følge statsbudsjettet for 2020 tar departementet sikte på å komme tilbake til ny distriktsindeks i kommuneproposisjonen for 2021.

Kraftskatteutvalgets utredning

30.9.19 ble NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk lagt fram. Utvalget anbefaler bl.a. følgende (kilde: NOU 2019:16, boks 2.1):

«Eiendomsskatt og formuesskatt:

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

- ✓ Reglene om eiendomsskatt på vannkraftanlegg bør samsvare mer med de generelle reglene om eiendomsskatt på næringseiendom. Produksjonsutstyr, produksjonsinstallasjoner og fallrettigheter skal ikke lenger inngå i grunnlaget for eiendomsskatt på vannkraftanlegg.
- ✓ Grunnlaget for eiendomsskatt for vannkraftanlegg verdsettes til skattemessig verdi. Verdsettelsesmetoden for stor og liten vannkraft blir da den samme.
- ✓ Formuesskattegrunnlaget for vannkraftanlegg skal svare til skattemessig verdi av driftsmidlene, inkludert produksjonsutstyr, produksjonsinstallasjoner og fallrettigheter.
- ✓ Konesjonskraft og konesjonsavgift: Konesjonskraftordningen, som historisk skulle sikre kommunene tilgang til rimelig kraft, avvikles.
- ✓ Konesjonsavgiften, som historisk skulle kompensere for skader og ulemper og sikre det offentlige en andel av verdiene, avvikles.
- ✓ Fordelingshensyn og behovet for overgangsordninger bør vurderes nærmere.

..... Utvalgets forslag vil medføre vesentlige endringer i fordelingen av skatteinntekter mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. En ønsket fordeling kan oppnås ved egne ordninger for omfordeling, enten gjennom naturressursskatten eller gjennom direkte inntektsfordeling. Fordelingsspørsmålet bør vurderes nærmere ved oppfølgingen av utvalgets forslag.»

Høringsfristen er 1.1.20.

For 2020 er det i Oppdal kommunes budsjett budsjettert med 3,1 millioner kroner i konesjonsavgift, 1,7 millioner kroner i netto inntekter på konesjonskraft og 5,6 millioner kroner i netto inntekt på Driva-rettigheten.

Tjenesteområdene Stab og støtte

Tjenesteområde omfatter:

- ✓ Rådmann og rådmannens stab
- ✓ Lønn, personal og økonomi
- ✓ IKT
- ✓ Post, arkiv og sekretariat
- ✓ Servicetorget
- ✓ Utvikling og næring
- ✓ Ordning for hovedtillitsvalgt og hovedverneombud
- ✓ Helse- og oppvekstforvaltning

Sentrumsutvikling

Det registreres økt interesse for etablering i perifere sentrumsområder, og Oppdal kommune skal fortsatt fokusere på å bistå til realisering av utvikling. Det stilles krav til universell utforming for å sikre funksjonelle kvaliteter. Bygninger og uteområder skal utformes slik at de ikke stenger folk ute fra muligheten til å delta i samfunnet. Det er ventet at oppføringen av SIVAs næringsbygg vil skape ytterligere aktivitet i sentrum.

Fritidsbebyggelse

Utviklingen av fritidsbebyggelsen forteller at Oppdal fortsatt er attraktiv som hytte-kommune i Midt-Norge. Veksten i nye arealer til fritidsbebyggelse i kommune-planens arealdel som ble vedtatt våren 2019 er lavere enn foregående år. Det er viktig å ha fokus på fritidsinnbyggerne som deltidsinnbyggere sett i lys av tilgjengelighet på tjenester og servicefunksjoner.

Fellesgodefinansiering

I forbindelse med kommunestyrets behandling av budsjettet for 2017, ble det opprettet et nytt ansvarsområde: *fellesgodefinansiering*. Fellesgoder er et begrep i *masterplanarbeidet* og er gjort rede for ved flere anledninger. Det forutsettes at ordningen videreføres og kommunens andel opprettholdes i tråd med tidligere vedtak. Arbeidet med en forpliktende avtale mellom deltakerne er i slutfasen for perioden 2019-2021.

Samfunnssikkerhet

Beredskapsplikten pålegger kommunen å arbeide helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhet og beredskap, og understreker kommunens rolle som samordner og pådriver i samfunns-sikkerhetsarbeidet. Den helhetlig risiko- og sårbarhetsanalysen skal danne grunnlaget for kommunes målrettede arbeid for å redusere risiko og sårbarhet, gjennom forebyggende arbeid, beredskap og evne til krisehåndtering.

Kjøp av elektrisk kraft til eget bruk

Innkjøp av elektrisk kraft til eget bruk har skjedd gjennom avtaler hvor det har vært et fast påslag på spotpris. Kommunen selger om lag 12 GWh tilleggskraft til spotpris. Eget forbruk er om lag 11,7 GWh. Rådmannen vurderer å gjøre bruk av egen kraft tilsvarende det volum som antas å dekke kommunens behov. Hensikten er å redusere prisrisikoen.

Digital kommunikasjon

Digital kommunikasjon skal være hovedregelen når forvaltningen kommuniserer med innbyggere og næringsliv. Kommunens hjemmeside er hovedkanalen for informasjon om kommunens tjenestetilbud, ansvarsområder og politiske saker. Gjennom gode nettsider sikres innbyggerne mulighet for selvbetjening og døgnåpen forvaltning. De digitale tjenestetilbudene skal ha universell utforming og nettsidene bør oppgraderes i tråd med kravet.

Omfanget og kompleksiteten av IKT-tjenester som leveres til enhetene øker kontinuerlig. IKT er det daglige verktøyet i de fleste tjenestene og det forventes at IKT-systemene til enhver tid skal fungere. Kvaliteten på vår tekniske struktur har over tid vært utfordret i forhold til kapasitet til å håndtere de ulike programmene. Høsten 2019 blir det utført betydelig oppgradering av teknisk plattform for integrasjon mellom forskjellige fagsystemer, samt teknologisk infrastruktur.

Tiltak innen IKT:

- ✓ Revidere IKT strategiplan i 2020.
- ✓ Utarbeide nytt reglement for interaksjonen mellom IKT og enhetene, i dag kalt Arbeids- og Oppgavefordelingsreglement.
- ✓ Videreutvikle hjemmesiden slik at den til enhver tid møter kravene i forhold til brukervennlighet, effektivitet og tilgjengelighet. Dette må også ses i sammenheng med integrering mellom fagapplikasjoner.

Tiltak innen sentrumsutvikling:

- ✓ Utvikle og opparbeide frigjorte areal som følge av omleggingen av E-6 i tråd med vedtatt reguleringsplan.

Tiltak innen folkehelse:

- ✓ Følge opp Folkehelseplan for kommunen; barn- og unges psykiske helse, bo- og

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

nærområder og sosiale møteplasser, frivilligarbeid, eldrevennlig samfunn.

- ✓ Gjennomføre ny Ungdata-undersøkelse.

Tiltak innen oppvekstområdet

- ✓ Bidra til god kvalitet i kommunale og private barnehager gjennom veiledning og tilsyn.
- ✓ Sikre, utvikle og styre kvalitet i Oppdalsskolen gjennom gode systemer, tett oppfølging og godt samarbeid med skolene.
- ✓ Ferdigstille revidering av strategiske kompetanseplaner for barnehage og skole.

Utviklings- og fornyingsprosjekt:

- ✓ Bedre det tverrfaglige samarbeidet på tvers av enheter for å løse bestemte tjenester, her nevnes konkret tjenester i forhold til brukere med særskilte behov, integrering og likestilling av flyktninger og innvandrere.
- ✓ Bedre samhandling og arbeidsprosesser i/mellom tekniske tjenester -bygg og eiendom og enhetene.
- ✓ Bedre samhandling og arbeidsprosesser mellom servicetorget og plan og forvaltning.

Andre sektorovergrepene tiltak

- ✓ Videreutvikle resultatledelse med særskilt fokus på måleindikatorer som gir mening i forhold til resultat for brukerne.
- ✓ Kvalitetsstyring/sikringssystem skal gi gode forutsetninger for god intern kontroll. Et ledd i dette er å gjennomføre og bruke risiko- og sårbarhetsanalyse for tjenesteområdene.
- ✓ Innarbeide informasjonssikkerhet i enhetene i henhold til retningslinjene i håndbok for informasjonssikkerhet og personvernlovgivingen

Medarbeidere

- ✓ Stab og støtte skal oppleves som en helhetlig støttetjeneste. Det betyr bl.a. konkret at mål, utfordringer, tiltak og resultat som berører flere, tas opp samlet. Det betyr også at det må avsettes tid og møteplasser. Samtidig ønsker tjenesten å være pro-aktiv i støtte og tjenesteyting overfor enhetene.
- ✓ Oppdal kommune har fokus på å redusere andelen deltidsansatte og dermed få en «heltidskultur» i ansettelser. Dette jobbes det spesielt med innenfor helseenhetene.
- ✓ Uføreandelen i Oppdal kommune er økende, spesielt for unge arbeidstakere. Holdningsskapende arbeid og forebygging må i sterkere grad være i fokus.

Personvern

Kommunen har tilpasset seg den nye personvernlovgivningen som trådte i kraft 21.juli 2018. Sammen med nabokommuner er det etablert et felles personvernombud.

Tilskuddsatsene til private barnehager

Satsene for 2020 ble vedtatt av kommunestyret i oktober. Tilskudd til private barnehager er budsjettert ut fra en forutsetning om samme belegg i private barnehager i 2020 som i 2019.

I tillegg dekker Helse- og oppvekstforvaltningen tapte inntekter i private og kommunale barnehager pga. vedtak om redusert foreldrebetaling /gratis kjernetid for familier med lav inntekt. Vi ser økt bruk av denne ordningen, og fra 1.8.2019 vil også 2-åringer ha rett på gratis kjernetid. Økonomien på barnehage-sektoren er beheftet med stor usikkerhet både med hensyn til belegg, fordeling av barn mellom kommunale og private barnehager og ordningen med redusert foreldrebetaling/gratis kjernetid. Det er derfor satt av kr. 900 000 på tilleggs-bevilgninger for å ta høyde for denne usikkerheten.

Tabell 19 KOSTRA relatert til stab- og støtte

KOSTRA	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter			4,3	1,5	2,2
Politisk styring og kontroll, brutto driftsutgifter som andel av totale utgifter (prosent)	0,8	0,8	0,8	0,7	0,6
Brutto driftsutgifter administrasjon per innbygger (kr)			3 636	4 433	4 168
Brutto driftsutgifter politisk styring og kontrollvirksomhet. Kroner per innbygger.			707	644	527
herav Brutto driftsutgifter til politisk styring, i kr. pr. innb.	508	559	560	485	405
herav Brutto driftsutgifter til kontroll og revisjon, i kr. pr. innb.	143	125	147	159	122
Netto lånegjeld per innbygger (kr)			39 052	87 147	75 648

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Jan Kåre Husa
Utviklingsleder /
kommunedirektørens
stedfortreder

<i>Tabell 20 Budsjetttramme stab og støtte</i>	
Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	27 013 000
Regionråd - økte driftskostnader (K-sak19/17)	50 000
Trådløs nett og kontroller	90 000
Økt kostnad til beredskapsgodtgjørelse leger	34 000
Bruk av infrastrukturfondet	-34 000
Oppgaveoverføring fra staten: Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig	500 000
Rammereduksjon for dekning av renter og avdrag på lån IKT	-385 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	27 268 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	1 447 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-319 000
Statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen fra 1.6.2020	-644 000
Overføring av driftskostnader vedr. eiendomsskatt fra ansvarsområdet for eiendomsskatt	200 000
Renter og avdrag på lån IKT håndteres via ansvarsområde for renter og avdrag	385 000
Driftskostnader vedr. sikringsordningen og pensjonskontoret (KLP og SPK)	152 000
Kommunal delfinansiering av bredbåndsutbygging til Driva, etappe 1	700 000
Finansieres ved bruk av infrastrukturfondet	-700 000
Anskaffelse av programvaren KGV (konkurransgjennomføringsverktøy): lovpålagt programvare fra 1.1.17 i hht anskaffelsesloven. Gir leverandør mulighet til å levere anbud elektronisk	115 000
Oppstartskostnad KGV finansieres ved bruk av stab/støtte sitt disposisjonsfond	-45 000
"Ungdom i jobb" overføres fra PoF til stab/støtte	232 000
Bevilgning til lærlinger overføres til Oppdal helsesenter	-180 000
Regionrådet: økning av stillingsandel	40 000
Bevilgning til regionrådet overføres fra "Politisk styring og kontroll"	50 000
Konsekvensjustert ramme 2020	28 701 000

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 21 Budsjettramme helse- og oppvekstforvaltning

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjettramme for 2019	46 085 000
Besparelse skoleskyss i fbm nedlegging av Lønset oppvekstsenter	-40 000
Turnuslege	362 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	46 407 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	1 056 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-17 000
Praksiskompensasjon kommuneoverlege (kr. 140 000) finansieres innenfor ansvarsrådets budsjettramme	0
Statlig tilskudd til leirskoleopphold avvikles	56 000
Endring i regelverket for SFO-satser	79 000
Konsekvensjustert ramme 2020	47 581 000

Tabell 22 Nøkkeltall for stab og støtte

Støttetjenesten	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjettramme (1.000 kr)	21 701	25 270	26 551	27 013	28 701
Disposisjonsfond (1.000 kr)		1 969	2 006	1 800	1 536
Fast ansatte	28	28	26	28	28
Faste årsverk	25,6	25,6	25,1	24,8	24,8
Andre nøkkeltall om enheten:					
Antall lønns- og trekkoppgaver	1 320	1 395	1 564	1 244	1 244
Antall behandlede politiske saker	321	321	329	330	330
Alkoholloven - antall saker	95	42	28	35	35
Søknad om barnehageplass - antall saker		93	98	93	93
Databrukere administrasjonsnett		750	750	820	820
Databrukere lærer/elevnett		1 050	1 050	1 050	1 050

Tabell 23 Målekart for stab og støtte

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Mål
		2017	2018	2.tertial 2019	2020
Brukere	Brukertilfredshet:				
	PAS, IKT, lønn, personal og økonomi - interne tjenester:				
	Imøtekommenhet	5,5			5,6
	Tilgjengelighet og respons	5,2			5,3
	Resultat for brukerne -Hjelp og støtte	5,3			5,4
	Serviceforret:				
	Leverer tjenester av god kvalitet	5,3			5,4
	Servicevennlighet	5,5			5,6
	De internettbaserte tjenestene (bruker)	4,6			4,7

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 23 Målekart for stab og støtte

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Mål		
		2017	2018	2.tertial 2019	2020		
	De internettbaserte tjenestene (inntrykk)	4,6			4,7		
	Utviklingsenheten:						
	Levere tjenester av god kvalitet	5,3			5,4		
	Servicevennlighet	5,5			5,6		
	De internettbaserte tjenestene (bruker)	4,6			4,7		
	De internettbaserte tjenestene (inntrykk)	4,6			4,7		
	Levere tjenester av god kvalitet	5,3			5,4		
	Målt kvalitet	Behovsdekning:					
		Oppetid data	99,9%	99,9 %	99,9 %	99,9%	
		Antall stedlige tilsyn barnehager		1	1	2	
		Andel barn 1 - 5 år med barnehageplass		<99,00%		96%	
		Saksbehandlingstid helse		<4 uker	<4 uker	<4 uker	
		Avvik i forhold til leveranse i Infoland		0,00 %	0,00 %	0,00 %	
		Faglig kvalitet:					
		Antall avvik i forhold til internkontroll	0	0	0	0	
		Vedtak opphevet av klageorgan Oppvekst		0	0	0	
		Vedtak opphevet av klageorgan Helse		0	0	0	
		Revisjonsberetning	Ren	Ren	-	Ren	
		100% Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet:				
			Oppgavemotivasjon	4,2		4,3	4,3
Mestringstro	4,5			4,3	4,5		
Selvstendighet	4,7			4,6	4,7		
Bruk av kompetanse	4,5			4,5	4,6		
Mestringsorientert ledelse	3,9			4,2	4,2		
Rolleklarhet	4,5			4,5	4,7		
Relevant kompetanseutvikling	3,8			4,5	3,8		
Fleksibilitetsvilje	4,7			4,6	4,7		
Mestringsklima	4,0			4,2	4,2		
Nytteorientert motivasjon	4,6			4,5	4,7		
Målt kvalitet	Fravær:						
	Samlet fravær		5,8 %	3,9 %	0,9 %	3,0%	
	Langtidsfravær		5,5 %	3,2 %	0,4 %	2,0%	
	Korttidsfravær		0,3 %	0,7 %	0,5 %	1,0%	
	Deltidsstillinger:						
Antall ansatte med mindre enn 65%	0		0	0	0		
Økonomi	Bevilgningene overholdes:						
	Avvik i forhold til budsjettamme			0,9%	0,2%	0,0 %	
	Kostnadseffektiv drift:						
Netto driftsutgift til adm. og styring i % av totale utgifter	8,3 %		7,1%	8,0 %			

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tjenesteområde Plan og forvaltning

Tjenesteområdet omfatter:

- ✓ Enhetsledelse: 1 årsverk.
- ✓ Landbruk, miljø og kultur: Fagområdet har 6 årsverk. I tillegg er det 1 årsverk som engasjement for bygdebokforfatter som løper til og med juni 2020.
- ✓ Byggesak: Fagområdet har 4,25 årsverk. I tillegg er 1 årsverk på prosjekt for å digitalisere byggesaksarkivet.
- ✓ Plan: Fagområdet har 1,9 årsverk.
- ✓ Oppmåling: Fagområdet har 1,95 årsverk.
- ✓ Miljøretta helsevern/Folkehelse: 1,4 årsverk, inkludert kommuneoverlege.

Fokusområde livskvalitet:

Plan og forvaltning sitt ansvarsområde dekker flere områder som har betydning for innbyggernes livskvalitet.

Utfordring: Vi reduserer klimautslipp og hever bo- og livskvaliteten.

Tiltak:

- ✓ Delta i nettverk for klimagassreduksjon med tilhørende oppfølging.
- ✓ Vurdere klima i all veiledning og saksbehandling, jfr. pkt 44 i Klima og energiplan.
- ✓ Klimasmart landbruk – infomøter/kurs om muligheter og fordeler for gardbrukerne, jfr. pkt. 45 og 56 – 59 i klima- og energiplan.

Utfordring: Klimaendringene medfører mer vann og større fare for flom og skred.

Tiltak:

- ✓ Delta i nettverk for klimatilpasning med tilhørende oppfølging.
- ✓ Forsikre at alle nye planforslag håndterer overvann, samt stimulere til lokale, grønne og flerfunksjonelle løsninger, jfr. pkt. 52 og 53 i klima- og energiplan.
- ✓ Oppfølging av NVEs kartlegging av kritiske punkt (Klima og energiplan – tiltak 49 og 50)

Utfordring: Ferdsel i utmark, nye utbyggingsområder og fortetting krever en avveining og prioritering av ulike hensyn og interesser.

Tiltak:

- ✓ Følge opp og iverksette tiltak i sti- og løypeplanen, trafikksikkerhetsplan og beiteplan.
 - Opprette et eget kartlag i kommunens kartløsning med godkjente tilrettelagte

stier, kartlagte friluftsområder og skiløyper.

- Utforme ulike informasjonstiltak om beitedyr og allemannsretten i samarbeid med beitelag, grunneiere og friluftsansjoner.
- Informasjon om gjerding.
- Jobbe for å fjerne kantvegetasjon for å redusere vilt påkjørsler.
- Ha et infomøte om allemannsretten i forhold til grunneiere og friluftslivsutøvere.

✓ Oppgradere og standardisere grunneieravtaler på alle skiløyper.

✓ Videreføre arbeidet med regulering av skiløyper.

✓ Videreutvikle/tilrettelegge/sikre kommunens friluftsområder for å håndtere økt ferdsel.

Utfordring: Forebyggende tilsyn og oppfølging av ulovligheter er en viktig del av vårt forvaltningsområde.

Tiltak:

- ✓ Utarbeide en tilsynsstrategi for byggesak.
- ✓ Videreføre tverrfaglig arbeid med informasjon, veiledning og tilsyn vedr. håndtering av næringsavfall, jfr. pkt 38 i Klima- og energiplan.
- ✓ Utarbeide en tilsynsstrategi for spredte avløpsanlegg.
- ✓ Utarbeide en tilsynsstrategi for miljøretta helsevern.

Utfordring: Kommunen har et kulturlandskap med mange verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, noe som må ivaretas. Kommunen overtar også vedtaks- og forvaltningsmyndighet for det utvalgte kulturlandskapet i Klevgardan fra Fylkesmannen.

Tiltak:

- ✓ Ferdigstille arbeidet med en kulturminneplan.
- ✓ Videreutvikle og tilrettelegge Vang gravfelt og Kongevegen over Dovrefjell.

Utfordring: Å ha oversikt over folkehelsa og implementere utfordringsbildet i enhetene.

Tiltak:

- ✓ Revidere oversiktsdokumentet over folkehelsa.
- ✓ Gjennomføre Ungdataundersøkelse i ungdomsskole og videregående skole.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

- ✓ Følge opp resultatene fra HUNT-undersøkelsen.

Utfordring: Det er varierende kvalitet og ulik utforming / tilrettelegging av uterom og lekeplasser.

Tiltak:

- ✓ Det utarbeides en lokal veileder for etablering av uterom og lekeplasser i Oppdal kommune.

Fokusområde brukere:

Utfordring: Brukernes tilgang til informasjon og offentlige dokumenter er begrenset og det kan være vanskelig for brukerne å få tilgang til de rette dokument.

Tiltak:

- ✓ Slutføre arbeidet med digitaliseringen av eiendomsarkivet for å legge til rette for enkel tilgang til dokumenter som ligger i arkivet.
- ✓ Gjøre reguleringsplanarbeid mer synlig tidlig og underveis i planprosessen, f.eks. i sosiale medier.
- ✓ Utbedre innsynsløsningen på kommunens hjemmesider over aktuelle kartlag for Oppdal.
- ✓ Medarbeiderne skal kurses i bruk av klart språk.

Utfordring: Nedlegging av pelsdyrnæringen medfører at flere næringsaktører berøres sterkt og at eksisterende pelsdyrområde må vurderes endret.

Tiltak:

- ✓ Ivareta næringsutøverne - både pelsdyrfarmere og Midt- norsk Før. Bistå i omstilling og avvikling.
- ✓ Bistå i utarbeiding av helhetlig plan for sanering/avfallshåndtering.
- ✓ Koordinere alle parter på pelsdyrfarmområdet og avklare videre bruk av området.

Fokusområde medarbeidere:

Utfordring: Klimaendringene, de nasjonale mål om reduksjon av klimagasser og tiltak i klima og energiplanen stiller krav til endringer og ny kompetanse.

Tiltak:

- ✓ Øke kompetansen innenfor ulike områder ved å delta i nettverk, webinar og kurs, samt i dialog med andre aktører.
- ✓ Koordinere innføring av Miljøfyrtårn i hele organisasjonen.

Utfordring: Enheten har et stort og variert arbeidsområde, og det tilføres stadig nye oppgaver som må løses innenfor tilgjengelige ressurser.

Tiltak:

- ✓ Bruke kompetanse på tvers av fagområder og enheter.
- ✓ Prioritere oppgaver.
- ✓ Fokus på godt arbeidsmiljø og lavt sykefravær.

Fokusområde økonomi:

Enheten har flere områder som finansieres gjennom selvkost. Dette gjelder byggesak, oppmåling, reguleringsplaner, eierseksjonering og utslippstillatelser. Fra 2018 til 2019 ble gebyrene ikke endret, og det siste året har det vært jobbet med grundigere selvkostanalyser for å fastsette riktige gebyr. Det er foretatt timeregistrering på den enkelte sakstype og nye selvkostberegninger ved hjelp av at konsulentselskap. Dette har ført til at mange av gebyrene må endres fra 2019 til 2020 for å få en gebyrsats som samsvarer med de kostander kommunen har på områdene. En revisjon av gebyrområdene oppmåling, plan og byggesak viste at byggesak de siste årene har finansiert private reguleringsplaner og at oppmåling har hatt for høye gebyrer. Når det gjelder oppmåling skyldes det langt på vei at antall saker har vært satt for lavt i forhold til den saksmengden som har vært på området i tidligere beregninger, noe som gir store utslag på gebyrsatsene. Nye beregninger baserer seg også på tidsbruk og antall saker. Antall saker er noe som baseres på erfaring fra tidligere år, og det er vanskelig å anslå hvordan saksmengden blir på de ulike områder neste år. Dette gjør at fastsettelsen av inntekter i budsjettet alltid vil være vanskelig å anslå, og at inntektssiden derfor alltid vil være usikker. Vi vil hvert år gjennom bruk av den nye selvkostmodellen foreta etterkalkyler, og sørge for at evt. overskudd på hvert område avsettes på fond. Det er også opprettet nytt ansvarsområde for private reguleringsplaner

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

som vil sikre en bedre regnskapsmessig oversikt over de enkelte områdene.

brann og feiing overføres til tekniske tjenester, og at Ungdom i jobb overføres til personalsjef.

Budsjettrammen til enheten går ned fra 2019 til 2020, og dette skyldes at ansvarsområdene

Tabell 24 KOSTRA relatert til plan og forvaltning

KOSTRA	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Andel av reguleringsplanene som ble møtt med innsigelser (prosent)			7	25	26
Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan (prosent)			20	19	18
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist (dager)	20	33	49	35	37
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 3 ukers frist (dager)	11	15	18	17	20
Plansaksbehandling. Behandlingstid under kommunalt ansvar (dager)			72	173	

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Enhetsleder
Ane Hoel

<i>Tabell 25 Budsjetttramme plan og forvaltning</i>	
Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	14 387 000
Bygdebokforfatter	-309 000
Drift av Toalett- og servicebygg Vang gravfelt	15 000
Historiske ortofoto	175 000
Historiske ortofoto, bruk av enhetens disposisjonsfond	-175 000
Bortfall av statstilskudd til Veterinærvakt	618 000
Tilskudd Oppdal idrettslag til fotballhall	5 500 000
Bruk av disposisjonsfond øremerket fotballhall	-5 500 000
Iverksette «Bondens medarbeider» i et klassetrinn på Aune barneskole, Drivdalen Oppvekstsenter og Midtbygda Oppvekstsenter.	150 000
Bruk av næringsfondet til finansiering av "Bondens medarbeider"	-150 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	14 711 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	584 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-99 000
Statstilskudd til veterinærvakt fortsetter som eget statstilskudd	-618 000
Planlagt reduksjon i bevilgningen til tiltak på gravfeltet på Vang, jfr. handlingsplan 2018-2021, side 22	-200 000
Økt støtte til lag og foreninger, jfr. sak 19/34 i kommunestyret	200 000
Slutføre digitalisering av bygningsarkivet	530 000
Finansieres ved bruk av enhetens disposisjonsfond	-530 000
Plan og Forvaltning: Ny forståelse av hvilke kostnader som kan henføres til selvkost innebærer at enkelte kostnader ikke lenger skal være en del av selvkostberegningene	598 000
Brann- og feiertjenesten overføres til teknisk enhet	-6 765 000
Ungdom i jobb overføres til stab/støtte	-232 000
Konsekvensjustert ramme 2020	8 179 000

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 26 Nøkkeltall for plan og forvaltning

Plan og forvaltning	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjettramme (1.000 kr)	13 336	13 975	14 343	14 387	8 179
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	5 068	7 171	7 594	4 415	4 238
Fast ansatte	17	19	17	18	18
Faste årsverk	14,3	14,3	15,3	16,5	16,5
Andre nøkkeltall om enheten:					
Antall behandlede byggesaker	306	305	292	305	515
Antall sluttbehandlede plansaker	12	16	13	13	12
Antall gjennomførte oppmålingssaker	230	263	283	230	204
Antall behandlede saker produksjonstilskudd	434	671	434	420	420
Antall behandlede saker vedr. kulturlandskap	221	162	172	170	170
Antall bruksutbygginger finansiert over BU-ordningen	3	10	7	5	5
Antall utslippstillatelser avløpsanlegg <15 pe	46	70	52	50	50
Antall utslippstillatelser avløpsanlegg 15 - 50 pe	4	5	0	2	2
Antall vaksineringer av personer over 65 år	586	600	930	800	800

Tabell 27 Målekart for plan og forvaltning

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Resultat	Mål
		2016	2017	2018	2.tertial 2019	2020
Brukere	Opplevd kvalitet					
	Brukertilfredshet - helhetsvurdering					
	Byggesak - resultat for brukerne	4,5			4,2	
	Byggesak - respektfull behandling	5,3			5,2	
	Byggesak - pålitelighet	4,8			4,8	
	Byggesak - tilgjengelighet	5,1			4,7	
	Byggesak - informasjon	4,5			4,4	
	Byggesak - helhetsvurdering	4,7			4,5	
	Landbruk - resultat for brukerne	5,3			5,4	
	Landbruk - respektfull behandling	5,7			5,8	
	Landbruk - pålitelighet	5,5			5,6	
	Landbruk - tilgjengelighet	5,2			5,5	
	Landbruk - informasjon	5,2			5,5	
	Landbruk - helhetsvurdering	5,4			5,6	
	Målt kvalitet					
	Behovsdekning					
	Saksbehandlingstid byggesak ett-trinns. u/ansvar	2 uker	3 uker	2,6 uker	< 3 uker	< 3 uker
	Saksbehandlingstid byggesak ett-trinns. m/ansvar			2,8 uker	< 2 uker	< 3 uker
	Saksbehandlingstid rammesøknader		8 uker	6,7 uker	< 6 uker	< 8 uker
	Saksbehandlingstid reg. planer 1-gangs behandling	4 uker		7 uker	4,5 uker	< 8 uker
Saksbehandlingstid reg. planer sluttbehandling		19 uker	7 uker	4,7 uker	< 7 uker	
Saksbehandlingstid oppmåling	4 uker	4 uker	4 uker	4 uker	< 5 uker	
Saksbehandlingstid utslippstillatelser avløpsanlegg	6 uker	6 uker	2,4 uker	2,5 uker	< 6 uker	
Saksbehandlingstid landbruk	18 uker	8 uker	5 uker	5 uker	< 5 uker	
Saksbehandlingstid kultur	6 uker	4 uker	3 uker	3,5 uker	< 4 uker	
Faglig kvalitet						
Saker oversendt klageorganet PBO			7	3	< 15	

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 27 Målekart for plan og forvaltning

		Vedtak stadfestet av klageorganet PBO			3	2	> 90%	
		Vedtak opphevet av klageorganet PBO	1	0	0	1	< 10%	
		Saker oversendt klageorganet Landbruk			1	2	< 3	
		Vedtak stadfestet av klageorganet Landbruk			0	1	100 %	
		Vedtak opphevet av klageorgan Landbruk	0	0	1	0	0	
		Vedtak oversendt klageorganisat Miljø			0	0	< 3	
		Vedtak stadfestet av klageorganet Miljø	1	0	0	0	100 %	
		Vedtak opphevet av klageorg. Kultur	1	0	0	0	100 %	
		Gjennomførte tilsyn – miljørettet helsevern			6	7	10	
		Vedtak med pålegg om retting miljørettet helsevern			1	7	< 3	
Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Medarbeidertilfredshet						
		Oppgavemotivasjon		4,4		4,3		
		Mestringstro		4,5		4,4		
		Selvstendighet		4,5		4,5		
		Bruk av kompetanse		4,4		4,3		
		Mestringsorientert ledelse		4		4,4		
		Rolleklarhet		4,2		4,4		
		Relevant kompetanseutvikling		4,1		4,1		
		Fleksibilitetsvilje		4,3		4,5		
		Mestringsklima		4,1		4,2		
	Nytteorientert motivasjon		4,7		4,5			
	Målt kvalitet	Fravær						
		Samlet fravær		7,25 %	10,80 %	1,00 %	5,00 %	
		Langtidsfravær	1,05 %	6,95 %	10,30 %	0,50 %	5,00 %	
		Korttidsfravær	0,53 %	0,30 %	0,50 %	0,50 %	0,40 %	
Deltidsstillinger								
Antall ansatte med mindre enn 65%	2	3	3	2	2			
Øko-nomi	Målt kvalitet	Bevilgningene overholdes						
		Avvik i forhold til budsjettramme	16,0 %		3,5 %	0,7 %	0,00 %	

Tjenesteområde helse og familie

Tjenesteområde omfatter:

Barneverntjenesten, psykisk helse- og rusarbeid, PP-tjenesten, helsestasjon- og skolehelse-tjenesten, jordmortjenesten, friskliv og mestring, medisinsk rehabilitering.

Fokusområde livskvalitet

For at brukerne skal oppleve større kontroll over faktorer som påvirker egen helse, skal tjenestene bidra til at brukerne utvikler personlige ferdigheter og positive mestringsstrategier.

- ✓ Universelle helsefremmende og forebyggende tiltak.
- ✓ Forebyggende tilbud til grupper og enkeltindivider, herunder:
- ✓ Friskliv og mestring
- ✓ Familiesenter
- ✓ Delta i systematisk forpliktende folkehelsearbeid.

Fokusområde brukere

Fragmentering av tjenester for brukerne

- ✓ Koordinert og helhetlig tjenestetilbud til brukerne er utfordrende pga. manglende samlokalisering samt tjenestetilbud på tvers av tjenesteområder og kommuner.
- ✓ Samhandling på systemnivå med eksterne samarbeidspartnere og utvikling av nye felles tjenester (kommunal oppfølgingstjeneste for unge voksne, felles interkommunal kompetansebase f.eks. fosterhjems-konsulent).

Styrking av foreldrerollen

- ✓ Foreldrerollen er under press.
- ✓ Styrke foreldrerollen gjennom tverrfaglig og tverretattlig samarbeid:
- ✓ Individuell veiledning ved økt fokus på tilknytning og samspill
- ✓ Tilbud om foreldreveiledningsgrupper (De utrolige årene)
- ✓ Prosjektet «Det skal ei hel fjellbøgd til for å oppdra et barn»
- ✓ Familiesenter

Livsmestring og helse hos barn og unge

- ✓ Mange barn og unge har behov for oppfølging knyttet til helse.
- ✓ Evaluere og videreutvikle samarbeidsrutiner innen tjenesteområdene i helse og familie.
- ✓ Evaluere og videreutvikle samarbeidsrutiner mellom helse og familie og barnehage/skole.
- ✓ Økt tilstedeværelse for fysioterapeut ved barneskolene og ungdomsskolen.

- ✓ Økt tilstedeværelse for PP-tjenesten ved barneskolene og ungdomsskolen ved bruk av konsultasjonsteam.
- ✓ Implementering av livsmestringstiltak i samarbeid med skolen.
- ✓ Gruppetilbud til barn og unge, herunder:
 - DU-mestringskurs for ungdom knyttet til håndtering av vanskelige tanker og følelser
 - PIS-gruppetilbud til barn med to hjem
 - Skolehelsetjenesten og PP-tjenesten prøver ut gruppetilbudet «Mestrende barn» for barn som er engstelige

Det er godt dokumentert at å oppdage, identifisere og iverksette effektive tiltak overfor personer som står i fare for eller er i ferd med å utvikle et rusproblem gjøres for sent i dag

- ✓ Rusmiddelforebyggende arbeid forsterkes også til den voksne befolkningen. Kunnskap om avhengighet er av betydning.
- ✓ Sikre reell brukerinnflytelse
- ✓ Sikre et tilgjengelig, variert og helhetlig tjenesteapparat. Styrke tverrfaglig samhandling.

Kommunale boliger for brukere med langvarige og sammensatte behov

- Et økende antall unge voksne har behov for boliger med mulighet for daglig bistand. Tilbudet til denne brukergruppen bygges ned sentralt, og oppgavene blir lagt til den enkelte kommune.
- ✓ Tverrenhetlig forståelse og innsats må ligge til grunn for arbeidet (tekniske tjenester v/bolig, hjemmetjenesten).
 - ✓ Fremskaffe boliger som er differensiert med hensyn til plassering, bemanning, ulike brukergrupper og innhold av tjenester.
 - ✓ Legge til rette for muligheter når det gjelder kjøp av egen bolig.
 - ✓ Implementere tiltak fra boligsosial handlingsplan.
 - ✓ Videreføre tverretattlig boligteam som etablerer rutiner for bedre kartlegging og oppfølging av beboere i kommunale boliger.

Aktivitetstilbud til unge voksne med utfordringer knyttet til psykisk helse og rus

Det er en økning av antall unge voksne som har behov for tilrettelagte aktivitetstilbud. Denne brukergruppen faller utenom eksisterende aktivitetstilbud i kommunen. Utfordringer med å mestre dagliglivet sees ofte i sammenheng med behov for tettere oppfølging også i arbeidslivet. Det å stå utenfor arbeidslivet gir manglende opplevelse av mestring, tilhørighet og det å være en bidragsyter.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

- ✓ Videreutvikle et flerfaglig aktivitetstilbud JobbUT, et samarbeidsprosjekt mellom psykisk helse- og rus og hjemmetjenesten.
- ✓ Tiltaket fordrer omorganisering av eksisterende aktiviteter i kommunal regi, samt et samarbeid med lokale bedrifter.
- ✓ Økt fokus på sambruk av lokaler og tjenester i Skulesvingen 15 (huset og Bjørndalshagen dagsenter).

Forebygge vold og seksuelle overgrep

Nasjonal forskning viser store mørketall når det gjelder å avdekke vold og seksuelle overgrep mot barn og unge.

- ✓ Implementere tiltak i kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner.

Ny nasjonal faglig retningslinje for helsestasjons- og skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom (2017)

Det er en utfordring å omsette nye myndighetskrav som forbedret kvalitet ut til bruker.

- ✓ Implementere nye oppgaver/føringer i tråd med krav til faglig forsvarlighet.
- ✓ Vurdere og rapportere avvik, risiko eller fare for svikt.

Systematisk bruk av indikatorer for å måle tjenesteproduksjon og kvalitet i skolehelsetjenesten

Det er utviklet svært få kvalitetsindikatorer for helsefremmende- og forebyggende tjenester. Det er en utfordring at kommunen ikke har tilstrekkelig kunnskap om kvaliteten ut til bruker; med tanke på effektiv ressursutnyttelse, målrettet kvalitetsforbedring og krav til faglig forsvarlighet.

- ✓ Verktøyet «Kvalitetsindikatorer i skolehelsetjenesten» benyttes i evaluering av skoleåret og planlegging av tilbudet neste skoleår.
- ✓ Informasjon til administrativ og politisk ledelse forbedres ved at nasjonale kvalitetsindikatorer utarbeides og tas i bruk i kommunens målekart.

Friskliv og mestring

Frisklivstilbudet er ikke tilstrekkelig implementert i det øvrige kommunale arbeidet.

- ✓ Samarbeidsavtaler inngås mellom ulike tjenester og friskliv/mestring.
- ✓ Tilbudet skal gjøres bedre kjent i kommunen.
- ✓ Koordineres med øvrige lærings- og mestringstilbud.

Rehabilitering av brukere etter sykdom/skade

Økende antall personer bor i egen bolig med sykdom og funksjonsnedsettelse.

- ✓ Rehabiliteringsplan utarbeides og implementeres.
- ✓ Styrke Hverdagsrehabiliteringsarbeidet ved å kurse flere hjemmetrenere.
- ✓ Starte med forebyggende hjemmebesøk til eldre (75+).

Fokusområde medarbeidere

Vanskelig å rekruttere kvalifisert personell

- ✓ Tjenestene må dimensjoneres over minimumsnorm for å sikre forsvarlig drift i perioder med vakanser, permisjon, sykmeldinger mm.
- ✓ Tilby konkurransedyktige vilkår.

Manglende kjennskap til rutiner og håndtering av vold og trusler for ansatte

- ✓ Gjennomgang av rutiner
- ✓ Praktiske øvelser

Det er for lite lederressurs i barneverntjenesten

- ✓ Etablere nestlederfunksjon og fremme tiltaket i kommunens handlingsplan.

Kvalitetskrav til tjenestene

Flere og nye oppgaver tillegges kommunen, det fører til økt arbeidspress og behov for annen kompetanse.

- ✓ Informasjon til beslutningstakere både administrativ og politisk ledelse
- ✓ Bruke kompetansen i kommunen på tvers av tjenesteområdene
- ✓ Dimensjonere tjenestene og prioritere oppgaver
- ✓ Sikre medarbeidernes medvirkning

Mangel på tilgang til forskriftsmessig arkivrom

- ✓ Samarbeide med andre enheter for å sikre tilgang til egnet rom

Fokusområde økonomi

Deler av tjenesten (barnevernet) har uforutsigbar økonomi og det er vanskelig å forutsi resultatet

- ✓ God budsjettkontroll
- ✓ Involvering og ansvarliggjøring av medarbeiderne
- ✓ Felles forståelse av kommunal økonomi
- ✓ Styrke barnevernets/kommunens/interkommunal forhandlingskompetanse når det gjelder innkjøp og avtaler om institusjonsplasser mv.

Deler av virksomheten i Helse og familie er finansiert som prosjekter. Det er et mål å få implementert prosjekt til ordinær drift.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 28 KOSTRA relatert til kommunehelse

KOSTRA-tall:	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Brutto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste. Kroner per innbygger			934	865	797
Netto driftsutgifter til barnevernstjenesten per innbygger 0-22 år (kr)			5 250	8 523	8 319
Brutto driftsutgifter til barnevernstjenesten per innbygger 0-22 år (kr)			151,2	316,9	582,6
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	11,2	11,2	11,2	12,4	11,3
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,5	9,5	9,5	10,2	9,6
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)			69,0	47,5	42,2
Jordmødre per 10 000 fødte i løpet av året (årsverk)			441,2	110,8	88,4
Barn med barnevernstiltak per 31.12. per 1 000 barn			33,6		

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Enhetsleder
Hanna Lauvås Westman

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	29 825 000
Fast godtgjørelse til kriseteamet	197 000
0,8 årsverk ergoterapeut	481 000
Meningokokkvaksine	20 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	30 523 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	1 139 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-421 000
Bevilgning til 0,8 årsverk ergoterapeut omdisponeres til ressurskrevende tjenester (hjemmetjenesten)	-481 000
Konsekvensjustert ramme 2020	30 760 000

Tabell 30 Nøkkeltall for helse- og familie

Helse og familie	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjetttramme (1.000 kr)	25 530	26 710	29 478	29 825	30 760
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	4 280	3 370	3 137	2 526	2 526
Fast ansatte	42	47	45	46	47
Faste årsverk	34	36,7	37,1	38,2	38,2
Andre nøkkeltall om enheten:					
Psykisk helse- og rus:					
Alle tjenestemottakere psykisk helse- og rusarbeid	381	444	452	500	500
Tjenestemottakere psykisk helse <18 år	13	13	27	25	20
Tjenestemottakere psykisk helse med rusproblem	34	33	30	35	35
Brukere av dagtilbud psykisk helse	46	49	99	65	90
Medisinsk rehabilitering:					
Antall henvendelser til med. rehabilitering	522	551	505	570	600
Barn med oppfølging med. rehabilitering	54	48	46	45	48
Antall brukere på kort opphold, m/tilbud fra med.reh.	36	30	53	60	60
Antall vedtak om indiv.plan til koordinerende enhet	3	4	0	3	6
Antall brukere av frisklivstilbud	60	13	30	40	50
Barnevern:					
Antall meldinger til barnevernet	56	78	65	78	80
Antall barn med hjelpetiltak i barnev.pr.30.06/31.12	34/36	42/45	46/48	45	40
Barn med omsorgstiltak i barnev.pr.30.06/31.12	11/10	10/10	11/12	13	12
Helsestasjon- og skolehelsetjeneste:					
Antall nyfødte	71	52	69	67	69
Antall tverrfaglige konsultasjoner i familiesenteret	119	116	116	120	120
PP-tjenesten:					
Tjenestemottakere i PP-tjenesten	180	178	221	177	210
Brukere m/sakkyndig uttalelse fra PP-tjenesten	80	82	83	80	80

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 31 Målekart for helse- og familie:

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Resultat	Mål	
		2016	2017	2018	2.tertial 2019	2020	
Brukere	Opplevd kvalitet	Brukertilfredshet					
		Psykisk helse- og rusarbeid (skala 0-4):					
		Resultat for brukerne					
		Respektfull behandling					
		Brukermedvirkning					
		Tilgjengelighet					
		Medisinsk rehabilitering (skala 0-6):					
		Resultat for brukerne		4,8			4,8
		Brukermedvirkning		4,8			4,8
		Respektfull behandling		5,7			5,7
		Pålitelighet		5,4			5,4
		Tilgjengelighet		5,2			5,2
		Informasjon		4,2			5,0
		Helhetsvurdering		5,1			5,1
		Barnevern foreldre/foresatte (skala 0-6):					
		Tilgjengelighet	5,4				
		Informasjon	5,0				
		Respektfull behandling	5,0				
		Brukermedvirkning	5,1				
		Samarbeid	5,2				
		Resultat for brukerne	5,0				
		Helhetlig	5,1				
		Barnevern spørsmål til barn og unge (skala 0-4):					
		Tilgjengelighet	3,7				
		Informasjon	3,3				
		Respektfull behandling	3,5				
		Brukermedvirkning	3,1				
		Tiltaksplan	3,5				
		Resultat for brukerne	3,3				
		Skolehelsetjenesten foresatt 9 trinn og elever 2 året OVS (skala 0-6)					
		Resultat for brukerne			5,1		
		Brukermedvirkning			5,2		
		Respektfull behandling			5,6		
		Pålitelighet og kompetanse			5,2		
		Tilgjengelighet			4,8		
		Informasjon					
		Helhetsvurdering			5,2		
		Snitt totalt			5,1		
		Skolehelsetjenesten elever 9 trinn og 2. OVS (skala 0-6):					
		Resultat for brukerne: hos helsesøster			5,0		
		Brukermedvirkning			5,3		
		Respektfull behandling			5,5		
		Pålitelighet og kompetanse			5,1		
		Tilgjengelighet			4,8		
		Informasjon					
		Helhetsvurdering			5,0		
		Snitt totalt			5,0		

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 31 Målekart for helse- og familie:

		Helsestasjon- og skolehelsetjeneste (skala 0-6):					
		Resultat for brukerne					
		Respektfull behandling					
		Brukermedvirkning					
		Tilgjengelighet					
	Målt kvalitet	Behovsdekning					
		Medisinsk rehabilitering:					
		Andel fysioterapitjeneste i helsestasjon- og skolehelsetj.	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %
		Helsestasjon- og skolehelsetjeneste:					
		Skolehelsetjeneste tilstedeværelse i henhold til normtall	100 %	100 %	90 %	90 %	100 %
		Faglig kvalitet					
		Barnevern (pr.31.06/31.12):					
		Andel meldinger i barnevernet gjennomført innen frist	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
		Andel undersøkelser i barnevernet gjennomført innen frist	100 %	100 %	100 %	94 %	100 %
		Andel barn i barnevernet med lovpålagt tiltaksplan	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
		Helsestasjon- og skolehelsetjeneste:					
		Andel hjemmebesøk av jordmor innen 72 timer etter utreise	100 %	98 %	98 %	100 %	100 %
		Gjennomføring av lovpålagte konsultasjoner helsestasjon	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
		PP-tjenesten:					
Andel sakkyndige vurderinger i PP-tjenesten innen fristen	97 %	96 %	97 %	97 %	100 %		
Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Medarbeidertilfredshet					
		Oppgavemotivasjon		4,5		4,5	
		Mestringstro		4,4		4,4	
		Selvstendighet		4,7		4,7	
		Bruk av kompetanse		4,5		4,5	
		Mestringsorientert ledelse		4,3		4,3	
		Rolleklarhet		4,4		4,4	
		Relevant kompetanseutvikling		4,0		4,0	
		Fleksibilitetsvilje		4,6		4,6	
		Mestringsklima		4,1		4,1	
	Nytteorientert motivasjon		4,9		4,9		
	Målt kvalitet	Fravær					
		Samlet fravær	5,5 %	3,7 %	4,9 %	5,2 %	4,5 %
		Langtidsfravær	4,7 %	3,0 %	4,0 %	4,3 %	3,5 %
Korttidsfravær		0,8 %	0,7 %	0,9 %	0,9 %	1,0 %	
Deltidsstillinger							
Antall ansatte med mindre enn 65%	0	3	11	11	0		
Økonomi	Målt kvalitet	Bevilningene overholdes					
		Avvik i forhold til budsjettramme	-0,2 %	3,7 %	-0,9 %	-1,8 %	0,0 %

Tjenesteområde Hjemmetjenester og Oppdal helsesenter

Tjenesteområde omfatter:

Sykehjem m/avlastning, korttids- og langtidsopphold, røntgen, dialyse, institusjonssjøkket, kommunalt akutt døgntilbud (KAD) og heldøgns omsorgstjenester til personer med demens. Heldøgns omsorgsbolig, hjemmesykepleie, boveiledning, hjemmehjelp, BPA (Brukerstyrt personlig assistent), omsorgslønn, kommunalt akutt døgntilbud (KAD rus og psykisk helse), dagtilbud/aktivisering, dagtilbud for personer med demens, demensteam, kreftsykepleie, diabetes sykepleie, hverdagsrehabilitering, avlastning og aktivitets-kontakt.

Fokusområde livskvalitet

Innbyggere skal ha en opplevelse av trygghet. Tjenesten skal bidra til at de som trenger det får tilrettelagte tjenester.

Tiltak:

- ✓ Styrke arbeidet med gode individuelle vurderinger
- ✓ Styrke samarbeidet internt i kommunen og med spesialisthelsetjenesten
- ✓ Ha stort fokus på forebyggende og helsefremmende arbeid, herunder:
 - ✓ friskliv og mestring
 - ✓ helsestasjonsdag for eldre
 - ✓ livsgledehem (Oppdal helsesenter)
 - ✓ samarbeid med frivillige

Fokusområde brukere

Innbyggere som av ulike årsaker faller utenom ordinært arbeidsliv skal sikres gode arbeids- og aktivitetstilbud. Det er behov for tilpassing av arbeids- og aktivitetstilbud til flere brukergupper.

Tiltak:

- ✓ Videreutvikle et flerfaglig aktivitetstilbud gjennom et samarbeid mellom psykisk helse og rus og hjemmetjenesten. Tiltaket innebærer en utvikling av eksisterende aktiviteter i kommunal regi, samt et samarbeid med lokale bedrifter.
- ✓ Økt fokus på sambruk av lokaler og tjenester i Skulsvingen 15.

Tjenestetilbudene i helse og omsorg skal være forutsigbare og brukerne skal ha opplevelse av likebehandling og brukermedvirkning. Enhetene må sikre en felles forståelse for nivået på tjenestene med bakgrunn i krav fra overordnede myndigheter, politiske rammebetingelser og mål for helse- og omsorgstjenesten i Oppdal.

Tiltak:

- ✓ Systematisk bruk av tjenestekriterier i enhetene ved tildeling av tjenester
- ✓ Utrede eget forvaltningskontor for helse og omsorg

Alle skal ha lik mulighet til et aktivt liv ut fra sine forutsetninger. Kommunen legger til rette for rehabilitering av brukere og pasienter etter sykdom eller skade.

Tiltak:

- ✓ Utarbeide tverrenhetlig plan for systematisk hverdagsrehabilitering og rehabilitering
- ✓ Opprettholde antall korttidsplasser og rehabiliteringsplasser ved Oppdal Helsesenter

Alle som bor i Oppdal skal ha et godt sted å bo. Det er en utfordring å sikre god tilgang på tilrettelagte boliger for unge voksne med sammensatte behov, eldre og for personer med demens.

Tiltak:

- ✓ Videreføring av arbeid med tverrenhetlig gruppe bestående av tekniske tjenester, hjemmetjenesten, psykisk helse, rus og flykningetjenesten. Etablere rutiner for bedre gjennomstrømming i kommunale utleieboliger
- ✓ Utnytte eksisterende omsorgsboliger på en effektiv måte
- ✓ Utrede behov for boliger til funksjonshemmede med livsløpsstandard.

Demografien tilsier at Oppdal får en økende eldre befolkning over 80 år. Det er et mål at eldre har en alderdom preget av god helse og godt funksjonsnivå slik at de kan bo hjemme så lenge som mulig

Tiltak:

- ✓ Videreutvikle lavterskeltilbud og stimulere til mestring av egen hverdag
- ✓ Videreutvikle samarbeidet med Frivilligsentralen
- ✓ Iverksette tiltak i tråd med plan for velferdsteknologi
- ✓ Opprettholde tilbud om avlastnings-opphold ved Oppdal Helsesenter

Fokusområde medarbeidere

Oppdal kommune vil trenge flere kompetente ansatte i omsorgssektoren som følge av økt antall eldre og flere ressurskrevende brukere. Det vil derfor bli prioritert å sikre tilstrekkelig kontinuitet og kompetanse, samt rekruttere og beholde helsepersonell.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tiltak:

- ✓ Opprettholde lavt sykefravær
- ✓ Tilstrebe størst mulige stillingsandeler
- ✓ Gjøre arbeidsplassen attraktiv ved å ha gode arbeidsvilkår som helsefremmende turnuser, lønn betalt matpause mm.
- ✓ Godt arbeidsmiljø
- ✓ Kompetansehevende tiltak i tråd med strategisk kompetanseplan og mer avanserte behandlingsbehov
- ✓ Tilby praksisplasser for elever, studenter og lærlinger
- ✓ Utrede kompetansestyring på tvers av avdelinger og enheter f.eks. relevant videreutdanning
- ✓ Styrke kompetanse på digitalisering og velferdsteknologi

Fokusområde økonomi

En ser en dreining av tjenestebehov knyttet til brukergrupper som krever stor grad av fleksibilitet og samhandling på tvers av tjenesteområder.

Lovpålagte tjenester og nasjonale føringer øker i omfang uten økning av ressursramme. Det vil bli en utfordring å ha ressurser som kreves for å implementere velferdsteknologiske tjenester.

Tiltak:

- ✓ Involvering og ansvarliggjøring av ansatte
- ✓ Iverksette plan for implementering av velferdsteknologi
- ✓ Kontinuerlig vurdering av effektiviseringspotensialer
- ✓ God budsjettkontroll

Tabell 32 KOSTRA relatert til helse- omsorg

KOSTRA-tall:	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Brutto driftsutgifter til helse- og omsorgstjenester total i kommunen. Kroner per innbygger			29 458	32 235	27 244
Brutto driftsutgifter til helse- og omsorgstjenester i institusjon. Kroner per innbygger			8 083	9 948	8 990
Brutto driftsutgifter til helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende. Kroner per innbygger			14 133	15 484	12 048
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto drifts (prosent)			32,5	34,6	31,9
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	972 949	930 365	1 091 661	1 171 688	1 213 371
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon (kr)			3 172	3 606	3 710
Årsverk per bruker av omsorgstjenester			0,68	0,54	0,57
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbyggere (årsverk)			387,5	374,6	311,6
Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk) – sykepleiere med spes./videreutdanning			15,75	9,92	7,54
Avtalte årsverk per 10 000 innbyggere (årsverk) – sykepleiere uten spes./videreutdanning			61,06	56,9	47,22
Årsverk av psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere (helse- og omsorg) (antall)			0,0	6,3	4,9
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)			36,1	36,2	31,6
Hjemmetjenester, praktiskhjelp til daglige gjøremål (antall)			242		
Hjemmetjenester, matombringing (antall)			70		
Andel beboere i bolig m/ fast tilknyttet bemanning hele døgnet som er 80 år og over (prosent)			59,0	43,5	35,6
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)			13,4	12,0	12,1
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)			0,74	0,73	0,67

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Hjemmetjenesten

Enhetsleder
Lill Wangberg

Tabell 33 Budsjetttramme Hjemmetjenesten

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	76 542 000
Økt grunnbemanning	700 000
Presisert beregningsmåte for statstilskudd til ressurskrevende brukere + endring i tjenesteomfang	937 000
Bortfall av statstilskuddet til "Dagaktivitetstilbud hjemmeboende med demens"	504 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	78 683 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	4 134 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-1 495 000
Ny lærlingestilling i samarbeid med hjemmetjenesten (overføring av midler til hjemmetjenesten)	-75 000
Bevilgning til økt grunnbemanning omprioriteres til bevilgning til ressurskrevende tjenester	-700 000
Økte kostnader til ressurskrevende tjenester (2 brukere)	2 566 000
Ressurskrevende tjenester: økt kommunal egenandel	900 000
Konsekvensjustert ramme 2020	84 013 000

Tabell 34 Nøkkeltall for hjemmetjenester

Hjemmetjenester	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjetttramme (1.000 kr)	66 950	72 575	76 304	76 542	84 013
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	2 314	1 720	2 158	0	0
Fast ansatte	178	191	189	192	193
Faste årsverk	111,6	124,4	123,19	126,7	126,7
Andre nøkkeltall om enheten:					
Vedtakter, helsetjenester i hjemmet	125 640	166 412	79 439	85 176	89 000
Vedtakter, praktisk bistand personlig assistanse			74 703	85 032	74 000
Vedtakter praktisk bistand/hjemmehjelp/bolig	23 093	22 797	21 868	13 320	14 000
Vedtakter BPA	8 060	8 132	8 464	12 876	14 000
Antall trygghetsalarmer	101	99	118	133	135
Antall utløste alarmer	999	1 000	1 721	1 010	1 100
Mottakere av omsorgslønn	12	11	5	5	7
Antall ressurskrevende brukere	13	17	17	17	18
Antall brukere i heldøgns omsorgsbolig	58	59	64	56	50
Antall brukere som mottar avlastning i bolig/institusjon	2	2	1	1	1
Vedtakter, avlastning bolig/institusjon			6 347	4 903	5 000
Antall brukere som mottar avlastning i private hjem	1	1	1	2	3
Antall vedtakter boveiledning/PBO*	1 827	2 091	2 357	1 776	2 000
Antall brukere som mottar boveiledning	16	19	19	20	20
Antall brukere/pas. som mottar dagtilbud	32	32	36	32	32
Antall brukere som har aktivitetskontakt	52	56	50	52	52
Antall timer brukt aktivitetskontakt	6 380	7 707	6 350	5 430	5 500
Feriepasienter	12	7	7	7	10
Antall brukere som mottar hverdagsrehabilitering	25	30	29	7	25
Antall brukere som mottar matombringning	47	49	31	30	35

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 35 Målekart for hjemmetjenester

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Resultat	Mål	
		2016	2017	2018	2.tertia 2019	2020	
Brukere	Opplevd kvalitet	Brukertilfredshet hjemmetjenester					
		Resultat for brukeren	5,5		5,5		5,6
		Brukermedvirkning	4,9		5,3		5
		Trygghet og respektfull behandling	5,1		5,3		5,2
		Tilgjengelighet	5,2		5,4		5,3
		Informasjon	5,2		5,4		5,3
		Generelt fornøyd med tjenesten	5,6		5,7		5,7
		Brukertilfredshet personer med utviklingshemming					
		Trivsel	1,2		1,1		1,1
		Brukermedvirkning	1,3		1,1		1,2
		Respektfull behandling	1,1		1		1
		Selvbestemmelse	1,2		1		1
		Helhetsvurdering	1		1		1
		Informasjon	1,1		1		1,1
	Målt kvalitet	Behovsdekning					
		Venteliste omsorgsbolig	8	8	6	5	5
		Venteliste Boas	25	25	17	12	15
		Faglig kvalitet					
Antall årsverk med høgskoleutdanning		40,32	44,18	45,82	47,3	48,3	
Antall årsverk med fagutdanning		54,6	59,13	58,46	60,5	61,5	
Antall årsverk ufaglærte	16,68	18,09	18,71	18,8	17,8		
Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Medarbeidertilfredshet					
		Oppgavemotivasjon		4,2		4,2	4,5
		Mestringstro		4,4		4,4	4,6
		Selvstendighet		4,3		4,3	4,4
		Bruk av kompetanse		4,3		4,2	4,5
		Mestringsorientert ledelse		4,0		3,9	4,3
		Rolleklarhet		4,4		4,4	4,5
		Relevant kompetanseutvikling		3,7		3,7	4
		Fleksibilitetsvilje		4,5		4,5	4,6
		Mestringsklima		4,1		4,1	4,2
	Nytteorientert motivasjon		4,8		4,8	4,8	
	Målt kvalitet	Fravær					
		Samlet fravær	9,3 %	7,2 %	5,5 %	8,1 %	7 %
		Langtidsfravær	7,7 %	6,1 %	4,4 %	6,8 %	6 %
		Korttidsfravær	1,6 %	1,1 %	1,1 %	1,3 %	1 %
		Deltidsstillinger					
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	63 %	63 %	68 %	66 %	70 %
		Antall 100 % stillinger		35,00	40	38	40
Antall ansatte med mindre enn 65 %	33	45	89	73	85		
Økonomi	Målt kvalitet	Bevilgningene overholdes					
		Avvik i forhold til budsjetttramme	-0,5 %	-1,0 %	1,2 %	-1,2 %	0
		Kostnadseffektiv drift					

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Oppdal helsesenter

Enhetsleder Turi Teksum

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjettramme for 2019	54 900 000
Økt grunnbemanning	1 689 000
Konsulentstilling (delfinansiering)	345 000
Kjøleskap, vakuumeringsmaskin, gass	80 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	57 014 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	1 460 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-1 089 000
Bevilgning til lærlinger overføres fra stab/støtte	180 000
Ny lærlingestilling i samarbeid med hjemmetjenesten	75 000
Rammeøkning for å videreføre dagens bemanning	468 000
Bevilgning til økt grunnbemanning omprioriteres til bevilgning til ressurskrevende tjenester (hjemmetjenesten)	-1 689 000
Konsekvensjustert ramme 2020	56 419 000

Tabell 37 Nøkkeltall for Oppdal helsesenter

Oppdal helsesenter	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjettramme (1.000 kr)	40 722	43 156	48 197	54 900	56 074
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	1 438	0	0	1 763	1 763
Fast ansatte (fra 2017 inkl. lærlinger)	103	106	131	131	132
Faste årsverk (fra 2017 inkl. lærlinger)	*69,3	74,28	92,38	93,78	94,58
Andre nøkkeltall om enheten:					
Antall innleggelser (*inkl. KAD)	91	*236	*325	300	300
Antall døgn KAD (kommunalt akutt døgntilbud)	211	201	199	110	110
Antall utskrivelser	203	205	203	210	210
Antall døgn kjøp i Rennebu		233	14	15	0
Antall døgn utskrivningsklare med betaling	227	136	8	10	0
Beleggsprosent sykehjem	99,07	98,67	96,68	95	99
Antall dialysebehandlinger	574	542	671	600	600
Antall røntgenundersøkelser	1 612	1 623	1 569	1 600	1 600
Antall KAD-plasser	1	1	1	1	1
Antall beboere Sanatelltunet				16	16
Antall sykehjemsplasser	61	61	61	59	59

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 38 Målekart for Oppdal helsesenter

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Resultat	Mål		
		2016	2017	2018	2.tertial 2019	2020		
Brukere	Opplevd kvalitet	Brukertilfredshet						
		Jeg får den hjelpen jeg har behov for	1,9		2,0		2	
		Jeg er fornøyd med maten jeg får	1,9		2,0		2	
		Jeg benytter meg av aktivitetstilbudet	1,7		1,8		1,8	
		Jeg trives på rommet/i leiligheten	1,9		2,0		2	
		Jeg trives sammen med de ansatte	2,0		2,0		2	
		Jeg blir hørt når jeg gir uttrykk for hvordan jeg vil ha det	1,8		2,0		2	
		De ansatte behandler meg med respekt	1,9		2,0		2	
		Jeg er trygg på at de ansatte kommer når jeg trenger det	2,0		2,0		2	
		De ansatte snakker klart og tydelig	1,9		2,0		2	
		Alt i alt, jeg er fornøyd med sykehjemmet/omsorgsboligen	2,0		2,0		2	
	Totalt	1,9		2,0		2		
	Opplevd kvalitet	Pårørendetilfredshet (skala 0-6)						
		Resultat for beboeren	4,8		5,0		5	
		Trivsel	4,9		5,3		5	
		Brukermedvirkning	4,7		4,8		5	
		Respektfull behandling	5,2		5,5		5,4	
		Tilgjengelighet	5,1		5,2		5,1	
		Informasjon	4,9		5,0		5	
		Helhetsvurdering	5,3		5,5		5,5	
		Totalt	4,9		5,1		5,2	
		Målt kvalitet	Behovsdekning					
			Legemiddel gjennomgang gjennomført for langtidspasienter			123 %	>90%	<90%
			Tannhelsevurdering gjennomført for langtidspasienter			100 %	>90%	<90%
			Ernæringskartlegging gjennomført for lang- og korttidspasienter			95 %	>90%	<90%
			Forekomst av helsetjenesteassosierte infeksjoner			<1%	<1%	<1%
			Faglig kvalitet i pleie					
			Tilsynslege, årsverk	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8
			Personell m/høyskoleutdanning (fast), årsverk	19,6	25,2	27,7	27,7	28,5
			Personell m/fagutdanning (fast), årsverk	28,2	38,3	48,6	48,6	51,5
			Ufaglærte i pleie, årsverk	2,8	5,8	10,2	10,2	10,1
	Helsefaglæringer			5,0	5,0	6,0		
	Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Medarbeidertilfredshet					
Oppgavemotivasjon				4,0		4,1	4,3	
Mestringstro				4,3		4,2	4,3	
Selvstendighet				4,1		3,9	4,2	
Bruk av kompetanse				4,1		4,0	4,5	
Mestringsorientert ledelse				4,0		3,5	4,1	
Rolleklarhet				4,3		4,2	4,4	
Relevant kompetanseutvikling				3,8		3,6	4	
Fleksibilitetsvilje				4,5		4,4	4,4	
Mestringsklima				4,0		3,7	4,5	
Nytteorientert motivasjon				4,8		4,7	4,8	

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 38 Målekart for Oppdal helsesenter

	Målt kvalitet	Fravær					
		Samlet fravær	10,0 %	10,2 %	6,9 %	5,8 %	6 %
		Langtidsfravær	8,7 %	9,2 %	5,9 %	4,5 %	4 %
		Korttidsfravær	1,3 %	1,0 %	1,0 %	1,3 %	2 %
		Deltidsstillinger					
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	67 %	70 %	70 %	70 %	72 %
		Antall ansatte med mindre enn 65%	14	16	23	23	20
Økonomi	Målt kvalitet	Bevilningene overholdes					
		Avvik i forhold til budsjetttramme	3,8 %	2,4 %	3,7 %		<1,5%
		Kostnadseffektiv drift					
		Kurpris pasient/døgn	2 298	2 383	2 612		2 700

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tjenesteområde grunnskoler og kommunale barnehager

Tjenesteområdet omfatter:

- ✓ Oppdal kommunale barnehager, bestående av Høgmo barnehage og Pikhaugen barnehage
- ✓ Drivdalen oppvekstsenter bestående av skole, SFO og barnehage
- ✓ Midtbygda oppvekstsenter bestående av skole, SFO og barnehage
- ✓ Aune barneskole bestående av skole og SFO
- ✓ Oppdal ungdomsskole, bestående av skole og voksenopplæring

Fokusområde livskvalitet og brukere

Et godt og helsefremmende oppvekst og læringsmiljø

Utfordring:

Barnehage og skole skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. I rammeplan for barnehagen og ny overordnet del for skolen er folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap og bærekraftig utvikling framhevet som tværfaglige temaer som skal gjenspeiles i det pedagogiske tilbudet.

Utenforskap, mobbing og andre krenkelser i skole og barnehage truer de berørtes livskvalitet. Vold i nære relasjoner er et alvorlig folkehelseproblem, og det er store mørketall på området som avdekkes for sent. Flere unge rapporterer om psykiske vansker blant annet gjennom Ungdataundersøkelsene. For å møte utfordringene er det viktig at barnehage og skole jobber forebyggende og i nært samarbeid med foreldre, og har fokus på å utvikle robuste barn og unge.

Det er videre en utfordring å gi barn med innvandrerbakgrunn god nok språkopplæring. Flertallet av barna i Oppdal starter i barnehage i 1-års alderen. Å kunne ivareta for denne aldersgruppes behov for omsorg og god tilknytning setter store krav til god voksentetthet og er vanskelig å oppfylle innenfor dagens bemanningsnorm..

Tiltak:

- ✓ Implementere tiltakene i handlingsplan for godt og trygt læringsmiljø i barnehage og skole
- ✓ Implementere tiltakene i handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- ✓ Utvikle voksenrollen og øke relasjonskompetansen i barnehage, skole, hjem og fritidsarenaer gjennom prosjektet

«Det skal ei hel fjellbøgd til for å oppdra et barn»

- ✓ Gjennomføre prosjektet «Språk i fokus» for å utvikle system og innhold i tilbud til flerspråklige elever i barne- og ungdomsskole
- ✓ Arbeide for høyere grunnbemanning for 1-åringer i barnehage i handlingsplan 2021-2024

Funksjonelle barnehage- og skolelokaler

Utfordring:

Lokalene ved Pikhaugen og Høgmo barnehage er gamle og oppfyller ikke dagens standard og krav. Ungdomsskolen savner kantine for å kunne tilby sine elever en sosial arena, et sunt kosthold og et alternativ til Domus i matfriminuttet. Stor tilflytting av småbarnsfamilier til Midtbygda krets har satt kapasiteten på barnehage- og skolelokaler på Midtbygda oppvekstsenter under press.

Tiltak:

- ✓ Utarbeide skisseprosjekt for de kommunale barnehagene i sentrum
- ✓ Forberede forprosjekt for kantine på ungdomsskolen
- ✓ Utrede kapasitet og muligheter for å imøtekomme veksten i Midtbygda krets

Voksenopplæring

Utfordring:

Elevene på voksenopplæringa er en sammensatt gruppe med flyktninger, familieinnvandrede og noen betalende arbeidsinnvandrere. Spriket er stort, fra noen som i praksis er analfabeter, og til elever med høy utdanning og gode læreferdigheter. I og med at elevtallet er lavere enn for noen år siden, er det behov for mye tilpasning og flere ulike grupper selv om det ikke er så mange elever i hver gruppe.

Fortsatt er det utfordrende å skaffe nok lærlingeplasser. Det er et mål at de som har behov for det skal fullføre grunnskoleopplæring for voksne og videregående opplæring.

Tiltak:

- ✓ Beholde nok tilpassede grupper slik at alle får undervisning som passer den enkeltes nivå
- ✓ Samarbeid med enheter i kommunen og private for å opprette flere lærlingeplasser.
- ✓ Fortsette med tett oppfølging i grupper der teori og praksis i arbeidslivet kombineres.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Fokusområde medarbeidere

Kompetanseutvikling

Utfordring:

Personalets kompetanse er den viktigste faktor for nå sosiale og faglige mål i barnehage og skole. Barnehager og skoler i Oppdal kommune har høy kompetanse blant sine medarbeidere, men stadig nye krav og utfordringer krever en kontinuerlig kompetansebygging.

Fra skoleåret 2020/2021 trer nye læreplaner «Fagfornyelsen» i kraft. Dette skaper behov for en omfattende kompetanseheving blant skoleledere og lærere. Fra 2025 skal alle lærere som underviser i norsk, matematikk og engelsk ha 30 studiepoeng i faget. I Oppdal er det fortsatt lærere som mangler denne kompetansen. Gjennom prosjektet «Grunnleggende ferdigheter – regning og digitale ferdigheter 2015-2019» har Oppdalsskolen hevet seg faglig. Utfordring framover er å videreutvikle mulighetene innenfor det digitale området, og å skape lik praksis i innenfor matematikk og digitale ferdigheter.

I barnehagene må det arbeides med barnehagebasert kompetanseutvikling for sikre at mål og verdier i ny rammeplan for barnehage gjenspeiler praksis. Barnehagepersonalet er sammensatt av pedagoger, fagarbeidere og ufaglærte – det er viktig at alle yrkesgruppers kompetanse løftes.

Tiltak:

- ✓ Fortsette å benytte videreutdanningsordningen «Kompetanse for kvalitet» for lærere.
- ✓ Utnytte medarbeiderskap og kompetanse mellom de kommunale barnehage, mellom skolene og mellom barnehage/skole
- ✓ Sette i gang barnehagebasert kompetanseutvikling med tema relasjoner/livsmestring i samarbeid med Gauldalsregionen og universitet/ høyskolesektor gjennom den statlige «Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen (Rekom)».
- ✓ Implementere nye læreplaner i skolen i samarbeid med Gauldalsregionen og universitet/høyskolesektor gjennom den statlige «Desentralisert ordning for kompetanseutvikling i skolen (Dekom)».

Sykefravær og arbeidsmiljø

Utfordringer

Langtidsfraværet er til tider høyt i barnehagene. Hverdagen er preget av mye støy og stress. Stresset i barnehagen oppstår gjerne med en følelse av at man ikke strekker til på grunn av for lite bemanning. Gjennom barnehagens åpningstid er det bare en liten periode at man i realiteten er fullt bemannet på avdelingene. Dette skyldes at åpningstiden i barnehagen er lengre enn personalets arbeidstid på 7,5 timer, og dette løses ved at personalet jobber i ulike vaktordninger. I løpet av en dag avvikles det også møter og pauser samt pedagogenes planleggingstid.

Tiltak:

- ✓ Arbeide med å øke grunnbemanningen i barnehagen gjennom handlingsplan 2021 – 2024.
- ✓ Ha fokus på stressmestring blant personalet i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Fokusområde økonomi

Opprettholde kvalitetsstandard med svingende barne- og elevtall

Utfordring:

Både barnehage og skole opplever svingninger i barnetall. Kommunens ressursfordelingsmodeller for barnehage og skole sikrer at ressurstilgangen endres i takt med antall barn. For barnehagene er barnetall særlig uforutsigbart pga. konkurranse mellom kommunale og private barnehager. For skolene gir det faktum at skoleår ikke følger budsjettår utfordringer. For voksenopplæringen er også svingende elevtall på grunn av endringer i antall bosatte en stor utfordring. Ressursmodellen for skole ivaretar ikke ressurser til barn med spesielle behov i SFO.

Å stadig tilpasse ressursforbruk etter antall barn i barnehage og skole er krevende. Mesteparten av budsjettammene i denne sektoren er knyttet til lønnskostnader. Ved nedgang i barnetall/elevtall kan en bli tvunget til å omplassere arbeidstakere, og miste arbeidskraft og kompetanse en trenger kort tid etterpå. Uforutsigbarheten er utfordrende med tanke på en god arbeidsgiverpolitikk.

Tiltak:

- ✓ God økonomistyring og fleksibel bruk av ressurser.
- ✓ Utvikle en aksepterende kultur for flytting av personale mellom enheter etter behov

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 39 KOSTRA relatert til oppvekst og kvalifisering

KOSTRA-tall:	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)			13,7	12,9	14,3
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innb. 1-2 år	91,0	96,0	93,3	83,8	83,9
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innb. 3-5 år	99,2	100,9	99,5	92,5	92,1
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	12 999	12 582			
Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (m2)	5,5	6,3	6,3	6,5	6,2
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehager (prosent)			103,0	97,9	97,3
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)			154 166	153 935	153 541
Netto driftsutgifter i prosent av totale utgifter (prosent), grunnskolen			19,0	18,7	18,4
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202,215,222,223) per innbygger 6-15 år (kr)			119 649	121 655	112 561
Korrigerte brutto driftsutgifter per elev i grunnskolen			102 112	106 367	98 375
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	8,4	8,8	8,9	8,6	7,9
Korrigerte brutto driftsutgifter per elev i SFO			36 067	30 322	30 851
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	41,6	47,1	51,9	46,5	57,8

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Aune barneskole

Enhetsleder Øyvind Melhus

Tabell 40 Budsjetttramme Aune skole

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	33 758 000
Endring av gruppestørrelse i grunnskolen fra 14,0-14,0 og til 14,0-15,5 (fra 19/20-skoleåret). Tilpasning mot landsnorm	-264 000
Endring pga. elevtall	117 000
Ramme i økonomiplan 2020-2023	33 611 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Nedjustert pensjonspremie KLP	-168 000
Avvikling av statstilskuddet for økt lærertetthet	966 000
Aktivitetsbasert endring (jfr. skolemodellen)	1 296 000
Ramme i budsjettforslaget	35 705 000

Tabell 41 Tabell 44: Nøkkeltall for Aune barneskole

	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjetttramme (1.000 kr)	31 049	30 702	33 387	33 758	35 705
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	1 696	2 997	3 148	3 148	3 287
Fast ansatte	62	60	60	62	62
Faste årsverk	52	50	50	53	53
Andre nøkkeltall om enheten:					
Elevtall	410	418	415	415	420
Kostnad pr. elev	75 503	73 644	82 854	85 000	85 000
Antall SFO-barn	110	125	145	146	146
Kostnad pr. SFO-elev	49 150	44 060	48 449	50 000	50 000
Elever pr. lærerårsverk i ordinær undervisning	16,0	16,0	16,0	15,0	14,4
Elever pr. lærerårsverk totalt	13,0	13,0	13,0	12,0	11,2
Andel elever med spesialundervisning	7,0 %	7,0 %	7,2 %	7,0 %	7,0 %

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 42 Målekart for Aune barneskole

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Resultat	Mål	
		2016	2017	2018	2.tertial 2019	2020	
Brukere	Opplevd kvalitet	Brukertilfredshet					
		Støtte fra lærerne	4,2	4,5	4,3		4,5
		Støtte hjemmefra	4,7	4,4	4,2		4,5
		Mobbing på skolen	4,5	4,8	4,6		5,0
		Faglige utfordringer	3,8	3,6	3,9		4,5
		Vurdering for læring	3,6	3,7	3,8		4,5
		Motivasjon	3,9	4,3	3,9		4,5
		Trivsel	4,1	4,5	4,2		4,5
		Mestring	4,1	4,1	3,9		4,5
		Elevdemokrati og elevmedvirkning	3,5	3,8	3,7		4,5
	Generell fornøydhetsforeldreundersøkelse			4,2		4,7	
	Målt kvalitet	Faglig kvalitet					
		Nasjonale prøver regning 5.tr.	53	51	54		52
		Nasjonale prøver lesing 5.tr.	49	50	55		52
		Nasjonale prøver engelsk 5.tr.	49	49	54		50
Kartl. digitale ferdigheter U.dir. 4.tr.				90 %	80 %	100 %	
Andel svømmedyktige etter 4. tr.			90 %	90 %	100 %		
Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Medarbeidertilfredshet					
		Oppgavemotivasjon		4,6		4,7	5,0
		Mestringstro		4,5		4,5	4,8
		Selvstendighet		4,5		4,6	4,9
		Bruk av kompetanse		4,6		4,6	5,0
		Mestringsorientert ledelse		4,7		4,3	4,8
		Rolleklarhet		4,7		4,6	4,8
		Relevant kompetanseutvikling		3,9		3,8	4,2
		Fleksibilitetsvilje		4,6		4,5	4,7
		Mestringsklima		4,4		4,5	4,5
	Nytteorientert motivasjon		5,0		4,8	5,0	
	Målt kvalitet	Fravær					
		Samlet fravær	4,1 %	7,4 %	6,6 %	6,0 %	5,0
		Langtidsfravær	3,4 %	6,5 %	5,7 %	4,6 %	4,0
		Korttidsfravær	0,6 %	1,0 %	1,0 %	1,1 %	0,8
Deltidsstillinger							
Antall ansatte med mindre enn 65 %	1	1	1	9	5		
Øko-nomi	Målt kvalitet	Bevilgningene overholdes					
		Avvik i forhold til budsjetttramme	-2,3 %	3,9 %	0,5 %	-1,5 %	0 %
		Tilleggsbevilgninger	0	0	0	0	0

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Drivdalen oppvekstsenter

Enhetsleder
Beate Lauritzen

Tabell 43 Budsjetttramme Drivdalen oppvekstsenter

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	7 658 000
Endring av gruppestørrelse i grunnskolen fra 14,0-14,0 og til 14,0-15,5 (fra 19/20-skoleåret). Tilpasning mot landsnorm.	-67 000
Endring på grunn av elevtall	97 000
Ramme i økonomiplan 2020-2023	7 688 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Nedjustert pensjonspremie KLP	-66 000
Avvikling av statstilskuddet for økt lærertetthet	241 000
Aktivitetsbasert endring (jfr. skolemodellen)	553 000
Ramme i budsjettforslaget	8 416 000

Tabell 44 Nøkkeltall for Drivdalen oppvekstsenter

	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjetttramme (1.000 kr)	4 570	4 660	7 389	7 658	8 416
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	1 086		1 264	984	1 084
Fast ansatte	8	9	15	16	16
Faste årsverk	7,4	7,8	12,5	13,5	13,4
Andre nøkkeltall om enheten:					
Elevtall	38	45	41	42,5	44,5
Antall SFO-barn	11	11	11	12	15
Elever pr lærer i ordinær undervisning	13,5	13,0	12,0	13,0	12,0
Elever pr lærere totalt	10,0	10,0	9,5	10,0	9,5
Andel elever med spesialundervisning	13,0 %	6,6 %	4,9 %	9,3 %	7,0 %
Antall barn i barnehage			20	26	22
Antall barnehageplasser omregnet til over 3 år			24,5	31	27
Antall kommunale barnehager			5	4	4
Andel ansatte med førskolelærerutdanning barnehage			50 %	50 %	71 %
Andel ansatte med fagarbeiderutdanning barnehage			12,5 %	12,5 %	29,0 %
Andel menn i faste stillinger barnehage			0	0	0

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 45 Målekart for Drivdalen oppvekstsenter

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Resultat	Mål	
		2016	2017	2018	2.tertial 2019	2020	
Brukere skole	Brukertilfredshet Drivdalen						
	Opplevd kvalitet	Støtte fra lærerne	4,3	4,6	4,8		4,9
		Mobbing	1,3	1,0	4,8		5
		Støtte hjemmefra	4,1	4,2	4,2		4,5
		Faglige utfordringer	3,7	4,0	4,4		4,5
		Vurdering for læring	3,5	3,6	4,0		4,5
		Motivasjon	3,6	3,9	4,1		4,3
		Trivsel	3,9	4,1	4,5		4,8
		Mestring	3,8	4,0	3,9		4,4
		Elevdemokrati og elevmedvirkning	3,7	3,8	4,1		4,3
		Gjennomsnitt foreldreundersøkelsen			4,4		4,5
	Målt kvalitet	Faglig kvalitet Drivdalen					
		Nasjonal prøve regning 5.tr.	Unntatt off.		Unntatt off.		50
		Nasjonal prøve lesing 5.tr.	Unntatt off.		Unntatt off.		50
		Nasjonale prøver engelsk 5. tr.	Unntatt off.		Unntatt off.		50
Kartlegge digitale ferdigheter 4.tr., andel over kritisk grense		Unntatt off.		Unntatt off.	Unntatt off.	100 %	
Andel svømmedyktighet etter 4. trinn		Unntatt off.		Unntatt off.	Unntatt off.	100 %	
Brukere Barnehage	Brukertilfredshet						
	Opplevd kvalitet	Ute- og innemiljø			4,4		4,6
		Relasjon mellom barn og voksne			4,6		4,8
		Barnets trivsel			4,8		4,9
		Informasjon			3,7		4
		Barnets utvikling			4,7		4,7
		Medvirkning			4,3		4,5
		Henting og levering			4,5		4,7
		Tilvenning og skolestart			4,8		4,9
		Tilfredshet			4,5		4,7
	Målt kvalitet	Behovsdekning					
		Kapasitetsutnyttelse			68 %	63 %	100 %
		Antall barnesamtaler pr. barn med de to eldste kullene				1	2
		Andel avdelinger m/systematiske metoder for kartlegging / tiltak for god språkutvikling				100 %	100 %
		Andel styrere og pedagoger med godkjent førskolelærerutdanning				100 %	100 %
Antall gjennomførte planlagte foreldresamtaler pr. barn					1	2	
Antall alvorlige skader hos barn					0	0	
Antall avdelinger som jobber helsefremmende i barnegruppene					1	1	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet						
	Opplevd kvalitet	Oppgavemotivasjon		4,5		4,1	4,6
		Mestringstro		4,3		4,3	4,5
		Selvstendighet		4,8		4,3	4,8
		Bruk av kompetanse		4,6		4,1	4,8

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 45 Målekart for Drivdalen oppvekstsenter

	Mestringsorientert ledelse		4,1		4,1	4,4		
	Rolleklarhet		4,3		4,0	4,6		
	Relevant kompetanseutvikling		3,4		3,5	4,0		
	Fleksibilitetsvilje		4,5		4,3	4,7		
	Mestringsklima		4,7		3,8	4,9		
	Nytteorientert motivasjon		4,7		4,7	4,8		
	Fravær							
	Samlet fravær		6,4 %	16,5 %	9,2 %	6,00 %		
	Langtidsfravær		5,0 %	15,1 %	7,1 %	5,00 %		
	Korttidsfravær		1,4 %	1,4 %	2,1 %	1,00 %		
	Deltidsstillinger							
	Antall ansatte med mindre enn 65%		1	3	6	4		
	Bevilningene overholdes							
Økonomi	Målt kvalitet	Avvik i forhold til budsjettramme		1,7 %	0,6 %	0,2 %	0	
		Tilleggsbevilgninger	0		0	0	0	
		Kostnadseffektiv drift						
		Kostnad pr elev Drivdalen		117 000	134 841		130 000	
		Kostnad pr SFO-barn Drivdalen		48 000	63 203		50 000	

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Midtbygda oppvekstsenter

Enhetsleder Kjell J. Braut

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjettramme for 2019	16 989 000
Besparelse ved å flytte elever fra Lønset	-1 870 000
Besparelse ved å flytte barnehagen på Lønset	-566 000
Endring av gruppestørrelse i grunnskolen fra 14,0-14,0 og til 14,0-15,5 (fra 19/20-skoleåret). Tilpasning mot landsnorm.	-88 000
Endring på grunn av elevtall	-91 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	14 374 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Nedjustert pensjonspremie KLP	-161 000
Avvikling av statstilskuddet for økt lærertetthet	362 000
44% lærerstilling for å opprettholde dagens klassestruktur	291 000
Aktivitetsbasert endring (jfr. skolemodellen)	1 127 000
Konsekvensjustert ramme 2020	15 993 000

Tabell 47 Nøkkeltall for Midtbygda oppvekstsenter

	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjettramme (1.000 kr)	8 107	9 049	15 566	16 989	15 993
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	877	786	786	869	789
Fast ansatte	18	19	34	33	34
Faste årsverk	14,6	14,5	28,5	28,6	29,5
Andre nøkkeltall om enheten:					
Elevtall	66	68	74	88	89
Antall SFO-barn	6	7	9	15	16
Elever pr lærerårsverk i ordinær undervisning	11,5	11,3	10,2	17,0	17,0
Elever pr lærerårsverk totalt	9,0	9,4	8,5	9,0	9,0
Andel elever med spesialundervisning	12,0 %	8,8 %	8,8 %	5,6 %	6,0 %
Barnehage					
Antall barn i barnehage			46	57	60
Antall plasser omregnet til over 3 år			56	72,7	76
Antall kommunale barnehager			5	4	4
Andel ansatte med førskolelærerutdanning			53 %	44 %	44 %
Andel ansatte med fagarbeiderutdanning			20 %	50 %	50 %
Andel menn i faste stillinger			6,7 %	11 %	11 %

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 48 Målekart for Midtbygda oppvekstsenter

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Resultat	Mål	
		2016	2017	2018	2.tertial 2019	2020	
Brukere skole	Opplevd kvalitet	Brukertilfredshet					
		Støtte fra lærerne	4,1	4,1	4,5	4,4	4,4
		Mobbing	4,5	1,2	1,0	5,0	5,0
		Støtte hjemmefra	4,2	4,5	4,5	4,5	4,5
		Faglige utfordringer		4,2	4,5	4,1	4,5
		Vurdering for læring	3,4	3,3	4,5	4,3	4,5
		Motivasjon	3,7	3,5	4,5	4,0	4,2
		Trivsel	4,0	4,0	4,5	4,6	4,5
		Mestring	3,7	4,0	4,5	4,1	4,2
		Elevdemokrati og elevmedvirkning	3,7	3,6	4,3	4,2	4,2
	Generell fornøydhets foreldreundersøkelse			4,7		4,5	
	Målt kvalitet	Faglig kvalitet					
		Nasjonal prøve regning 5.tr.	Unntatt off.		50,0	50,0	
		Nasjonal prøve lesing 5.tr.			50,0	50,0	
		Nasjonal prøve engelsk 5. tr.			50,0	50,0	
Andel svømmedyktige etter 4. trinn				100 %	100 %	100 %	
	Kartlegging dig. ferdigheter U.dir. 4.tr, andel over kr.gr			100 %		100 %	
Brukere Barnehage	Opplevd kvalitet	Brukertilfredshet					
		Ute- og innemiljø				4,4	4,5
		Relasjon mellom barn og voksne				4,8	4,8
		Barnets trivsel				4,8	4,8
		Informasjon				4,6	4,7
		Barnets utvikling				4,8	4,8
		Medvirkning				4,4	4,5
		Henting og levering				4,4	4,5
		Tilvenning og skolestart				4,4	4,7
	Tilfredshet				4,7	4,7	
	Målt kvalitet	Behovsdekning					
		Kapasitetsutnyttelse			100 %	100 %	100 %
		Antall barnesamtaler per barn med de to eldste kullene			2	2	2
		Andel avdelinger m/systematiske metoder for kartlegging / tiltak for god språkutvikling			100 %	100 %	100 %
		Andel styrere og pedagoger med godkjent førskolelærerutdanning			100 %	100 %	100 %
Antall gjennomførte planlagte foreldresamtaler per barn				2	2	2	
Antall alvorlige skader hos barn				0	0	0	
	Antall avdelinger som jobber helsefremmende i barnegruppene			4	4	4	
Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Medarbeidertilfredshet					
		Oppgavemotivasjon		4,3	4,5	4,5	4,5
		Mestringstro		4,3	4,4	4,3	4,4
		Selvstendighet		4,2	4,5	4,3	4,4
		Bruk av kompetanse		4,3	4,5	4,1	4,2
		Mestringsorientert ledelse		4,0	4,5	4,0	4,2
		Rolleklarhet		4,3	4,5	4,3	4,5

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 48 Målekart for Midtbygda oppvekstsenter

		Relevant kompetanseutvikling		3,7	4,0	3,9	4,0	
		Fleksibilitetsvilje		4,5	4,5	4,5	4,5	
		Mestringsklima		4,1	4,5	4,7	4,5	
		Nytteorientert motivasjon		4,7	4,5	4,7	4,5	
	Målt kvalitet	Fravær						
		Samlet fravær	2,6 %	3,2 %	4,0 %	7,8 %	5,0 %	
		Langtidsfravær	0,6 %	1,9 %	2,0 %	6,9 %	2,0 %	
		Korttidsfravær	1,8 %	1,3 %	2,0 %	0,9 %	3,0 %	
		Deltidsstillinger						
		Antall ansatte med mindre enn 65%	1	0	1	1	1	
Økonomi	Målt kvalitet	Bevilgningene overholdes						
		Avvik i forhold til budsjettramme	1,5 %	3,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
		Tilleggsbevilgninger	0	0	0	0	0	
		Kostnadseffektiv drift						
		Kostnad pr elev Midtbygda skole	111 984	121 699	121 000	121 000	120 000	
		Kostnad pr SFO-barn Midtbygda	50 752	73 766	57 000	57 000	60 000	
		Kostnad pr plass under 3 år Midtbygda bhg					210 000	
		Kostnad pr plass over 3 år Midtbygda bhg					105 000	

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Ungdomsskolen

Enhetsleder Håvard Melhus

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	26 804 000
Endring av gruppestørrelse i grunnskolen fra 15,0 og til 16 (fra 19/20-skoleåret). Tilpasning mot landsnorm.	-890 000
Endring pga elevtall	-1 885 000
Delvis kompensasjon for trekk som følge av endring pga elevtall	1 000 000
Ramme i økonomiplan 2020-2023	25 029 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Nedjustert pensjonspremie KLP	-37 000
Aktivitetsbasert endring (jfr. skolemodellen)	587 000
Ramme i budsjettforslaget	25 579 000

Ungdomsskolen	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjetttramme (1.000 kr)	27 177	25 513	26 583	26 804	25 579
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	732	586	2 790	2 670	870
Fast ansatte	47	41	41	40	37
Faste årsverk	44	34,6	34,6	33,6	31
Flyktningetjenesten					
Budsjetttramme (1.000 kr) (Flyktning)	20 000	22 500	23 400	16 000	13000
Fast ansatte flyktningetjenesten	3	3	4	4	5
Faste årsverk flyktningetjenesten	3	3	3,5	3,5	4,5
Rådgivere flyktning	2	2	2	2	2
Lærere voksenopplæring og grunnskole for voksne	10	12	7	6	6
Andre nøkkeltall om enheten:					
Elevtall på Voksenopplæringa norskkurs	70	85	50	50	45
Elevtall på Grunnskoleopplæring for voksne	14	30	25	20	15
Flyktninger i integreringstilskudd-perioden	125	135	125	110	100
Flyktninger i introduksjonsprogram	45	70	45	35	30

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 51 Målekart for ungdomsskolen

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat				Mål	
		2016	2017	2018	2.tertial 2019	2020	
Brukere	Opplevd kvalitet	Brukertilfredshet					
		Støtte fra lærerne	4,1	4,2	4,1		4,3
		Mobbing	1,4	Ny indikator	*		1
		Støtte hjemmefra	4,0	4,0	4,2		4,2
		Faglige utfordringer	4,3	4,3	4,2		4,3
		Vurdering for læring	3,4	3,3	3,4		3,8
		Motivasjon	3,6	3,4	3,5		3,8
		Trivsel	4,2	4,3	4,1		4,3
		Mestring	4,0	4,0	3,9		4,2
	Elevdemokrati og elevmedvirkning	3,1	3,3	3,5		3,8	
	Målt kvalitet	Faglig kvalitet					
		Grunnskolepoeng avgangselever	41,6	41,6	40,0	41,0	42
		Nasjonal prøve regning 8.tr.	50,0	47,0	51,0		52
		Nasjonal prøve lesing 8.tr.	51,0	48,0	51,0		52
		Nasjonal prøve engelsk 8.tr.	50,0	49,0	47,0		50
		Nasjonal prøve regning 9.tr.	51,0	53,0	51,0		54
		Nasjonal prøve lesing 9.tr.	52,0	55,0	52,0		55
	Andel med direkte overgang til videregående skole		unntatt offentlig het	*		100 %	
	Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Flyktingetjenesten				
Andel deltagere etter introduksjonsprogram har begynt i arbeid eller utdanning			40 %	85 %	85 %		70 %
Medarbeidertilfredshet							
Oppgavemotivasjon				4,5		4,5	4,4
Mestringstro				4,4		4,4	4,7
Selvtendighet				4,5		4,5	4,9
Bruk av kompetanse				4,6		4,6	4,5
Mestringsorientert ledelse				4,2		4,2	4
Rolleklarhet				4,3		4,3	4,5
Relevant kompetanseutvikling				3,9		3,9	4
Fleksibilitetsvilje			4,6		4,6	4,4	
Mestringsklima			4,4		4,4	4,5	
Nytteorientert motivasjon			4,6		4,6	4,7	
Målt kvalitet		Fravær					
		Samlet fravær	4,3 %	6,3 %	7,1 %	8,2 %	
	Langtidsfravær	3,2 %	5,1 %	5,8 %	6,9 %		
	Korttidsfravær	1,1 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %		
Økonomi	Målt kvalitet	Deltidsstillinger					
		Antall ansatte med mindre enn 65%	2	2	3	5	3
		Bevilningene overholdes					
		Avvik i forhold til budsjetttramme	-2,4 %	1,0 %	3,0 %	-5,6 %	0
		Kostnadseffektiv drift					
	Kostnad pr. elev	96 191	92 893	96 022		100 000	

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Kommunale barnehager

Enhetsleder
Ann Kristin Rosset

Tabell 52 Budsjetttramme Kommunale barnehager

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	12 184 000
Ramme i økonomiplan 2020-2023	12 184 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	1 002 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-254 000
Aktivitetsbasert endring	-501 000
Ramme i budsjettforslaget	12 431 000

Tabell 53 Nøkkeltall for kommunale barnehager

Kommunale barnehager	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjetttramme (1.000 kr)	11 705	12 044	12 192	12 184	12 431
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	852	852	1 678	1 428	1 428
Fast ansatte	29	28	27	26	27
Faste årsverk	24,2	22,7	22,6	22,9	23,6
Andre nøkkeltall om enheten:					
Antall barn	100	87	88	86	91
Antall plasser omregnet til over 3 år	120	120	120	118	118
Antall kommunale barnehager	2	2	2	2	2
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	55 %	57 %	52 %	54 %	52 %
Andel ansatte med fagarbeiderutdanning	41 %	32 %	41 %	42 %	44 %
Andel menn i faste stillinger	6,90 %	7,10 %	3,70 %	3,80 %	3,70 %
Leke- og oppholdsareal pr plass	4,6 m ²	4,6 m ²	4,6 m ²	4,9 m ²	4,9 m ²

Tabell 54 Målekart for kommunale barnehager

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat			Resultat	Mål
		2016	2017	2018	2.tertial 2019	2020
Brukere	Brukertilfredshet					
	Ute- og innemiljø	5,1		4,3		4,5
	Relasjon mellom barn og voksne	5,1		4,4		5
	Barnets trivsel	4,5		4,8		5
	Informasjon	5,2		3,8		4,5
	Barnets utvikling			4,6		4,8
	Medvirkning	5,4		4,0		4,5
	Henting og levering	4,5		4,2		4,8
	Tilvenning og skolestart	4,7		4,4		4,8
	Tilfredshet	5,2		4,4		4,8
Behovsdekning						

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 54 Målekart for kommunale barnehager

	Målt kvalitet	Kapasitetsutnyttelse	100 %	95 %	97 %	93 %	100 %
		Faglig kvalitet					
		Antall barnesamtaler pr. barn med de to eldste kullene	2	2	2	2	2
		Andel barnehager m/systematiske metoder for kartlegging / tiltak for god språkutvikling	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
		Andel styrere og pedagoger med godkjent førskolelærerutd	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
		Antall gjennomførte planlagte foreldresamtaler per barn	2	2	2	1	>1
		Antall alvorlige skader hos barn	0	0	0	0	0
		Antall avdelinger som jobber helsefremmende i barnegruppene	6	6	6	6	6
		Antall systematiske samtaler pr. ansatt angående resultatområder	4	4	4	2	4
Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Medarbeidertilfredshet					
		Oppgavemotivasjon		4,4		4,5	
		Mestringstro		4,2		4,4	
		Selvstendighet		4,2		4,0	
		Bruk av kompetanse		4,4		4,3	
		Mestringsorientert ledelse		4,1		4,1	
		Rolleklarhet		4,4		4,2	
		Relevant kompetanseutvikling		3,7		3,6	
		Fleksibilitetsvilje		4,4		4,5	
		Mestringsklima		4,4		4,3	
	Nytteorientert motivasjon		4,7		4,8		
	Målt kvalitet	Fravær					
		Samlet fravær	9,0 %	8,6 %	7,2 %	7,8 %	< 7
		Langtidsfravær	6,5 %	6,8 %	5,1 %	5,8 %	
		Korttidsfravær	2,5 %	1,8 %	2,1 %	2,0 %	
		Deltidsstillinger					
		Antall ansatte med mindre enn 65%	2	2	7	3	0
	Antall fast ansatte med ufrivillig deltid	0	0	1	0	0	
	Økonomi	Målt kvalitet	Bevilgningene overholdes				
Avvik i forhold til budsjetttramme			1,0 %	1,3 %	5,6 %	2,6 %	0
Kostnadseffektiv drift							
Kostnad pr. plass under 3 år			181 601		211 677		-
Kostnad pr. plass over 3 år	89 650		103 372		-		

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tekniske tjenester

Tjenesteområdet omfatter:

- ✓ Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg og eiendommer
- ✓ Tjenesteområdet har også ansvar for kommunens byggeprosjekter.
- ✓ Vannforsyning og Avløpshåndtering
- ✓ Kommunale samferdselsanlegg (Kommunale veger, Parkeringsplasser og Gateløys)
- ✓ Etablering av nytt interkommunalt avfallsselskap, *ReMidt* f.o.m.01.01.20 medfører virksomhetsoverdragelse av tjenesteområdene Avfallshåndtering og Slamtømming til det nye selskapet

Fokusområde livskvalitet /brukere

Utfordringer, muligheter og tiltak:

- ✓ Levering av vann som tilfredsstillende Drikkevannforskriften (kvalitet, regularitet) til abonnentene.
- ✓ Sanering av gammelt ledningsnett og bedring av reservevannkapasitet og kapasitets-forbedrende tiltak på distribusjonsnett.
- ✓ Oppsamling, transport og rensing av avløpsvann som tilfredsstillende Fylkesmannens konsesjonskrav (hindre forurensning av ytre miljø).
- ✓ Kapasitetsforbedring og sanering av gammelt avløpsledningsnett.
- ✓ Klimaendringer, gamle overvannsanlegg og endret bruk av arealer medfører økt flomfare i Oppdal sentrum.
- ✓ Øke andelen asfaltdekke og reasfaltere kommunale veger for å minske støvplager og bedre vedlikeholdsstandarden for beboere/brukere.
- ✓ Øke trafiksikkerheten langs kommunale veger
- ✓ Utvikling av attraktive sentrumsarealer.
- ✓ Bedre standarden på kommunens utleieboliger.
- ✓ Tilby tilstrekkelig antall sentrumsnære boligtomter. Etablering av nye boligtomter er en langsiktig prosess.

Flg. fokusområder overføres til ReMidt;

- ✓ Innsamling og behandling av slam fra private avløpsanlegg.
- ✓ Tilrettelegging for sortering av avfall og god regularitet i henting av avfall.
- ✓ Sørge for tilfredsstillende tilgjengelighet ved Oppdal Miljøstasjon.

- ✓ Overgang til nytt innsamlingsystem for kildesortert avfall er utsatt og vil bli ivarettatt av ReMidt i 2020.

Fokusområde medarbeidere

Utfordringer, muligheter og tiltak:

- ✓ Det arbeides med å holde et lavt sykefravær.
- ✓ Virksomhetsoverdragelse til ReMidt berører kommunens ansatte. Ingen ansatte skal miste arbeidet i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen.

Fokusområde økonomi

Utfordringer, muligheter og tiltak:

- ✓ For kommunens inngåtte festeavtaler medfører rettslige skjønn/forhandlinger betydelige uforutsette utgifter til rettsaker/nødvendig juridisk bistand og medfølgende økning i årlige festeavgifter.
- ✓ Økonomien i kommunens bygningsdrift oppleves anstrengt, hvor faste kostnader i økende grad styrer vår innsats knyttet til generelt vedlikehold. Vi har ikke gode nøkkeltall for vår bygningsdrift. Kommunens KOSTRA-tall tilsier at vi burde ha en romslig situasjon innenfor bygningsdriften. Det er igangsatt arbeid for å kvalitetssikre KOSTRA-tall i samarbeid med økonomiavdelingen. Disse motsetningene bør avklares. I fremlagt budsjett er samlede leieinntekter maksimert og hensynstar ikke ledige/tomme leiligheter, og vedlikeholds-kostnadene er holdt på under minimum, for å holde fastsatt budsjetttramme.
- ✓ I BOAS, gammel del er det i sommer funnet mugg-/ og soppspor som viser at vi har store utfordringer knyttet til denne problemstillingen. Arbeid med å avklare årsakssammenhengens pågår og foreløpige undersøkelser viser at fallforholdene på samtlige bad kan være en hovedårsak. Skadeomfang og omfang på ut-bedringer er uklart. De økonomiske konsekvensene er av samme grunn uklart, men en foreløpig antakelse viser en kostnad fra kr. 6 mill. til kr. 22 mill. Saken vil komme som egen sak til kommunestyret, og bør inngå i kommende budsjett-/økonomiplanarbeid.
- ✓ Det vil bli lagt fram egen sak vedr. utleie av kommunens idrettshall i høst. Utfallet av

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

- denne kan ha budsjettmessig betydning for kommunens inntekter.
- ✓ Det er en økende utfordring å tilpasse drifts- og vedlikeholds nivået for kommunale veier og vedlikeholds nivået for kommunale veier til reell økning i trafikkvolumet, slitasje, mer krevende vintervedlikehold og virkninger av klimaendringer.
 - ✓ Tiltak gjøres på kommunalt hovednett og private stikkledninger for å redusere vannlekkasjer og distribusjonskostnader.
 - ✓ Tiltak gjøres på avløpsnett for å redusere inn-lekking av fremmedvann og rense-kostnader.
 - ✓ For sjølkostområdene (vannforsyning, avløp og avfallshåndtering) lå årsgebyrene for 2019 i Oppdal under landsgjennomsnittet.

Tabell 55 KOSTRA relatert til tekniske tjenester

KOSTRA-tall:	Oppdal			Gruppe 11	Landet ex Oslo
	2016	2017	2018	2018	2018
Energiutgifter per m2 kommunalt eide bygg (kr)			216	131	126
Energiutgifter som andel av brutto driftsutgifter (prosent) for alle formålsbygg			0,92	0,78	0,73
Årsgebyr for avfallstjenesten (år t + 1)	2 553	2 620	2 333	3 276	3 741
Driftsutgifter pr innbygger tilknyttet kommunal avløpstjenester	1 101	1 102			
Årsgebyr for septiktømming (år t + 1))	1 746	1 746	1 746	1 388	1 529
Driftsutgifter per tilknyttet innbygger, vannforsyning (kr/tilknyttet innbygger)	1 042	936			
Årsgebyr for vannforsyning (år t + 1))	2 415	2 415	2 056	3 847	4 146
Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje (prosent)			37,0		29,5
Andel levert til materialgjenvinning inklusiv biologisk behandling (prosent)			26,6	39,9	40,0
Brutto driftsutgifter til gatebelysning per lyspunkt langs kommunal vei og gate (kr)	809	852	1 136	861	805
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	112 922	109 015	134 924	110 515	151 029
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	28,1 %	30,3%			
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	22	22	23	24	21
Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere (prosent)			38	62	53
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)			10,4	8,2	9,0

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Enhetsleder
Thorleif Jacobsen

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	20 017 000
Fjernvarmeanlegg	300 000
Besparelse ved redusert drift av Lønset skole	-650 000
Besparelse ved redusert drift av Lønset barnehage	-173 000
Netto reduksjon i husleieinntekter på grunn av bortfall/salg av boliger	300 000
Bortfall av leieinntekter etter at ny idrettshall står ferdig	90 000
Ramme i økonomiplan 2020-2023	19 884 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	351 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-246 000
Fjernvarmeanlegg blir ikke gjennomført	-300 000
Brann- og feiertjenesten overført fra Plan og forvaltning	6 765 000
Ramme i budsjettforslaget	26 454 000

Tabell 57 Nøkkeltall for tekniske tjenester

Tekniske tjenester	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjetttramme (1.000 kr)	17 755	19 055	20 017	26 454
Brutto utgifter selvkostområdene. 1.000 kr	37 157	36 699	36 666	20 148
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	0	0	0	0
Fast ansatte	40	41	42	42
Faste årsverk	33,22	34,22	35,22	36,22*
Andre nøkkeltall om enheten:				
Antall km veg grusdekke	18	18	18	18,2
Antall km veg asfaltdekke	47	47	47	47,2
Antall parkeringsplasser	238	238	238	238
Antall veg- og gatelyspunkter	860	860	860	880
Antall vannforsyningsabonnenter	2 687	2 777	3 032	3 062
Antall meter vannledning	76 691	78 126	78 800	79 300
Antall slamtømmeab. private anlegg boliger	881	805	809	805
Antall slamtømmeab. private anlegg fritidsboliger	1956	2021	2022	2040
Antall avløpsabonnenter	2 844	2 969	3 051	3 081
Antall meter avløpsledning (spillvann + overvann)	66 691	67 283	68 483	68 983
Antall avfallsab. bolig/leiligheter	2 770	2 807	2 860	2 900
Antall avfallsab. fritidsboliger	3 927	4 105	4 270	4 365
Antall utleieboliger	60	53	49	46
Antall omsorgsboliger	92	110	108	110
Klargjort industritomt pr 31/12	50000m2	45 000	5 000	5 000
Antall sentrumsnære ledige boligtomter	3	1	0	5
Antall ledige boligtomter utenfor sentrum	4	4	3	7

* Økningen i 1 årsverk fra 2019 til 2020 skyldes at en vakant stilling ikke var regnet med i årsverkstallet for 2019.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 58 Nøkkeltall for tekniske tjenester

Fokusområde	Måleindikatorer	Resultat		Resultat	Mål	
		2017	2018	2.tertial 2019	2020	
Brukere	Opplevd kvalitet	Brukertilfredshet				
		Vann/avløp - resultat for brukeren	5,5			>5
		Vann/avløp - tillit og respekt	5,6			>5,5
		Vann/avløp - service og tilgjengelighet	4,6			>4,6
		Vann/avløp - informasjon	5,0			>4,8
		Vann/avløp - generelt	5,6			>5,5
		Vann/avløp - snitt totalt	5,4			>5,1
		Resultat for bruker vedr. vaktmestertjeneste	4,4			>4,5
		Kvalitet på utført vaktmesterarbeid	4,8			>4,6
		Service, tillit og respekt fra vaktmestertjeneste	4,8			>4,5
		Resultat for bruker vedr. renholdstjeneste.	5,5			>5
		Kvalitet på utført renhold	5,4			>5
		Service, tillit og respekt fra renholdspersonell	5,6			>5
	Målt kvalitet	Faglig kvalitet				
		Antall timer stengt veg	0	240	360	0
		Lekkasje vannledninger %	37 %	37 %	36 %	0,35
		Antall lekkasjereparasjoner vann	2	2	4	10
		Antall abonnenttimer uten vann	80	100	190	50
		Antall meter fornyet vannledning	700	500	285	600
		Antall ikke tilfredsstillende vannprøver	2	0	0	0
		Antall kjelleroversvømmelser avløp	1	0	0	0
		Antall meter fornyet avløpsledning	1200	500	285	600
		Oppfyllelse konsesjonskrav utslipp RA	Tilfredsst.	(Tilfredsst.)	ikke tilfrst.	Tilfredsst.
		Andel materialgjenv. avfall på henteordning i %	23 %	25 %	24 %	25 %
		Antall utleieboliger (51) utleid til enhver tid	55	43	42	>48
Antall omsorgsboliger (110) utleid til enhver tid	87	103	94	>102		
Medarbeidere	Opplevd kvalitet	Medarbeidertilfredshet				
		Oppgavemotivasjon	4,3		4,3	4,4
		Mestringstro	4,4		4,3	4,6
		Selvstendighet	4,7		4,6	4,8
		Bruk av kompetanse	4,4		4,5	4,5
		Mestringsorientert ledelse	3,9		4,1	4,3
		Rolleklarhet	4,3		4,4	4,3
		Relevant kompetanseutvikling	3,9		4,3	4,5
		Fleksibilitetsvilje	4,6		4,6	4,6
		Mestringsklima	3,9		4,0	4,2
	Nytteorientert motivasjon	4,7		4,8	4,7	
	Målt kvalitet	Fravær				
		Samlet fravær	4,3 %	5,2 %	2,6 %	4,0 %
		Langtidsfravær	3,3 %	4,0 %	1,8 %	3,0 %
		Korttidsfravær	1,0 %	1,2 %	0,8 %	1,0 %
Deltidsstillinger						
Antall ansatte med mindre enn 65%	3		3	3		
Økonomi	Målt kvalitet	Bevilgningene overholdes				
		Avvik i forhold til budsjetttramme	-11,0 %	-11,0 %		0 %
		Kostnadseffektiv drift				
Drift- og vedlikehold veg, kr. /km veg	83 566	89 762	52 800	81 584		

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 58 Nøkkeltall for tekniske tjenester

	Drift- og vedlikehold parkeringsplasser, kr./pl.	616	1 483	289	693
	Drift- og vedlikehold veg- og gatelys, kr./pkt.	1 228	1 378	701	1 060
	Drift- og vedlikehold Vann, kr./ km. ledning	88 725	89 184	60 675	85 435
	Årsgebyr Vann bolig gr. 1 eks. mva. grunnlag 150 m3	2 365	2 365	2 283	2 283
	Årsgebyr Slamtømming bolig eks. mva. inntil 4m3	1 746	1 746	1 746	*)
	Drift- og vedlikehold Avløp, kr./ km. ledning	144 891	124 896	86 814	142 920
	Årsgebyr Avløp bolig gr.1 eks. mva. grunnlag 150 m3	2 570	2 570	2 056	2 300
	Årsgebyr avfall bolig eks. mva	2 553	2 620	2 672	*)
	FDV-kostnader pr. m2 eks. mva:				
	Skole, Barnehage, Helsesenter, Rådhus, I-hall, Oppdalshallen	577	595	570	565
	Trygdeboliger	425	326	325	310
	Utleieboliger	441	495	375	332

*) ReMidt utarbeider forslag f.o.m. 2020

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Øvrige rammeområder

Politisk styring og kontroll

Budsjettforslaget samsvarer med vedtatt økonomiplan. I tillegg er rammeområdet justert med lønns- og prisvekst 2020.

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	4 743 000
Reduksjon av varaordførerstilling fra 40% til 20%	-211 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	4 532 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	125 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-18 000
Revisjons-/kontrollutvalgskostnader ut over prisstigning	171 000
Bevilgning til kommunevalg 2019 tas ut av ramma	-500 000
Bevilgning til regionrådet overføres til stab/støtte	-50 000
Konsekvensjustert ramme 2020	4 260 000

Oppdal Kulturhus KF

Budsjettforslaget samsvarer med økonomiplanvedtaket. Utover dette er det lagt inn en kompensasjon på 3,1 % for lønns- og prisvekst.

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjetttramme for 2019	13 018 000
Økt administrasjons- og lærerressurs ved kulturskolen	600 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	13 618 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	441 000
Miksebord (tilbakebetales med trekk i rammen over 5 år + renter)	200 000
Bevilgning til økt administrasjons- og lærerressurs ved kulturskolen omdisponeres til ressurskrevende tjenester (hjemmetjenesten)	-600 000
Konsekvensjustert ramme 2020	13 659 000

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Kirkelig sektor.

Kommunedirektørens rammeforslag for kirkelig sektor samsvarer med økonomiplanvedtaket. Det er lagt til grunn 3,1 % kompensasjon for lønns- og prisvekst.

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjettramme for 2019	4 879 000
Ramme i handlingsplan 2020-2023	4 879 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	151 000
Konsekvensjustert ramme 2020	5 030 000

NAV

Enheten har fått rammen for 2020 justert for lønns- og prisvekst tilsvarende kr. 219 000 kroner. I rammen for 2020 er det også i henhold til handlingsplanen for 2020- 2023 gitt kompensasjon for kr. 122 000 i økte kostnader til krisesenter.

	2016	2017	2018	Budsjett 2019	Anslag 2020
Budsjettramme (1.000 kr)	6 282	6 774	7 543	7 054	7 395
Disposisjonsfond (1.000 kr) inkl. 3% buffer	479	388	435	435	435
Fast ansatte	3	3	3	3	3
Faste årsverk	2,15	2,15	2,15	2,15	2,55
Andre nøkkeltall om enheten:					
Prosjekt gjeldsrådgiver sammen med Rennebu (årsverk)	0	0	0	0	0
Prosjekt rus sammen med Rennebu årsverk	0	0	0	0	0
Faste statlige årsverk	8,7	8,7	8,7	7,9	7,2
Faste årsverk fra Rennebu kom	1,15	1,15	1,15	1,15	1,15
Totalt antall ansatte	14	14	14	13	12

NAV Oppdal og Rennebu har registrert en økning i årsverk på 40% fra år 2019 til år 2020. Dette er en økning som finansieres av statlige styringslinjen NAV Trøndelag. Oppdal kommune krever refusjon av lønnskostnadene på denne økningen fra NAV Trøndelag.

Budsjettkalkyle	Beløp
Opprinnelig budsjettramme for 2019	7 054 000
Krisesenteret - økte kostnader	122 000
Ramme i økonomiplan 2020-2023	7 176 000
Justeringer i budsjettforslaget:	
Lønns- og prisvekst	245 000
Nedjustert pensjonspremie KLP	-26 000
Ramme i budsjettforslaget	7 395 000

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Betalingssatser

<i>Tabell 64 Betalingssatser barnehage</i>			
Foreldrebetaling Oppholdstid fra 1.1.2020	Sats 2019	Sats 2020	Prosentvis økning
5 dager	3 040	3 135	3,10 %
4 dager	2 435	2 510	3,10 %
3 dager	1 907	1 965	3,10 %
Kjøp av ekstra dag	387	400	3,10 %

Foreldrebetaling matpenger	Sats 2019	Sats 2020	Prosentvis økning
5 dager	385	400	3,10 %
4 dager	308	320	3,10 %
3 dager	231	240	3,10 %

Foreldrebetaling	Sats 2019	Sats 2020	Prosentvis økning
5 dager	385	400	3,10 %
4 dager	308	320	3,10 %
3 dager	231	240	3,10 %

Bleieavtale	Sats 2019	Sats 2020	Prosentvis økning
5 dager	97	100	3,10 %
4 dager	77	80	3,10 %
3 dager	62	65	3,10 %

<i>Tabell 65 Betalingssatser SFO</i>			
	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Over 15 t pr. uke	2 393	2 465	3,10 %
Inntil 15 t pr. uke	1 751	1 805	3,10 %
2 ettermiddager	874	300	3,10 %
Tilleggsdager	472	480	3,10 %
Enkelttimer	111	115	3,10 %
Matpenger	237	245	3,10 %

Juli måned er betalingsfri.

<i>Tabell 66 Betalingssatser Hjemmehjelp, abonnement pr mnd. Utgiftstak for praktisk bistand etter Helse og omsorgstjenesteloven §3-2, 6b</i>			
Kategori	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Inntekt under 2 G	195	202	3,10 %
Inntekt 2-3 G	795	819	3,10 %
Inntekt 3-4 G	1 261	1 300	3,10 %
Inntekt 4-5 G	1 816	1 872	3,10 %
Inntekt over 5 G	2 430	2 505	3,10 %

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tabell 67 Betalingssatser Hjemmehjelp, heldøgns omsorgsboliger pr mnd.

Utgiftstak for praktisk bistand i heldøgns omsorgsbolig etter Helse og omsorgstjenesteloven §3-2, 6b pr mnd.

Hjemmehjelp	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Inntekt under 2 G	190	202	2,6 %
Inntekt 2-3 G	996	1 053	2,6 %
Inntekt 3-4 G	1 526	1 614	2,6 %
Inntekt 4-5 G	2 087	2 208	2,6 %
Inntekt over 5 G	2 654	2 808	2,6 %
Enhetspris pr time	260	270	1,5 %

Tabell 68 Betalingssatser Hjemmehjelp, andre tjenester

Andre tjenester	Sats 2018	Sats 2019	Endring
Matombrining pr. porsjon	102	105	2,8 %
Middag BOAS	97	100	3,5 %
Frokost/lunsj/aftens pr. porsjon	38	39	1,9 %
Leie trygghetsalarm Boas	63	65	3,1 %
Leie trygghetsalarm	168	174	3,3 %
Dagtilbud for personer med demens- pris pr. dag	85	88	3,6 %
Transport dagtilbud tur/retur	51	53	3,3 %
Helpensjon i Boas/Sanatelltunet	5 867	6 049	3,1 %
Halvpensjon i Boas per måned	2 964	3 056	3,1 %
Vask/leie tøy i Boas per måned	343	354	3,2 %
Renholdsmidler BOAS	43	45	4,3 %

Tabell 69 Feiing (egen sak i kommunestyret 21.11.19)

	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Feiegebyr bolig	443		
Feiegebyr fritidsbolig	443		

Tabell 70 Avfallsgebyr (ex mva.) (avventer sak fra ReMidt)

	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Boliger og leiligheter	2 672		
Fritidseiendommer	999		

Tabell 71 Slamgebyr (ex mva.)

	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Promillesats bolig og	3,65		
Promillesats ubebygde eiendommer	2,0		
Promillesats øvrige eiendommer	7,0		
Bunnfradrag pr boenhet	450 000		
Bolig inntil 4m ³	1 746		
<i>Tømming fritidsbolig:</i>			
Tett tank 0 – 6 m ³	2 297		

Tabell 72 Vann- og avløpsgebyrer. Sats i hele kroner. (egen sak i kommunestyret 21.11.19)

	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Vanngebyr, fastledd	565		

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Vanngebyr, pr. m ³	12		
Avløpsgebyr, fastledd	635		
Avløpsgebyr, pr. m ³	12,90		

Tabell 73 Eiendomsskatt

	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Promillesats bolig og fritidseiendommer	3,65		
Promillesats ubebygde eiendommer	2,0		
Promillesats øvrige eiendommer	7,0		
Bunnfradrag pr boenhet	450 000		

Tabell 74 Utleieboliger

	Endring
I henhold til husleieloven §1-2 kan ikke husleien reguleres større enn foregående års konsumprisindeks.	1,6 %

Tabell 75 Omsorgsboliger

	Endring
I henhold til husleieloven §1-2 kan ikke husleien reguleres større enn foregående års konsumprisindeks.	1,6 %

Tabell 76 Øvrige utleiearealer

	Sats 2019	Sats 2020	Endring
Oppdal sentralidrettsanlegg			
Arealer til parkering/camping (pr. arr.) 2):			
Nye grus (jfr. kartvedlegg merket A)	824	850	3,1 %
Plassen v/Idrettshallen (jfr. kartvedlegg merket B)	342	350	3,1 %
Rest av gamle grus (jfr. kartvedlegg merket C)	342	350	3,1 %
Uteareal v/ungdomsskolen (jfr. kartvedlegg merket D)	479	490	3,1 %
Håndballbanen (jfr. kartvedlegg merket E)	274	280	3,1 %
Baner til kamper – 7-er lag (pr. kamp, u/garderobe og	121	120	3,1 %
Baner til kamper – 11-er lag (pr. kamp, u/garderobe og	245	250	3,1 %
Idrettsanlegg, friidrettsbane, stevner, (pr. dag, u/garderobe)	257	260	3,1 %
Idrettsanlegg, gressbane til turnstativ og lignende (pr. dag,	257	260	3,1 %
Garderobe, pr. gang/dag	171	180	3,1 %
Plasser til andre arrangement, sirkus, tivoli og lignende (pr.	3 211	3 310	3,1 %
Idrettshall			
Trening pr. 1 stk. hallenhet (av totalt 3 stk.) inkl. gard., pr. time	113	120	3,1 %
Styrketreningssrommet, pr. time	246	250	3,1 %
Møterom, pr. gang/dag	171	180	3,1 %
Kjøkken, pr. gang/dag	171	180	3,1 %
Idrettsstevner betales for min. 2 timer. Pr. time	589	610	3,1 %
Idrettsstevner, pr. dag	3 875	4 000	3,1 %
Arrangement (fest, konsert, messer og lignende) pr. gang/dag	9 837	10 140	3,1 %
Arrangement som krever ekstra vaktmester, tillegg pr. time 1)	525	540	3,1 %
Arrangement som krever ekstra renhold, tillegg pr. time 1)	525	540	3,1 %
Leie av toalettanlegg, pr. gang/dag	402	410	3,1 %
Garderobes, pr. gang/dag	171	180	3,1 %
Dagsenteret			
All-rom m/kjøkken pr. gang/dag	733	760	3,1 %

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

All-rom u/kjøkken pr. gang/dag	402	410	3,1 %
Nye Aune barneskole			
Aula pr gang/dag (100 m2)	245	250	3,1 %
Musikkromrom pr. gang/dag (100 m2)	245	250	3,1 %
Overnatting kun i skoleferien (skolebarn, barnekorps og lignende) pr. rom pr. døgn.	495	510	3,1 %
Leie av toalettanlegg, pr. gang/dag	402	410	3,1 %
Oppdal ungdomsskole			
Klasserom pr gang/dag	171	180	3,1 %
Leie av toalettanlegg, pr. gang/dag	402	410	3,1 %
Overnatting kun i skoleferien (skolebarn, barnekorps og lignende) pr. rom pr. døgn.	495	510	3,1 %
Rådhuset			
Kommunestyresal pr. gang/dag	809	830	3,1 %
Kantine pr. gang/dag	809	830	3,1 %
Møterom Kullsjøen pr. gang/dag	525	540	3,1 %
Møterom Vang pr gang/dag	263	270	3,1 %
Møterom Vetlvonin pr. gang/dag	158	160	3,1 %
Andre kommunale utomhusarealer			
Utearealer v/curlinghallen i fritidsparken (pr. arr.) 2)	3 219	3 320	3,1 %
Plassen v/Elkjøp (pr. arr.) 2))	3 219	3 320	3,1 %
P-plass ved Oppdal Medisinske Senter	3 219	3 320	3,1 %

1) Leietaker må selv stå for oppmerking.

2) Inntil 3 døgn. Tid utover dette etter nærmere avtale. Tillegg for uttak vann mv. etter nærmere avtale.

Enhet for tekniske tjenester anviser plass

Gebysatser Plan og forvaltning

Gebyrer for private reguleringsplaner, byggesaker, eierseksjonering, utslippstillatelser og oppmåling for 2020 behandles av kommunestyret i egen sak i møte 21.11.19

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet for 2020 har en samlet utgift på 100,8 millioner kroner. Prosjektene er budsjettert i henhold til handlingsplanen 2020-2023. I tillegg er pågående / utsatte prosjekter fra tidligere år (i hovedsak 2019) tatt med. Disse prosjektene er merket med «Rebudsjettert». Følgende nye prosjekter tatt inn i forbindelse med budsjettarbeidet for 2020: Utbedring av mugg-/soppskader ved Boas 1, Slutføring av flyfotograferingsprosjekt og Ny telefoniløsning.

Konto	Anlegg, kostnadsoverslag, dekning		Årets bevilgning	Til senere års budsjett
180 1130	Egenkapitalinnskudd KLP		1 515 000	
	Kostnadsoverslag	kr	1 515 000	
	<i>Årets finansiering:</i>			
	Bruk av generelt dispfond.	kr	1 515 000	
185 1169	Ny telefonløsning fra fasttelefoni til mobiler		550 000	
	Kostnadsoverslag	kr	550 000	
	<i>Årets finansiering:</i>			
	Momskompensasjon	kr	110 000	
	Bruk av kapitalfond	kr	440 000	
441 1060	Flyfotografering av Oppdal	Rebudsjettert	kr 273 000	
	Kostnadsoverslag	kr	273 000	
	<i>Årets finansiering:</i>			
	Refusjon fra staten	kr	150 000	
	Bruk av disposisjonsfond (enh)	kr	123 000	
610 6232	Ola Setromsv - rekkverk		kr 250 000	
	Rebudsjettert		kr 600 000	
	Kostnadsoverslag	kr	850 000	
	<i>Årets reviderte finansiering:</i>			
	Momskompensasjon	kr	170 000	
	Bruk av infrastrukturfondet	kr	680 000	
610 6233	Ombygging kryss ved Spar		kr 500 000	
	Rebudsjettert		kr 2 018 000	
	Kostnadsoverslag	kr	2 518 000	
	<i>Årets reviderte finansiering:</i>			
	Refusjon fra staten	kr	720 000	
	Momskompensasjon	kr	216 000	
	Bruk av bundne invest.fond	kr	689 000	
	Bruk av infrastrukturfond	kr	893 000	
610 6246	Tiltak for myke trafikanter		kr 300 000	
	Kostnadsoverslag	kr	300 000	
	<i>Årets finansiering:</i>			
	Momskompensasjon	kr	60 000	

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

	Lån av ubundne kapitalfond	kr	240 000		
612 6261	Opparb parkplass turområde Kåsen			Rebudsjettert	kr 400 000
	Kostnadsoverslag	kr	400 000		
	<i>Årets reviderte finansiering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	80 000		
	Bruk av infrastrukturfondet	kr	320 000		
613 6266	Utskifting gatelysarmatur - led				kr 150 000
	Kostnadsoverslag	kr	150 000		
	<i>Årets reviderte finansiering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	30 000		
	Bruk av infrastrukturfondet	kr	120 000		
614 6107	Div forsterkninger ledn.nett vann				kr 500 000
	Kostnadsoverslag:	kr	500 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Bruk av lån	kr	500 000		
614 6252	Sanering vann Valmuevegen				kr 600 000
	Kostnadsoverslag:	kr	600 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Bruk av lån	kr	600 000		
614 6252	Sanering vann Kåsvegen				kr 1 925 000
	Kostnadsoverslag	kr	1 925 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Bruk av lån	kr	1 925 000		
617 6136	Div forsterkn lednnett avløp				kr 500 000
	Kostnadsoverslag	kr	500 000		
	<i>Årets reviderte finansiering:</i>				
	Bruk av lån	kr	500 000		
617 6253	Sanering avløp Valmuevegen				kr 900 000
	Kostnadsoverslag	kr	900 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Bruk av lån	kr	900 000		
617 6264	Sanering avløp Kåsvegen				kr 2 780 000
	Kostnadsoverslag	kr	2 780 000		

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

		<i>Årets finansiering:</i>			
		Bruk av lån	kr	2 780 000	
618	6135	Utvikling miljøstasjoner/returpunkt			kr 700 000
		Kostnadsoverslag	kr	700 000	
		<i>Årets reviderte finansiering:</i>			
		Bruk av lån	kr	700 000	
618	6256	Utvidelse av grunn Miljøstasjonen		Rebudsjettert	kr 949 000
		Kostnadsoverslag	kr	949 000	
		<i>Årets reviderte finansiering:</i>			
		Bruk av lån	kr	949 000	
618	6265	Opparbeidelse mellomlagringsplass kompost/avfall			kr 1 750 000
		Kostnadsoverslag:	kr	1 750 000	
		<i>Årets finansiering:</i>			
		Bruk av lån	kr	1 750 000	
660	8134	Utbygg boligområder nord for Bøndernes		Rebudsjettert	kr 750 000
		Kostnadsoverslag	kr	750 000	
		<i>Årets finansiering:</i>			
		Momskompensasjon	kr	150 000	
		Lån av ubundne kapitalfond	kr	600 000	
661	8203	Klargjøring av nye industritomter			kr 250 000
		Kostnadsoverslag:	kr	250 000	
		<i>Årets finansiering:</i>			
		Lån av disp. fond til kapitalformål	kr	250 000	
671	6789	Nødstrømsaggregat rådhuset		Rebudsjettert	kr 1 500 000
		Kostnadsoverslag	kr	1 500 000	
		<i>Årets finansiering:</i>			
		Momskompensasjon	kr	300 000	
		Bruk av lån	kr	1 200 000	
671	6790	Brannstasjon		Rebudsjettert	kr 47 500 000
		Kostnadsoverslag	kr	47 500 000	
		<i>Årets finansiering:</i>			
		Momskompensasjon	kr	9 500 000	
		Bruk av lån	kr	38 000 000	

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

671 6802	Solavskjerming Helsesenteret		Rebudsjettet	kr	437 000
	Kostnadsoverslag	kr	437 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	87 000		
	Bruk av disposisjonsfond	kr	350 000		
671 6803	Rehab; Miljøkartlegg asbest, krav fra arbeidstilsynet			kr	300 000
	Kostnadsoverslag	kr	300 000		
	<i>Årets reviderte finansiering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	60 000		
	Lån av dispfond til kapitalformål	kr	240 000		
671 6805	Rehab; Midtbygda barnehage, utomhusarbeid			kr	600 000
	Kostnadsoverslag	kr	600 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	120 000		
	Lån av dispfond til kapitalformål	kr	480 000		
671 6806	Rehab; Rådhuset oppgradere el-tavler og fordelingsskap			kr	500 000
	Kostnadsoverslag	kr	500 000		
	<i>Årets reviderte finansiering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	100 000		
	Lån av dispfond til kapitalformål	kr	400 000		
671 6807	Rehab; Rådhuset ny hoveddør			kr	400 000
	Kostnadsoverslag:	kr	400 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	80 000		
	Lån av dispfond til kapitalformål	kr	320 000		
671 6808	Rehab; Oppgradering pga. brannkrav div bygg			kr	630 000
	Kostnadsoverslag:	kr	630 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	126 000		
	Lån av dispfond til kapitalformål	kr	504 000		
671 6809	Rehab; Ungdomsskolen, rehabilitering nedløp/gradrenner			kr	570 000
	Kostnadsoverslag:	kr	570 000		

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

	<i>Årets finansering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	114 000		
	Lån av dispfond til kapitalformål	kr	456 000		
675 6754	Bofellesskap for demente			Rebudsjettet	kr 2 780 000
	Kostnadsoverslag:	kr	2 780 000		
	<i>Årets finansering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	633 000		
	Bruk av ubundne kapitalfond	kr	2 147 000		
676 6785	Luvegen 9			Rebudsjettet	kr 13 560 000
	Kostnadsoverslag:	kr	23 560 000		
	<i>Årets finansering:</i>				
	Salg av bygninger	kr	1 950 000		
	Husbanken tilskudd	kr	2 619 000		
	Bruk av lån	kr	3 434 000		
	Lån av ubundne kapitalfond	kr	3 828 000		
	Bruk av ubundne kapitalfond	kr	1 729 000		
675 6800	Boas I, utbedring mugg og soppskader				kr 4 500 000
	Kostnadsoverslag:	kr	4 500 000		
	<i>Årets finansering:</i>				
	Momskompensasjon	kr	900 000		
	Bruk av lån	kr	3 600 000		
676 6810	Ospvegen 4, nybygg				kr 9 350 000 10 500 000
	Kostnadsoverslag	kr	19 850 000		
	<i>Årets finansiering:</i>				
	Bruk av lån	kr	9 350 000		
Sum investeringer					100 787 000

Investeringene er finansiert slik:

Salg av bygninger	kr	1 950 000
Refusjon fra staten	kr	870 000
Momskompensasjon	kr	12 836 000
Husbanken tilskudd	kr	2 619 000
Bruk av lån	kr	66 188 000
Bruk av disposisjonsfond	kr	1 865 000
Lån av disp.fond for kapitalformål	kr	2 650 000
Bruk av infrastrukturfondet	kr	2 013 000
Bruk av disp.fond for kapitalformål	kr	440 000
Bruk av disp.fond enhetene	kr	123 000
Bruk av ubundne kapitalfond	kr	3 876 000
Lån av ubundne kapitalfond	kr	4 668 000
Bruk av bundne investeringsfond	kr	689 000
Sum finansiering	kr	100 787 000

Omtale av investeringsprosjektene:

Egenkapitalinnskudd i KLP

KLP har gitt beskjed om at det også i 2020 vil bli innkalt egenkapitaltilskudd fra eierne. For Oppdal vil dette utgjøre kr 1.515.000. Investeringen finansieres med bruk av det generelle disposisjonsfondet.

Ny telefoniløsning: fra fasttelefoni til mobiler Kostnadsramme kr 550.000

Dagens telefonsystem Trio er ikke oppgradert. Vi er nå kommet dit at det må vurderes om det lønner seg å oppgradere eller å gå over til mobiler. Det vurderes mest lønnsomt å ta overgangen til mobiler.

Flyfotografering av Oppdal Kostnadsramme kr 273 000

Flyfotografering av Oppdal er gjennomført i år, men blir utfakturert fra kartverket over 2 år. Investeringen finansieres delvis via partskonto i FDV-avtalen med kartverket, resten tas fra disposisjonsfondet til Plan og forvaltning.

Ola Setroms veg – rekkverk Kostnadsramme kr 850 000

Prosjektet med rekkverk langs Ola Setroms veg og Ombygging av kryss ved Spar må ses i sammenheng, da planlagt rekkverk blir satt opp etter at krysset er ferdig. Tidligere bevilgning rebudsjetteres og prosjektet tilføres midler fra den årlige bevilgningen Oppgradering av kommunale veger. Investeringen finansieres med momskompensasjon og bruk av infrastrukturfondet.

Ombygging kryss ved Spar Kostnadsramme kr 2 518 000

Prosjektet Sparkrysset har tidligere vært ute på anbud men anbudene ble forkastet pga pris. Ny anbudsrunde 2019/2020. Tidligere bevilgning rebudsjetteres og prosjektet tilføres midler fra den årlige bevilgningen Oppgradering av kommunale veger.

Tiltak for myke trafikanter Kostnadsramme: 300 000 kroner

Oppfølging av tidligere vedtak i handlingsplan hvor kr 300.000 skal bevilges årlig til fremkommelighets- og sikkerhetstiltak for myke trafikanter.

Investeringen finansieres med momskompensasjon og lån av kapitalfondet.

Opparbeiding av parkeringsplass ved turområde i Kåsen

Kostnadsramme: 400 000 kroner

Parkeringsplass ved turområde i Kåsen er et erstatningsareal for statlig sikra friluftsområde i Vangslia og Stølen. Oppdal venter på avklaring med Miljødirektoratet som forventes være på plass snart, slik at prosjektet kan starte i 2020. Investeringen finansieres med moms-kompensasjon og bruk av infrastrukturfondet.

Utskifting av gatelysarmatur til Led

Kostnadsramme: 150 000 kroner

Gamle lysarmatur er slitt og må skiftes ut. Dette er også Enøk-tiltak. Investeringen er en del av den årlige bevilgningen Oppgradering av kommunale veger og finansieres med moms-kompensasjon og lån av kapitalfondet.

Diverse forsterkninger ledningsnett vann

Kostnadsramme: 500 000 kroner

Tiltaket omfatter eliminering av flaskehals og oppgradering av anlegg for å øke funksjonsdyktighet og leveringssikkerhet både i normal drift, i tilfelle brudd på vitale ledninger og i tilfelle brannuttak. Det presiseres at midlene ikke skal brukes til tiltak som etter regnskapsforskriften skal føres i driftsregnskapet. Kostnadene finansieres med låneopptak, som vil inngå i beregningsgrunnlaget for vanngebyrene. Bevilgningen er ikke overførbar fra år til år.

Sanering vann Valmuevegen

Kostnadsramme: 600 000 kroner

Etter sanering i 2019 må Valmuevegen bygges opp på nytt for å sikre god grunn for ny asfalt. I tillegg kommer asfalt og selve asfalteringen. Investeringen finansieres med låneopptak.

Sanering vann Kåsvegen

Kostnadsramme: 1 925 000 kroner

Det må legges ny vannledning i Kåsvegen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger. Investeringen finansieres med låneopptak.

Diverse forsterkninger ledningsnett avløp

Kostnadsramme: 500 000 kroner

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Tiltaket omfatter eliminering av strekk med dårlig kvalitet, og for å bedre sikkerhet i forhold til oppstuvning i kommunalt nett og faren for tilbakeslag i private bygg. I tillegg er det et økt behov utskiftninger av maskinelt utstyr m.m. ved Oppdal Sentrum RA etter mer enn 15 års drift. Det presiseres at midlene ikke skal brukes til tiltak som etter regnskapsforskriften skal føres i driftsregnskapet.

Kostnadene finansieres med låneopptak. Bevilgningen *er ikke* overførbar fra år til år.

Sanering avløp Valmuevegen

Kostnadsramme: 900 000 kroner.

Etter sanering i 2019 må Valmuevegen bygges opp på nytt for å sikre god grunn for ny asfalt. I tillegg kommer asfalt og selve asfalteringen. Investeringen finansieres med låneopptak.

Sanering avløp Kåsvegen

Kostnadsramme: 2 780 000 kroner

Det må legges ny vannledning i Kåsvegen. Der det er nødvendig, gis det samtidig pålegg om utskifting av private stikkledninger. Investeringen finansieres med låneopptak.

Utvikling miljøstasjoner/returpunkt

Kostnadsramme: 700 000 kroner

Avfallsordningen utvikles fortløpende og sammen med stadig nye krav fra sentrale myndigheter, nødvendiggjør dette utstørs- og mottakstilpasninger på Oppdal miljøstasjon og returpunkt. Etter mer enn 15 års drift må gammelt utstyr fornyes.

Kostnadene finansieres med låneopptak. Bevilgningen *er ikke* overførbar fra år til år.

Utvidelse av Oppdal Miljøstasjon – kjøp av grunn

Kostnadsramme: 949 000 kroner

Utvidelse pga. mellomlagring av kompost som tidligere har vært lagret på inertdeponi. Dette inertdeponiet skal nå avsluttes, og arealet skal tilbakeføres som jordbruksland etter oppfylning. Det skal reguleres og tas i bruk et nærliggende skogsområde til dette formålet, og dette arealet må kjøpes ut og opparbeides med fast dekke, i tillegg vil området benyttes til mellomlagring av asbestholdig avfall samt lagerplass for metall, containere og annet som ikke får plass på dagens areal.

Prosjektet er rebudsjettert da kun et mindre areal ble kjøpt i 2019.

Opparbeidelse av mellomlagringsplass for kompost og avfall

Kostnadsramme: 1 750 000

Opparbeidelse av lagringsplass på arealet som kjøpes i 2020 ved siden av inert deponi. Skog må ryddes, areal på planeres, asfalteres, gjerdes inn, og det må bygges betongbåser til komposten. I tillegg må det etableres veg, samt bygges et skur for mellomlagring av asbestholdig avfall.

Investeringen finansieres med låneopptak.

Utbygging boligområde nord for Bøndernes Salgslag

Kostnadsramme: 750 000 kroner

Oppdal kommune eier grunn til 5 regulerte boligtomter like nord for Bøndernes Salgslag, mellom ny og gammel E6. Før tomtene kan legges ut i markedet for salg mangler noe opparbeidelse av stikkledninger, veg m/asfalt, gatelys, samt kabling strøm etc. Rebudsjettert fra 2019 da anbudsgrunnlaget ble forsinket. Investeringene finansieres med lån av kapitalfondet.

Klargjøring av nye industritomter

Kostnadsramme: 250 000 kroner

For å ha disponible midler for klargjøring av nye industritomter når det dukker opp konkrete behov, settes det av budsjettmidler på samme måte som tidligere med kr 250.000 hvert år. Investeringen finansieres med lån i Kapitalfondet. Ubrukte budsjettmidler *er ikke* overførbare fra år til år.

Nødstrømsaggregat rådhuset

Kostnadsramme: 1 500 000 kroner

Ved behandling av overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse ble det anbefalt å sikre kommunens strømtilførsel ved eget strømaggregat ved rådhuset. Dette for å ivareta prioriterte funksjoner i forbindelse med krisehåndtering (krisestab, EPS, servicetorg, politi) og å opprettholde strømforsyning til IKT-serverdrift. Budsjettert i 2019 men utsatt til 2020 da effektbehovet må kartlegges, samt prioriterte kurser og ombygging av hovedtavler. Plassering av aggregatet må også avklares nærmere.

Investeringen finansieres med momskompensasjon og eksternt lån.

Solavskjerming Helsesenteret

Kostnadsramme: 437 000 kroner

Rebudsjettering fra 2019, teknisk gjennomgang av tilbudet foretas med tanke på mer solid løsning. Solavskjerminger utsettes ofte for

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

store belastninger fra vind, snø og is. Nødvendig med ekstra tilbudsrunder. Investeringen finansieres med bruk av disposisjonsfond.

Brannstasjon

Kostnadsramme: 47 500 000.

Ny brannstasjon er inkludert i forslaget til nye investeringer i handlingsplanen for 2020-2023. Prosjektet er stipulert (estimat) til å koste 47,5 millioner kroner. Kostnader tilknyttet etablering av ny brannstasjon er selvfinansierende i form av TBRT betaler årlig husleie. Kostnadene finansieres med momskompensasjon og bruk av lån.

Rehabilitering kommunale offentlige bygg

Kostnadsramme: 3 000 000 kroner

I økonomiplanen for 2019-2022 ligger prosjektet inne med 3,0 millioner kroner i hvert av årene. Kommunestyret har tidligere presisert at bevilgningen også skal omfatte kommunalt eide boliger.

Det er en forutsetning at midlene ikke skal anvendes til løpende vedlikehold, men til oppgraderingen av standarden både som følge av tidligere mangelfullt vedlikehold og nye krav fra brukere og sentrale forskrifter. Midlene forutsettes anvendt på en planmessig og behovsrettet måte.

Bevilgningen vil bli splittet i følgende delprosjekter:

- ✓ Miljøkartlegging av asbest ved Drivdalen skole, sykehjemmet og rådhuset etter postalt tilsyn fra arbeidstilsynet. Kr 300.000
- ✓ Midtbygda skole utomhusarbeid som innbefatter oppgradering av overvanns-nett med overvannsløsning mot støymur, støttemur mellom gangfelt og barnehage, etablering av driftsovervåking barnehage og utebelysning parkeringsplass. Totalt kr 600 000.
- ✓ Rådhuset, oppgradering av el-tavler og fordelingsskap, klargjøring av prioriterte kurser kr 500 000
- ✓ Rådhuset ny hoveddør (svingdør) kr 400 000
- ✓ Oppgradering pga brannkrav ved Drivdalen skole, sykehjemmet, ungdomsskolen, Vikenhuset og Boas
- ✓ Ungdomsskolen, rehabilitering av gradrenner, taknedløp og avløp pga frostsprengning

Investeringene finansieres med lån i Kapitalfondet og momskompensasjon. Ubrukte budsjettmidler *er ikke* overførbare fra år til år.

Bofellesskap for demente

Kostnadsramme: 2 780 000 kroner

Rebudsjettering fra 2019. Bygget har vært i bruk i ett år. Det foreslås av til gode midler overføres til 2020 i tilfelle det oppstår forhold som ikke var forutsette ved prosjektering og som bør utbedres.

Investeringen finansieres med momskompensasjon og bruk av ubundne kapitalfond.

Boas I, utbedring av mugg og soppskader

Kostnadsramme totalt kr 6.000.000, budsjett 2020 kr 4.500.000

I gammeldelen av Boas (byggetrinn 1) er det påvist konsentrasjoner av muggsopp eller sopp sporer i inneluften ut over det som normalt kan aksepteres. Kommunestyret behandlet i møte 29.10.19 saken, og vedtok at utbedringen deles inn i to trinn, og del 1 igangsettes allerede i 2019 med kr 1.500.000, og resten av del 1 i 2020 med kr 4.500.000.

Investeringen finansieres med momskompensasjon og låneopptak.

Luvegen 9

Kostnadsramme: 13 560 000

Rebudsjettering. Bygget er under oppføring og forventes ferdigstilt høsten 2020.

Investeringen finansieres med salg av boliger, bruk av lån, tilskudd fra Husbanken samt lån og bruk av ubundne kapitalfond

Ospvegen 4, nybygg.

Kostnadsramme 19.850 000 kroner, budsjett 2020 kr 9.350.000

Bygging av 8 nye utleieleiligheter på 50 m² i Ospvegen 4. Byggingen utsettes imidlertid til overordnet plan for kommunale utleieboliger blir fremlagt, forventet våren 2020, jfr K-sak 19/43 i april 2019.

Investeringen finansieres med låneopptak.

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Budsjettoppstillinger

Økonomisk oversikt etter art - drift	Budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018
Driftsinntekter			
Brukerbetalinger	21 128 000	19 761 000	19 063 531
Andre salgs- og leieinntekter	68 033 000	88 034 000	91 710 285
Overføringer med krav til motytelse	45 798 000	48 411 000	78 475 083
Rammetilskudd	225 066 000	219 750 000	211 817 645
Skatt på inntekt og formue	181 615 000	170 547 000	170 626 402
Andre statlige overføringer	15 960 000	17 611 000	23 605 294
Andre overføringer	0	0	2 948 676
Eiendomsskatt	31 647 000	29 100 000	27 296 877
Andre direkte og indirekte skatter	3 100 000	3 038 000	6 762 496
Sum driftsinntekter	592 347 000	596 252 000	632 306 289
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	310 655 000	299 419 000	307 175 289
Sosiale utgifter	61 641 000	63 076 000	55 603 105
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	74 695 500	76 274 000	85 262 192
Fordelte utgifter	-14 908 000	-16 809 000	-18 821 509
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	80 008 500	90 373 000	91 876 448
Overføringer	62 647 000	61 448 000	60 365 994
Avskrivninger	30 152 000	29 281 000	30 020 009
Sum driftsutgifter	604 891 000	603 062 000	611 481 528
Brutto driftsresultat	-12 544 000	-6 810 000	20 824 761
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	10 729 000	9 757 000	11 868 144
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	63 713
Mottatte avdrag på utlån	564 000	17 000	496 750
Sum eksterne finansinntekter	11 293 000	9 774 000	12 428 607
Finansutgifter			
Renteutgifter og låneomkostninger	9 759 000	8 790 000	7 997 329
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	599 381
Avdrag på lån	19 004 000	23 384 000	27 775 097
Utlån	30 000	50 000	56 433
Sum eksterne finansutgifter	28 793 000	32 224 000	36 428 240
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-17 500 000	-22 450 000	-23 999 633
Motpost avskrivninger	30 152 000	29 281 000	30 020 009
Netto driftsresultat	108 000	21 000	26 845 137
Interne finanstransaksjoner			
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0	0	10 770 350
Bruk av disposisjonsfond	13 498 000	6 010 000	10 714 500
Bruk av bundne fond	6 782 000	5 350 000	5 184 762
Sum bruk av avsetninger	20 280 000	11 360 000	26 669 612
Overført til investeringsregnskapet	0	0	44 157
Avsatt til disposisjonsfond	17 046 000	8 047 000	28 272 161
Avsatt til bundne fond	3 342 000	3 334 000	12 939 899
Sum avsetninger	20 388 000	11 381 000	41 212 060
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	0	12 258 533

Kommunedirektørens budsjettforslag for 2020

Notater: